

ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლო

საქმეზე „რინგაიზენი ავსტრიის წინააღმდეგ“ (*Ringeisen v. Austria*)

ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლო შეიკრიბა პალატის სახით ადამიანის უფლებათა და ძირითად თავისუფლებათა დაცვის კონვენციის (შემდგომში „კონვენცია“) 43-ე მუხლისა და სასამართლოს რეგლამენტის 21-ე და 22-ე მუხლების შესაბამისად. პალატა შედგებოდა შემდეგი მოსამართლეებისაგან:

ბ-ნი კ. პოლინი, პრეზიდენტი,

ბ-ნი ა. ჰოლმბაკი,

ბ-ნი ა. ვერდროსი,

ბ-ნი თ. უოლდი,

ბ-ნი მ. ზეკია,

ბ-ნი ა. ფავრე,

ბ-ნი ს. სიგურიონსონი,

აგრეთვე, რეგისტრატორი – ბ-ნი მ.-ა. ეისენი და რეგისტრატორის მოადგილე – ბ-ნი ჯ. ფ. სმიტი.

სასამართლომ მიიღო შემდეგი გადაწყვეტილება:

პროცედურა

1. რინგაიზენის საქმე სასამართლოს გადასცა ადამიანის უფლებათა ევროპულმა კომისიამ (შემდგომში „კომისია“). საქმეს საფუძველად უდევს 1965 წლის 3 ივლისს ავსტრიის მოქალაქის ბ-ნი მიქაელ რინგაიზენის მიერ კონვენციის 25-ე მუხლის შესაბამისად კომისიისთვის ავსტრიის წინააღმდეგ შეტანილი განაცხადი.

2. კომისიის თხოვნა, რომელსაც თან დაერთო კონვენციის 31-ე მუხლით გათვალისწინებული მოხსენება, შეტანილი იქნა სასამართლოს რეგისტრატურაში 1970 წლის 24 ივლისს, სამი თვის ვადაში, რომელიც დადგენილია 32-ე მუხლის 1-ლი პუნქტითა და 47-ე მუხლით. თხოვნაში მითითებული იყო 44-ე და 48-ე მუხლებზე და ავსტრიის რესპუბლიკის დეკლარაციაზე, რომლითაც აღიარებული იქნა სასამართლოს სავალდებულო იურისდიქცია (46-ე მუხლი). კომისიის თხოვნა მიზნად ისახავდა სასამართლოს გადაწყვეტილების მოპოვებას იმასთან დაკავშირებით, წარმოადგენდა თუ არა საქმის ფაქტობრივი გარემოებები ავსტრიის რესპუბლიკის მიერ მე-5 მუხლის მე-3 პუნქტითა და მე-6 მუხლის 1-ლი პუნქტით გათვალისწინებული ვალდებულებების დარღვევას.

3. 1970 წლის 22 აგვისტოს სასამართლოს პრეზიდენტმა რეგისტრატორის მოადგილის თანდასწრებით პალატის წევრებად კენჭისყრით აირჩია შვიდიდან ექვსი მოსამართლე, კონვენციის 43-ე მუხლის შესაბამისად პალატის *ex officio* წევრი, ბ-ნი ალფრედ ვერდროსი, ავსტრიის მხრიდან არჩეული მოსამართლე; პრეზიდენტმა კენჭისყრით აირჩია სამი შემცვლელი მოსამართლეც.

4. პალატის პრეზიდენტმა, გამოარკვია ავსტრიის მთავრობის წარმომადგენლის (შემდგომში „მთავრობა“) და კომისიის დელეგატების მოსაზრებები პროცედურასთან დაკავშირებით (რეგლამენტის 35-ე მუხლის 1-ლი პუნქტი) და გაითვალისწინა მათი შეთანხმება, 1970 წლის 2 ოქტომბერს მიიღო გადაწყვეტილება, რომ მოცემულ ეტაპზე არ იყო აუცილებელი მიმოხილვების წარდგენა.

პრეზიდენტის მითითებების საფუძველზე რეგისტრატორმა 1970 წლის 30 ოქტომბერს მთავრობის წარმომადგენელს მიმართა თხოვნით, წარმოედგინა გარკვეული დოკუმენტები, რაც შესრულებული იქნა 3 დეკემბერს.

5. სასამართლომ გამართა მოსამზადებელი შეხვედრა სტრასბურგში 1970 წლის 23 და 24 ნოემბერს, რის შემდეგაც მთავრობასა და კომისიას ეთხოვათ შემდგომი ინფორმაციისა და დამატებითი დოკუმენტაციის წარდგენა. კომისიის პასუხი მიღებული იქნა 1970 წლის 5 დეკემბერს. მთავრობამ პასუხი და დოკუმენტები წარადგინა 1971 წლის 10 და 17 თებერვალსა და 4 და 6 მარტს.

6. რეგისტრატორის მეშვეობით მთავრობის წარმომადგენელთან და კომისიის დელეგატებთან მოთათბირების შემდეგ პალატის პრეზიდენტმა 1970 წლის 17 დეკემბრის ბრძანებით მიიღო გადაწყვეტილება, რომ ზეპირი მოსმენა ჩატარებულიყო 1971 წლის 8 მარტს.

7. სასამართლომ ნება დართო მთავრობის წარმომადგენელსა და მრჩეველს, ზეპირი მოსმენის დროს სასამართლოსათვის მიემართათ გერმანულ ენაზე. მთავრობამ თავად იკისრა, *inter alia*, თავისი განცხადებების ფრანგულ ან ინგლისურ ენებზე თარგმნის პასუხისმგებლობა.

8. ზეპირი მოსმენა ჩატარდა საჯაროდ ადამიანის უფლებათა სახლში, სტრასბურგში, 1971 წლის 8, 9 და 10 მარტს.

სასამართლოს წინაშე გამოცხადდნენ:

კომისიის სახელით:

ბ-ნი ჯ. ე. ს. ფასეტი, მთავარი დელეგატი,
ბ-ნი ფ. ერმაკორა და ბ-ნი გ. სპერდუტი, დელეგატები;

მთავრობის სახელით:

ბ-ნი ე. ნეტელი, საგანგებო და სრულუფლებიანი ელჩი, წარმომადგენელი;
ბ-ნი ვ. პაპრი, ფედერალური კანცელარიის საკონსტიტუციო დეპარტამენტის საერთაშორისო განყოფილების უფროსი, და
ბ-ნი კ. მაიერჰოფერი, იუსტიციის ფედერალური სამინისტროს *Ministerialsekretär*, მრჩეველი.

სასამართლომ მოუსმინა ზემოხსენებული წარმომადგენლების განცხადებებსა და მიმართვებს, აგრეთვე მათ პასუხებს სასამართლოს მიერ დასმულ კითხვებზე. გარდა ამისა, მთავრობამ წარმოადგინა გარკვეული დამატებითი დოკუმენტაცია.

1971 წლის 10 მარტს მოსმენა დროებით დახურულად გამოცხადდა.

9. 1971 წლის 22 მარტს კომისიამ წარმოადგინა კიდევ ორი დოკუმენტი, ხოლო 16 აპრილს სასამართლომ მიიღო მთავრობის მიერ წარმოდგენილი საპასუხო მიმოხილვები.

10. სასამართლომ დახურულად გამოაცხადა სამართალწარმოება, იმსჯელა განმარტოებით და გამოიტანა წინამდებარე განაჩენი:

ზაქტები

11. როგორც კომისიის მოხსენებიდან, სასამართლოსთვის წარდგენილი დოკუმენტებიდან და წარმომადგენლების მიმართულებიდან ჩანს, საქმის ფაქტობრივი გარემოებები შეიძლება შემდეგნაირად ჩამოყალიბდეს:

I. რინგაიზენის საქმიანი კავშირები

12. ბ-ნი რინგაიზენი არის ავსტრიის მოქალაქე, დაბადებული უნგრეთში 1921 წელს. 1958-1963 წლებში იგი მუშაობდა სადაზღვევო აგენტად ლინცში, ავსტრიაში; იგი ასევე მონაწილეობას იღებდა მოლაპარაკებებში სესხებსა და მოძრავ ქონებასთან დაკავშირებით.

13. 1958 წელს ფრანც ვიდმანი, მაღაზიის მფლობელი ლინცში, გამოეხმაურა გაზეთში გამოქვეყნებულ განცხადებას 100,000 ავსტრიული შილინგის (აშ) სესხის მოთხოვნასთან დაკავშირებით. ამ გზით მან ურთიერთობა დაამყარა რინგაიზენთან, რომელსაც 1958 წლის ნოემბერსა და 1959 წლის იანვარში წინასწარ ნაწილ-ნაწილ გადასცა 150,000 აშ. ამ ოპერაციის დროს რინგაიზენმა უთხრა ვიდმანს, რომ მას ეს ფული სჭირდებოდა ბ-ნი ვენგერისათვის, მაგრამ ვიდმანი ამ უკანასკნელს არ შეხვედრია. რინგაიზენის წაქეზებით ხელი მოეწერა ხელშეკრულებას, რომელშიც ვიდმანების წყვილი გამოდიოდა გამსესხებლად, ხოლო ვენგერების წყვილი სხვებთან ერთად – მსესხებლებად. შესაბამისად, რინგაიზენმა ვიდმანს გადაუხადა 72,000 აშ. 1959 და 1960 წლებში რინგაიზენი ქ-ნ გერტრუდ ვენგერის სახელით აგრეთვე მოელაპარაკა რუდოლფ შამბერგერს 11,000 აშ ოდენობის სესხის შესახებ.

14. 1961 წლის 9 მაისსა და 6 ნოემბერს რინგაიზენმა მოიპოვა ზოგადი მინდობილობა როთების წყვილისაგან, რომლებთანაც ადრე ჰქონდა საქმიანი ურთიერთობები. ეს მინდობილობა მიეცა რინგაიზენის მიერ როთებისათვის მიცემული სესხის მხედველობაში მიღებით და საშუალებას აძლევდა მათი სახელით ემოქმედა იმ მიწის გაყოფისას და გაყიდვისას, დაქირავებისას და იპოთეკისას, რომელსაც ისინი ფლობდნენ ალკოვენში და რომელიც შეტანილი იყო ანარბერგის მიწის რეესტრში, ზემო ავსტრიაში. იმავე გარიგების თანახმად, რინგაიზენს მიეცა ქონების ყიდვის საშუალება; იმავე დროს როთების წყვილმა ვალდებულება აიღო, რომ რინგაიზენის მიერ ხსენებული შესაძლებლობის განხორციელების შემთხვევაში და საკუთრების უფლების მისთვის გადაცემის დამტკიცებაზე კომპეტენტური ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ უარის თქმის შემთხვევაში ისინი აღარ მიჰყიდინენ ქონებას სხვას, თავს შეიკავებდნენ, როგორც მესაკუთრეები, და მისცემდნენ რინგაიზენს ქონების დატვირთვის ექსკლუზიურ უფლებას (1961 წლის 3, 14 და 16 ნოემბრის წერილები).

15. 1962 წლის 6 თებერვალს რინგაიზენმა ხელშეკრულება გააფორმა ბ-ნ და ქ-ნ როთებთან ქონების ყიდვასთან დაკავშირებით; შესასყიდი ფასი 400,000 აშ იყო. ყიდვა-გაყიდვის ხელშეკრულება 1962 წლის 30 მარტს უძრავი ქონების საქმეთა ეფერდინგის

რაიონულ კომისიაში (*Bezirksgrundverkehrskommission*, შემდგომში „რაიონული კომისია“) იქნა წარდგენილი დასამტკიცებლად.

„ზემო ავსტრიის უძრავი ქონების საქმეთა შესახებ“ კანონი (*Grundverkehrsgesetz*) ითვალისწინებს:

„1-ლი მუხლი – (1) საკუთრებისა და უზუფრუქტის უფლებების გადაცემის თითოეული შემთხვევა სამართლებრივი აქტით *inter vivos* მთლიან მიწასთან ან მის ნაწილთან მიმართებაში სოფლისა თუ სატყეო მეურნეობისათვის ექვემდებარება დამტკიცებას ამ კანონის დებულებების შესაბამისად.

...

(2) ამგვარ დამტკიცებზე უარი გარიგებას ბათილად აცხადებს.

...

მე-4 მუხლი – (1) სამართლებრივი გარიგებები უნდა შეესაბამებოდეს საზოგადოებრივ ინტერესებს სასოფლო-სამეურნეო ან სატყეო სივრცეების შექმნასა და შენარჩუნებაში, აგრეთვე შემოსავლიანი საფერმერო საზოგადოების შენარჩუნებასა და გაძლიერებაში ან მცირე თუ საშუალო ზომის სასოფლო-სამეურნეო ეკონომიკური საკუთრების შენარჩუნებასა და შექმნაში.

...

(5) გარიგება, რომელიც არ აკმაყოფილებს ზემოხსენებული (1), (2) ან (3) ქვეპუნქტების მოთხოვნებს, არ ექვემდებარება დამტკიცებას.

...

მე-6 მუხლი – კერძოდ, გარიგების დამტკიცების მოთხოვნები (მე-4 მუხლი) არ იქნება დაკმაყოფილებული, თუ არსებობს საფუძველი საფრთხისა,

(ა) რომ მყიდველის მიზანი არის მიწის მთლიანი ან მისი ნაწილის ხელახლა გაყიდვა მოგების მიზნით;

(ბ) რომ საგლეხო საფერმერო პოლდინგები, ან მცირე სასოფლო-სამეურნეო საქმიანობა, ან ეკონომიკურად მომგებიანი ნაწილის შექმნა ხდება დიდი მამულების შესაქმნელად;

...

(დ) რომ მამულები ... არ უნდა გამოიყენებოდეს როგორც საფერმერო ან სატყეო მიწები არამართლზომიერი მიზნით;

(ე) რომ მხედველობაში მიიღება მხოლოდ სპეკულაციური კაპიტალდაბანდება;

...

მე-7 მუხლი – თუ სამართლებრივი გარიგება მოითხოვს დამტკიცებას, ამ კანონის დებულებების შესაბამისად ხელშემკერდმა მხარეებმა დასამტკიცებლად უნდა მიმართონ რაიონულ კომისიას გარიგების დადებიდან ოთხი კვირის განმავლობაში.“

16. 1962 წლის 28 სექტემბერს რაიონულმა კომისიამ უარი თქვა ყიდვა-გაყიდვის ხელშეკრულების დამტკიცებაზე. მან დაადგინა, რომ ქონებას შეეძლო ფერმერის ოჯახის უზრუნველყოფა საარსებო საშუალებებით და რომ რინგაიზენი იყო სადაზღვევო აგენტი და არა ფერმერი. იმ განცხადებებზე მითითებით, რომლებიც გააკეთა რინგაიზენმა მის მიერ როთებისაგან სხვა ქონების ყიდვის დამტკიცებასთან დაკავშირებით და რომლებიც უარყოფილი იქნა, რაიონულმა კომისიამ დაადგინა, რომ საქმის მასალებმა გამოაშკარავეს მიწით სპეკულაციის სურათი. მან ასევე აღნიშნა, რომ რინგაიზენს მშენებლობისათვის უკვე მონიშნული ჰქონდა მიწის ოცდაოთხმეტი ნაკვეთი. დასკვნაში რაიონულმა კომისიამ მიუთითა, რომ, რამდენადაც მყიდველის

გარკვეული მიზნების საფრთხის არსებობა საკმარისი იყო, კანონის მე-6 მუხლის შესაბამისად, დამტკიცების თაობაზე უარისთვის, იმ ფაქტს, რომ ამ საქმეში სახეზე იყო აშკარა მტკიცებულება, რომელიც ამგვარ განხორციელებაზე მიუთითებდა, უფრო მეტი ძალა ჰქონდა.

17. 1962 წლის იანვარში რინგაიზენმა დაიწყო სამშენებლო ადგილებში მიწის საკუთრების ნაწილის გაყიდვა; მან გააგრძელა ეს საქმიანობა მთელი 1962 წლის განმავლობაში 1963 წლის აპრილამდე. მას შემდეგ, რაც მოიპოვა ექსპერტის დასკვნა პროვინციის დაგეგმარების სამსახურიდან (*Landesplanungsstelle*) იმ საფუძველზე, რომ საკუთრება შეთვალეიერებული და მონიშნული ჰქონდა, მას მიეცა მშენებლობის ნებართვა ეფერდინგის რაიონული ადმინისტრაციის მიერ (*Bezirkshauptmannschaft*) 1962 წლის 17 ნოემბერს. ეს ორი ორგანო მოქმედებდა რაიონული კომისიისაგან დამოუკიდებლად და მათ დასკვნასა თუ ნებართვას მის გადაწყვეტილებაზე არ მოუხდენია რაიმე ზეგავლენა, რაზეც აშკარად მიუთითებს თვით რაიონული კომისიის გადაწყვეტილება.

18. რინგაიზენმა, როგორც ჩანს, ვერ შეძლო ეცნობებინა მომავალი მყიდველებისათვის, რომ იგი მოქმედებდა იმ მინდობილობის საფუძველზე, რომელიც მას მისცა როთების წყვილმა და თუ რომელიმე მათგანი აღნიშნავდა, რომ რინგაიზენი თვითონ არ იყო უშუალო გამყიდველი, მასში ახსნილი იყო, რომ გარიგება ამ სახით განხორციელდა საგადასახადო მიზნით. იმ დროს მყიდველებს რინგაიზენმა შეატყობინა, რომ მშენებლობის ნებართვა მოპოვებული იყო და მათ შეეძლოთ სამუშაოს დაუყოვნებლივ დაწყება. რინგაიზენის ადვოკატის მიერ დადებული ყიდვა-გაყიდვის ხელშეკრულებები შეიცავდა პირობას, რომ მოძრავი ქონების საქმეთა კომისიის მიერ დამტკიცება აუცილებელი იყო მათი განხორციელებისათვის, მაგრამ რინგაიზენმა აცნობა მყიდველებს, რომ ეს მხოლოდ უბრალო ფორმალობა იყო. ბოლო ოცი ან დაახლოებით ამდენივე ყიდვა-გაყიდვის ხელშეკრულება არ ყოფილა დადებული იმავე ადვოკატის მიერ და, შესაბამისად, არ შეიცავდა ამ კონკრეტულ პირობას. ყველა საქმეში შესასყიდი თანხა მაშინვე უნდა ყოფილიყო გადახდილი.

1962 წლის ივნისში როთების წყვილმა განიზრახა რინგაიზენისთვის მინდობილობის ჩამორთმევა. ამ უკანასკნელმა გაასაჩივრა მათი პრეტენზია. საბოლოო გადაწყვეტილება, რომლითაც მას ებრძანა მინდობილობის გადაცემა, ეროვნულმა სასამართლომ 1963 წლის 13 სექტემბერს მიიღო.

19. რინგაიზენმა სააპელაციო საჩივარი შეიტანა უძრავი ქონების საქმეთა საოლქო კომისიაში (*Landesgrundverkehrscommission*, შემდგომში „საოლქო კომისია“) რაიონული კომისიის უარყოფითი გადაწყვეტილების წინააღმდეგ ყიდვა-გაყიდვის იმ ხელშეკრულების დამტკიცებასთან დაკავშირებით, რომელიც მან ბ-ნ და ქ-ნ როთებთან გააფორმა.

„ზემო ავსტრიის უძრავის ქონების საქმეთა შესახებ“ კანონის შესაბამისი დებულებების მიხედვით:

„მე-18 მუხლი

...

(2) საოლქო ... კომისია იქნება დაფუძნებული პროვინციის მთავრობის სამსახურში ბოლო ინსტანციის გადაწყვეტილებების მისაღებად. მისი წევრები არ ექვემდებარებიან რაიმე ინსტრუქციას თავიანთი მოვალეობების განხორციელებისას და მათი გადაწყვეტილებები არ ექვემდებარება ადმინისტრაციის მიერ გაუქმებას ან შეცვლას.

...

(4) საოლქო ... კომისია შედგება რვა წევრისაგან:

(ა) მოსამართლეს, რომელიც არის პრეზიდენტი, ნიშნავს პროვინციის მთავრობა;

(ბ) ერთ წევრს, როგორც საოლქო აგრარული სენატის (*Landesagrarsenat*) პრეზიდენტს, ნიშნავს პროვინციის მთავრობის ხელმძღვანელი;

(გ) ორ წევრს ნიშნავს პროვინციის მთავრობა იმ პირთა რიგებიდან, რომლებიც წარმოადგენენ ქალაქის მოსახლეობის ინტერესებს, და სამეურნეო მაშუღებში მცხოვრებთაგან;

(დ) ერთ წევრს ნიშნავს პროვინციის მთავრობა ინდუსტრიისა და კომერციის წარმომადგენელთა რიგებიდან;

(ე) სოფლის მეურნეობის ერთ ექსპერტს ნიშნავს პროვინციის მთავრობა;

(ვ) ორ წევრს ნიშნავს სასოფლო-სამეურნეო პალატა (*Landwirtschaftskammer*) ზემო ავსტრიისათვის.

...

(8) წევრები ინიშნებიან ხუთი წლის ვადით...

...

მე-20 მუხლი

...

(2) რაიონული ... კომისიის გადაწყვეტილებების გასაჩივრება შეიძლება საოლქო ... კომისიაში.

...

21-ე მუხლი

...

(2) უძრავი ქონების საქმეთა კომისიები იღებენ გადაწყვეტილებას ხმათა უმრავლესობით და ფარულად. ...განხილვების მიმდინარეობის, კერძოდ, ხმის მიცემის, შესახებ ინფორმაცია არ უნდა ეცნობოს მესამე მხარეს.

...“

20. საოლქო კომისია შეიკრიბა 1963 წლის 12 თებერვალს და მიიღო გადაწყვეტილება საკუთრების გამოკვლევის შესახებ, რაც განხორციელდა 2 აპრილს. იმავე დღეს გაიმართა ზეპირი მოსმენაც. 1963 წლის 13 მაისს საოლქო კომისიამ არ დააკმაყოფილა რინგაიზენის სააპელაციო საჩივარი; კომისიამ დაადგინა, რომ რინგაიზენმა გააკეთა ურთიერთსაწინააღმდეგო განცხადებები საკუთრების დანიშნულებისამებრ გამოყენებასთან დაკავშირებით, რომ მან დაანაწევრა და გაყიდა მიწა, სულ ორმოცდაათამდე სამშენებლო ადგილი, რომელიც წარმოადგენდა კარგი ხარისხის საფერმერო მიწას. აღნიშნულ და სხვა მიზეზთაგან გამომდინარე, მოსალოდნელი იყო იმის საშიშროება, რომ იგი უარს იტყოდა სასოფლო-სამეურნეო დანიშნულებისამებრ მიწის ფართომასშტაბიან გამოყენებაზე ადეკვატური მიზეზების გარეშე და, რომ იგი მიზნად ისახავდა სპეკულაციურ კაპიტალდაბანდებას (მე-6 (დ) და (ე) მუხლები, „ზემო ავსტრიის უძრავი ქონების საქმეთა შესახებ“ კანონი).

21. 1963 წლის 5 ივლისს რინგაიზენმა საკონსტიტუციო სასამართლოში (*Verfassungsgerichtshof*) შეიტანა საჩივარი (*Verfassungsbeschwerde*) საოლქო კომისიის გადაწყვეტილებასთან დაკავშირებით; იგი ამტკიცებდა კანონის წინაშე ყველა მოქალაქის თანასწორობის უფლებისა და კანონით შექმნილი მოსამართლის წინაშე სამართალწარმოების უფლების დარღვევას (*gesetzlicher Richter* – კონსტიტუციის მუხლები 7 (1) და 83 (2)). სააპელაციო საჩივარში მითითებული იყო, *inter alia*, რომ 1963 წლის 13 მაისს საოლქო კომისიის შეხვედრაში მონაწილეობა მიიღო და ხმა მისცა ორმა წევრმა, რომლებიც არ ესწრებოდნენ ერთ-ერთ ან ორივე წინა კრებას, რომლებზეც საოლქო კომისიამ განიხილა სააპელაციო საჩივარი.

საკონსტიტუციო სასამართლომ გამოიტანა გადაწყვეტილება 1964 წლის 20 ივნისს. თავისი პრეცედენტების შესაბამისად კოლეგიის (*Kollegialbehörde*) სათანადო სამართლებრივი შემადგენლობის საკითხთან დაკავშირებით კონსტიტუციის 133-ე მუხლის მე-4 პუნქტის მნიშვნელობისათვის დაადგინა, რომ აპელანტის მიერ გასაჩივრებულმა გარემოებებმა მიგვიყვანა კანონით შექმნილ სასამართლოში სამართალწარმოების უფლების დარღვევამდე. ამგვარად, საოლქო კომისიის გადაწყვეტილება გაუქმებული იქნა.

22. ამ განაჩენის შედეგად საოლქო კომისიამ მიიღო ახალი გადაწყვეტილება რინგაიზენის სააპელაციო საჩივარზე 1962 წლის 28 სექტემბრის რაიონული კომისიის გადაწყვეტილების წინააღმდეგ.

ახალი სამართალწარმოების დაწყებისას რინგაიზენმა მოითხოვა საოლქო კომისიის რამდენიმე წევრის აცილება მიკერძოებულობის ნიადაგზე; მისი თქმით, პრეზიდენტი წარმოადგენდა საოლქო კომისიას საკონსტიტუციო სასამართლოში 1964 წელს; ორ წევრი დაკითხული იქნა მოწმეების სახით ამ სამართალწარმოებისას, ხოლო ერთმა მათგანმა, ბ-ნმა თ.-მ, სავარაუდოდ, განაცხადა, რომ მას უკვე დადებული ჰქონდა სხვა ხელშეკრულება იმავე საკუთრების გაყიდვის შესახებ, რაც დამტკიცებული იყო; მესამე წევრმა, რომელიც დანიშნული იყო ავსტრიის სასოფლო-სამეურნეო პალატის მიერ, თქვა, რომ მან უკვე გამოხატა თავისი პოზიცია ყიდვა-გაყიდვის ხელშეკრულების დამტკიცების წინააღმდეგ 1962 წლის 6 თებერვალს; და ბოლოს, მეოთხე და მესხუთე წევრების მონაწილეობით მიღებული იქნა 1963 წლის 13 მაისის გადაწყვეტილება, რომელიც საკონსტიტუციო სასამართლომ 1964 წლის 20 ივნისს გააუქმა. თავისი საჩივრის დასასაბუთებლად რინგაიზენი ეყრდნობოდა 1950 წლის ზოგადი ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის (*Allgemeines Verwaltungsverfahrensgesetz*) მე-7 მუხლს, რომელიც 1-ლ პუნქტში ითვალისწინებს:

„(1) ადმინისტრაციულმა მოხელეებმა (*Verwaltungsorgane*) თავი უნდა შეიკავონ თავიანთი მოვალეობების შესრულებისაგან და მოახდინონ ფუნქციების დელეგირება:

...

(iii) იმ შემთხვევებში, როდესაც ისინი იყვნენ ან ახლაც არიან დანიშნული მხარის აგენტებად;

(iv) როდესაც არსებობს სხვა სერიოზული საფუძველი, რომელიც ეჭვქვეშ აყენებს მათ სრულ მიუკერძოებლობას;

...“

საოლქო კომისიამ მიიღო გადაწყვეტილება 1965 წლის 3 თებერვალს.

პირველ რიგში, მან აღნიშნა, რომ, მართალია, რინგაიზენს ზემოხსენებული კანონის შესაბამისად არ ჰქონდა გაპროტესტების უფლება, ამისდა მიუხედავად, მისი მტკიცებები

მიკერძოებულობის შესახებ უნდა განხილულიყო *ex officio*. მიუხედავად ამისა, ეს მტკიცებები ჩაითვადა დაუსაბუთებლად. გადაწყვეტილებაში, რომელიც მოთიანად ეხებოდა მტკიცებებს, საოლქო კომისიამ დაადგინა, რომ ბ-ნი თ.-ის უარი დამტკიცებაზე ფაქტობრივად ეხებოდა როთების წყვილის საკუთრებაში არსებული სხვა ქონების გაყიდვას.

საოლქო კომისიამ არც რინგაიზენის სააპელაციო სარჩელი დააკმაყოფილა. ჩატარებული სრული გამოკვლევების შესაბამისად კომისიამ დაადგინა, რომ ყველა განსახილველ შემთხვევაში მოზომილი იქნა ორას ცხრა სამშენებლო ნაკვეთი; რომ რინგაიზენს უკვე დადებული ჰქონდა ხელშეკრულება სამოცდათვრამეტი სამშენებლო ნაკვეთის გაყიდვის შესახებ და რომ აქედან ოცდაცამეტი ხელშეკრულება აშკარად იქნა უარყოფილი უძრავი ქონების საქმეთა კომისიების მიერ; რომ რინგაიზენს დატვირთული ჰქონდა სხვადასხვა საკუთრება ფულადი თანხის მნიშვნელოვანი ოდენობით და რომ მან გააკეთა ურთიერთსაწინააღმდეგო განცხადებები დასამტკიცებლად წარდგენილ სხვადასხვა განაცხადში. საოლქო კომისიამ დაადგინა, რომ რინგაიზენის გეგმები შეუთავსებელი იყო „ზემო ავსტრიის უძრავი ქონების საქმეთა შესახებ კანონის“ მე-4 (1) მუხლის დებულებებთან და არსებობდა იმის საშიშროება, რომ მიწის საკუთრების ნახევარზე მეტი გაყიდული იქნებოდა მშენებლობისათვის. ამგვარად, დადგინდა, რომ 1962 წლის 6 თებერვლის ყიდვა-გაყიდვის ხელშეკრულება მიმართული იყო იმ ფერმის განადგურებისა და დაშლისაკენ, რომელიც მოცემული დროისათვის ითვლებოდა სამუშაო ერთეულად, საფერმერო შენობების დანგრევისა და მოგების მიზნით ღირებული სასოფლო-სამეურნეო მიწების გაყიდვისაკენ („ზემო ავსტრიის უძრავი ქონების საქმეთა შესახებ“ კანონის მე-6 თავი).

23. 1965 წლის 2 აპრილს რინგაიზენმა აღნიშნული გადაწყვეტილება გაასაჩივრა საკონსტიტუციო სასამართლოში. სხვა საფუძვლებთან ერთად, იგი იმეორებდა ბრალდებას მიკერძოებულობის შესახებ, რაც მან წაუყენა საოლქო კომისიის ექვს წევრს, მათ შორის პრეზიდენტს (წინამდებარე განაჩენის პუნქტი 22).

1965 წლის 27 სექტემბერს საკონსტიტუციო სასამართლომ არ დააკმაყოფილა სააპელაციო საჩივრის საფუძველი:

„სასამართლო არ არის ვალდებული, განხილოს სააპელაციო საჩივარში მოყვანილი მტკიცებები იმგვარად, რომ დაადგინოს კომისიის წევრების მიკერძოებულობა ზოგადი ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის მე-7 მუხლის მნიშვნელობისათვის და, ამდენად, მათ მიერ ამგვარი ქმედებისაგან თავის შეკავების აუცილებლობა იმ შემთხვევაშიც კი, თუ ხსენებული მტკიცებები მართალი აღმოჩნდებოდა ამ საკითხთან მიმართებაში, რადგან იმ ფაქტმა, რომ მისი საჩივრები არ დაკმაყოფილდა, არ ხელყო განმცხადებლის უფლება, მისთვის მოესმინა კანონით შექმნილ სასამართლოს. მხარეს არ ჰქონდა უფლება, მოეთხოვა იმ ორგანოს აცილება, რომელიც კომპეტენტური იყო, გადაეწყვიტა ან მონაწილეობა მიეღო გადაწყვეტილების გამოტანის დროს მიკერძოებულობასთან დაკავშირებით. ორგანო არ კარგავდა კომპეტენტურობას იმის გამო, რომ საქმის განხილვის დროს მონაწილეობას იღებდნენ მიკერძოებული პირები. არც მიკერძოებული პირის მონაწილეობა – თუ სპეციალური კანონი აშკარად არ ითვალისწინებდა სხვა რამეს – ახდენდა ზეგავლენას ორგანოს სათანადო შემადგენლობაზე იმაზე მეტად, ვიდრე ერთი პირისგან (*monokratische Behörde*) შემდგარი ხელისუფლების კომპეტენციაზე ან სათანადო შემადგენლობაზე (*Organwarter*). ამდენად, არ იყო აუცილებელი, უშუალოდ განხილულიყო საკითხები იმასთან დაკავშირებით, არსებობდა თუ არა მიკერძოებულობა (იმავე მიზნით იხ. საკონსტიტუციო სასამართლოს ადრინდელი გადაწყვეტილებები: 1958 წლის 9 ოქტომბერი, *Slg.* №3408, 1959 წლის 6 ოქტომბერი, *Slg.* №3588, და 1960 წლის 19 ნოემბერი, *Slg.* №3829).“

იმავე განაჩენით არ დაკმაყოფილდა აპელაციის არც სხვა საფუძვლები.

II. რინგაიზენის ბრალდებები

24. იმ დღეებში, რომლებიც არ არის მითითებული სასამართლოსთვის წარდგენილი დოკუმენტებიდან, ფ. ვიდმანმა და რ. ამბერგერმა თაღლითობაში დასდეს ბრალი რინგაიზენს.

25. 1963 წლის 13 თებერვალს ბ-ნმა და ქ-ნმა როთებმა ლინცის პროკურატურაში ბრალი დასდეს რინგაიზენს მინდობილობის ბოროტად გამოყენებაში, აგრეთვე მათი საკუთრების უკანონო დატვირთვისა და გაყიდვაში. 21 თებერვალს პროკურატურამ მოითხოვა, რომ რინგაიზენის წინააღმდეგ დაწყებულიყო წინასწარი გამოძიება (*Vorerhebungen*).

რინგაიზენი დაკითხული იქნა 28 თებერვალს, როდესაც იგი პირველად გამოცხადდა გამომძიებელი მოსამართლის წინაშე.

26. 1963 წლის მარტში, იენისსა და იელისში პროკურატურის ორგანოებს შემდგომი საჩივრებით მიმართეს ბ-ნმა და ქ-ნმა როთებმა იმ მოტივით, რომ რინგაიზენი განაგრძობდა მათ მიერ დელეგირებული უფლებების ბოროტად გამოყენებას. საოლქო კომისიის 1963 წლის 13 მაისის გადაწყვეტილების კუთხით (იხ. წინამდებარე განაჩენის პუნქტი 20) ლინცის პროკურატურის ორგანოებმა განცხადებით მიმართეს ლინცის საოლქო სასამართლოს (*Landesgericht*) 1963 წლის 16 იელისს, რომ წინასწარი გამოძიება (*Voruntersuchung*) დაწყებულიყო რინგაიზენის წინააღმდეგ იმ საფუძველზე, რომ იგი ეჭვმიტანილი იყო სისხლის სამართლის კოდექსის 197-ე და 205-ე (გ) მუხლებით გათვალისწინებული სამართალდარღვევების ჩადენაში. 19 იელისს პროკურატურამ კვლავ მოითხოვა, რომ დოკუმენტები, რომლებითაც რინგაიზენი უფლებამოსილი იყო, ემოქმედა როთების წყვილის სახელით, მისთვის ჩამოერთმიათ და საიმედოდ შეენახათ ან, თუ ეს შეუძლებელი იყო, რინგაიზენი აეყვანათ წინასწარ პატიმრობაში, რადგანაც არსებობდა იმის საშიშროება, რომ იგი კვლავ ჩაიდენდა დანაშაულს (იხ. წინამდებარე განაჩენის პუნქტი 57). 25 იელისს ხელისუფლებას შეატყობინეს, რომ როთების წყვილმა მოიპოვა სამოქალაქო სასამართლოს გადაწყვეტილება, რომლის თანახმადაც რინგაიზენს უნდა დაებრუნებინა ხსენებული დოკუმენტები.

27. ერთი დღის შემდეგ დოქტორმა კერერმა, ადვოკატმა, რომელიც მოქმედებდა მიწის ათი მყიდველის სახელით, პროკურატურის ორგანოებს შეატყობინა, რომ განმცხადებელმა პირადი სარგებლობისათვის გამოიყენა ფულადი სახსრები, რომლებიც მყიდველებმა გადაიხადეს შეძენილი ქონების გასხვისების უფლების გარეშე.

ამ ინფორმაციაზე დაყრდნობით პროკურატურამ მოითხოვა წინასწარი გამოძიების ვადის გაგრძელება. 1963 წლის 6 აგვისტოს დაკავებიდან მეორე დღეს (იხ. წინამდებარე განაჩენის პუნქტი 57) რინგაიზენი გამოცხადდა გამომძიებელი მოსამართლის წინაშე და მოისმინა მის წინააღმდეგ წაყენებული ბრალდებები. 16 აგვისტოს გაკეთებული განაცხადით ბ-ნმა და ქ-ნმა როთებმა უარყვეს იმ ინვესტიციების ღირებულების გაზრდა, რომლებიც რინგაიზენმა, თავისივე მტკიცებით, ჩადო მათ საკუთრებაში; ასევე ამტკიცებდნენ, რომ რინგაიზენმა მოყვანილი მოსავალი და ხილი პირადი სარგებლობისათვის გაყიდა.

28. 1963 წლის 27 აგვისტოს დოქტორმა კერერმა სხვა ცხრა მოსარჩელის სახელით რინგაიზენს წაუყენა სისხლისსამართლებრივი ბრალდებები. მათში ნათქვამი იყო, რომ 20 იელისს რინგაიზენმა გამოაქვეყნა ახალი განცხადება სამშენებლო ადგილების გაყიდვის შესახებ. ერთი მოსარჩელის თქმით, რინგაიზენმა გააკეთა როთების

მინდობილობის ასლი. პოლიციამ მოამზადა მოხსენება, რომელიც 30 აგვისტოს წარედგინა ლინცის საოლქო სასამართლოს. რინგაიზენი გათავისუფლდა წინასწარი პატიმრობიდან 1963 წლის 23 დეკემბერს (იხ. წინამდებარე განაჩენის პუნქტი 58).

29. 1963 წლის 18 სექტემბრიდან 1964 წლის 6 აპრილამდე რინგაიზენს სხვა ოცდარვა ბრალდება წაეყენა. დამატებითი ინფორმაცია იქნა მიწოდებული სამშენებლო ადგილების სხვა მყიდველებისა და როთების წყვილის მიერ. იმავე პერიოდში გამომძიებელმა მოსამართლემ ჩაატარა ოცდამესამე მოსმენა, რომელზეც დაკითხული იქნენ რინგაიზენი და მოწმეები. გამომძიებელმა მოსამართლემ მიიღო გადაწყვეტილება სრული გამოძიების ჩატარებისა და წინასწარი გამოძიების გაგრძელების შესახებ ახალი საჩივრების გამოსაკვლევად. 1964 წლის 8 აპრილს გამომძიებელმა მოსამართლემ შეწყვიტა წინასწარი გამოძიება.

30. 1964 წლის 5 მაისს რინგაიზენმა ხელისუფლების წინააღმდეგ დისციპლინარული საჩივრით (*Aufsichtsbeschwerde*) მიმართა იუსტიციის ფედერალურ სამინისტროსა და ლინცის სასამართლოებს, რომლებიც განიხილავდნენ მოცემულ საქმეს. მისი თხოვნის საფუძველზე განმცხადებლის ადვოკატს 6-დან 12 მაისამდე მისცეს საქმის მასალები. მას საქმის მასალებზე ხელი არ მიუწვდებოდა 1964 წლის 25 ივნისიდან 6 ივლისამდე, რამდენადაც სამართალწარმოება მიმდინარეობდა ლინცის საოლქო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა განყოფილებაში.

31. პროკურორი, რომელიც განიხილავდა საქმეს, შეგებულებაში იმყოფებოდა 1964 წლის 27 ივლისიდან 24 აგვისტომდე. 1 აგვისტოს რინგაიზენმა განცხადებით მიმართა პროკურორს, რომ მისი საქმე გადასცემოდა სხვა სასამართლოს, და მოითხოვა მოსამართლეთა აცილება (*Delegierungs- und Ablehnungsantrag*). 25 აგვისტოს პროკურატურამ სასამართლოს გადასცა განცხადება უარყოფითი კომენტარით.

1964 წლის 1 სექტემბერს საქმის მასალები გადაწყვეტილების მისაღებად გადაეცა უზენაეს სასამართლოს (*Oberster Gerichtshof*), რომელმაც 16 სექტემბერს არ დააკმაყოფილა მოთხოვნა.

ამავდროულად, ლინცის საოლქო სასამართლოს გამომძიებელმა მოსამართლემ 1964 წლის 31 აგვისტოს მიიღო ბრძანება, რომ თაღლითობის საქმეზე სამართალწარმოება (19 Vr. 394/63) უნდა ჩატარებულიყო განზრახ გაკოტრებისათვის სხვა ბრალდებების გამოძიებისაგან დამოუკიდებლად (19 Vr. 1566/64, იხ. წინამდებარე განაჩენის პუნქტი 49), რომლებიც წაყენებული იქნა 1964 წლის 24 აგვისტოს.

32. სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის 112-ე მუხლის შესაბამისად, საქმის მასალები 1964 წლის 12 ოქტომბერს გადაეცა პროკურატურას. ხსენებული მუხლის თანახმად, პროკურატურას ორი კვირის განმავლობაში უნდა წაეყენებინა ბრალდება ან ეცნობებინა გამომძიებელი მოსამართლისათვის, რომ არ აპირებდა სამართლებრივი დევნის გაგრძელებას; მას ასევე შეეძლო გაეგრძელებინა წინასწარი გამოძიება, რაც განახორციელა კიდევ 1965 წლის 4 იანვარს დოქტორი კერერის მიერ სხვა მყიდველის სახელზე 1964 წლის 31 დეკემბერს ჩამოყალიბებულ ახალ საჩივართან მიმართებაში. იმავე დღეს სხვა სამართალწარმოებასთან დაკავშირებული მასალები გაეგზავნა ვენის საოლქო სასამართლოს (*Bezirksgericht*), ხოლო 19 იანვარს – ველსის შრომითი საკითხების განმხილველ სასამართლოს (*Arbeitsgericht*); ეს მასალები ლინცში 3 თებერვალს იქნა დაბრუნებული. ორი დღის შემდეგ გამომძიებელმა მოსამართლემ დაკითხა ექვსი მოწმე.

33. რინგაიზენი გამოძახებული იქნა გამომძიებელი მოსამართლის წინაშე 1965 წლის 8 თებერვალს, თუმცა გვიან ჩავიდა და თავი გაიმართლა; იგი 16 თებერვალს იქნა დაკითხული.

18 თებერვალს რინგაიზენს ნება დართეს, შეესწავლა საქმის მასალები და გაეკეთებინა ფოტოსტატური ასლები.

34. 1965 წლის 20 თებერვალს დამატებითი საჩივარი წამოაყენა ადვოკატმა დოქტორმა კერერმა და 25 თებერვალს თხოვნით მიმართა პროკურატურას, გაეგრძელებინა წინასწარი გამოძიების ვადა ამ საჩივრის განსახილველად. 1965 წლის 2 მარტს გამომძიებელმა მოსამართლემ დააკმაყოფილა მისი თხოვნა იმ დამატებით საჩივრებთან მიმართებაში, რომლებიც წამოყენებული იყო 1964 წლის 31 დეკემბრამდე.

35. 1965 წლის 15 მარტს რინგაიზენმა ლინცის საოლქო სასამართლოს გადასცა ლინცის რაიონული სასამართლოს 23 თებერვლის გადაწყვეტილება, რომელიც ეხებოდა მისი ქონების დაყადაღებას (იხ. წინამდებარე განაჩენის პუნქტი 60); თუმცა სასამართლოში ყოფნისას დააკავეს განზრახ თაღლითობასთან დაკავშირებული სამართალწარმოების გამო, №19 Vr. 1566/64 (იხ. წინამდებარე განაჩენის პუნქტი 61).

36. ბრალდება (*Anklageschrift*) წაყენებული იქნა ლინცის საოლქო სასამართლოში 1965 წლის 27 აპრილს, ხოლო რინგაიზენს ეცნობა 30 აპრილს. მას ბრალი ედებოდა დამამძიმებელ გარემოებებში ჩადენილ თაღლითობაში (*Betrug*, სისხლის სამართლის კოდექსის 197-ე, მე-200, 201-ე (დ) და 203-ე მუხლები) და დამამძიმებელ გარემოებებში ქონების განზრახ მისაკუთრებაში (*Untreue*, იმავე კოდექსის 205-ე (გ) მუხლი).

რინგაიზენს ბრალი ედებოდა შემდეგ ქმედებებში:

I. 1958 წლის 3 ნოემბრიდან 1963 წლის 5 აპრილამდე თავს აჩვენებდა, როგორც უძრავი ქონების პატიოსანი გამყიდველი, მსესხებელი და აგენტი, რათა დაეთანხმებინა:

ა. 78 პირი მათთვის საზიანო ქმედებებზე, კერძოდ, აიძულა 1,400,000 აშ-ის გადახდა. ამ პირების მტკიცებით, რინგაიზენმა დაუმალა მათ ის ფაქტი, რომ ყიდვა-გაყიდვის ხელშეკრულებები, რომლებიც მათთან გააფორმა, შეიძლებოდა შესრულებულიყო მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ მათ დაამტკიცებდა უძრავი ქონების საქმეთა კომისია; რინგაიზენმა მხოლოდ ცამეტი ხელშეკრულება წარუდგინა უძრავი ქონების საქმეთა კომისიას მათი დადებიდან ერთი წლის შემდეგ და შემდეგი ოცდაერთი – ერთ წელიწადზე მეტი ხნის შემდეგ; ბოლოს მისი ხელშეკრულებები გაყიდვის თაობაზე აღარ შეიცავდა პირობას, რომლის თანახმადაც ამგვარი დამტკიცება აუცილებელი იყო მათი განხორციელებისთვის. აღნიშნული პირები ასევე ამტკიცებდნენ, რომ რინგაიზენმა მიიღო 1,359,000 აშ თავისი ბიზნესის – უძრავი ქონების „მკვლელობის“ (*gewerbsmässige Güterschlächtere*) შედეგად და უარი თქვა ფულის უკან დაბრუნებაზე;

ბ. სხვა ორი პირი, (1) ფრანც ვიდმანი და (2) რუდოლფ შამბერგერი, გაეცათ სესხები, რომელთა დიდი ნაწილი არ იქნა გადახდილი (იხ. წინამდებარე განაჩენის პუნქტი 13);

II. მოგების მიღების მიზნით ბოროტად გამოიყენა რა მინდობილობა, რომელიც მას მისცა როთების წყვილმა 1961 წლის 9 მაისს და გამოითხოვა 1962 წლის 22 აგვისტოს, ამ დღიდან მოყოლებული, ალკოვენში სხვადასხვა ფასად დატვირთა მათი მიწა.

37. 1965 წლის 3 მაისს რინგაიზენმა საჩივრით მიმართა (*Einspruch*) სააპელაციო სასამართლოს (*Oberlandesgericht*) მის წინააღმდეგ წაყენებული ბრალდების გამო. კერძოდ, იგი ამტკიცებდა, რომ მას არ ჰქონია განზრახვა, ზიანი მიეყენებინა ნაკვეთების მყიდველებისათვის და რომ მან ამ საქმეებში დააბანდა 2,000,000 აშ. იმავე დოკუმენტში რინგაიზენმა მოითხოვა ყველა სამოქალაქო და სისხლის სამართალწარმოების გადაცემა სასამართლოებისათვის, რომლებზეც არ ვრცელდებოდა ლინცის სააპელაციო სასამართლოს იურისდიქცია: იგი ამტკიცებდა, რომ სრულიად შეუძლებელი იყო ლინცში ჭეშმარიტად მიუკერძოებელი და ობიექტური მოსამართლის პოვნა, რომელიც წინასწარ არ განეწყობოდა მის წინააღმდეგ, რადგან უკვე მიღებული ჰქონდა მონაწილეობა უძრავი ქონების საქმეთა კომისიის მუშაობაში ანდა დაინტერესებული იყო სამართალწარმოებით, რომელიც განაპირობა საკუთრებასთან დაკავშირებულმა გარიგებებმა.

პროკურატურა ამ განცხადებების წინააღმდეგ გამოვიდა მომდევნო დღეს.

38. 1965 წლის 19 მაისს ლინცის სააპელაციო სასამართლომ არ დააკმაყოფილა რინგაიზენის საჩივარი მის წინააღმდეგ ბრალდების თაობაზე იმ მიზეზით, რომ გამოძიების შედეგები საკმარისად ასაბუთებდა ეჭვს მის მიერ ჩადენილი სამართალდარღვევების შესახებ, რისთვისაც წაყენა ბრალი.

საქმის მასალები გადაეცა ლინცის საოლქო სასამართლოს 25 მაისს. 8 ივნისს რინგაიზენი გამოცხადდა სასამართლოში, რომელმაც მას მოუსმინა; რინგაიზენმა უარი თქვა თავის სხვადასხვა საჩივარზე და ძალაში დატოვა მხოლოდ განცხადება აცილების თაობაზე. შედეგად, საქმის მასალები 11 ივნისს გადაეცა უზენაეს სასამართლოს, რომელმაც 8 ივლისს გამოიტანა უარყოფითი გადაწყვეტილება.

39. 1965 წლის 3 აგვისტოს რინგაიზენმა სააპელაციო სასამართლოს მიმართა ლინცის საოლქო სასამართლოს ყველა მოსამართლის აცილების თაობაზე. სააპელაციო სასამართლომ უბრძანა მას, დაეკონკრეტებინა საჩივრის საფუძვლები, რაზეც მან უარი განაცხადა 1965 წლის 6 სექტემბერს, გარდა იმ ნაწილისა, რომელიც ეხებოდა გამომძიებელ მოსამართლეს, რომელმაც 1965 წლის 15 მარტს მიიღო ბრძანება განზრახ გაკოტრების საქმეზე სამართალწარმოების დროს მისი დაკავების შესახებ; მან ასევე შეიტანა ახალი ზოგადი სახის განცხადება საქმის აცილების თაობაზე. ლინცის საოლქო სასამართლოს თავმჯდომარემ საჩივარი არ დააკმაყოფილა 13 სექტემბერს, ხოლო სააპელაციო სასამართლომ 27 სექტემბერს გამოიტანა გადაწყვეტილება, რომლის მიხედვითაც მას არ ჰქონდა ამ საკითხთან დაკავშირებით სააპელაციო საჩივრის განხილვის უფლებამოსილება.

24 სექტემბერს განცხადება აცილების თაობაზე გადაეცა უზენაეს სასამართლოს, რომელმაც 27 ოქტომბერს უარი თქვა მის დაკმაყოფილებაზე.

40. 1965 წლის 3 ნოემბერს რინგაიზენს ეცნობა, რომ სასამართლო პროცესი დაიწყებოდა 13 დეკემბერს. 4 დეკემბერს მან სხვადასხვა განცხადება გააკეთა საქმის აცილებისა და სასამართლო პროცესის გაუქმების თაობაზე. 6 დეკემბერს ლინცის უზენაესი სასამართლოს სხდომის თავმჯდომარემ აცნობა, რომ, რადგან უზენაესმა სასამართლომ არ დააკმაყოფილა მისი წინა ორი განცხადება საქმის აცილების შესახებ, არც შემდგომი, 4 დეკემბრის, განცხადებები იქნებოდა დაკმაყოფილებული და არც პროცესის გაუქმების საფუძველი არსებობდა.

სასამართლო პროცესი დაიწყო 13 დეკემბერს, თუმცა 16 დეკემბერს გადაიდო 1966 წლის 13 იანვრამდე ორივე მხარის – პროკურორისა და დაცვის – განცხადების საფუძველზე ახალი მტკიცებულებების მოპოვების მიზნით. 20 დეკემბერს სასამართლომ დანიშნა ორი ექსპერტი რინგაიზენის მიერ საკუთრებაში დაბანდებული ფულადი თანხის შესაფასებლად.

1966 წლის 7 იანვარს რინგაიზენმა გააკეთა განაცხადი, რათა გენერალურ პროკურორს (*Generalprokurator*) მისი სახელით შეეტანა განცხადება კანონმდებლობის უზრუნველყოფის ბათილობის შესახებ (*Nichtigkeitsbeschwerde zur Wahrung des Gesetzes*). თუმცა 10 იანვარს სხდომის თავმჯდომარემ შეატყობინა მას, რომ, იმ სასამართლო მოსმენის თვალთახედვით, რომელიც 13 იანვარს იწყებოდა, მასალები გენერალურ პროკურატურას მხოლოდ ამის შემდეგ შეიძლება გადასცემოდა; ანალოგიურად, საქმის აცილების თაობაზე გაკეთებული ახალი განცხადებები, რომელთა შეტანასაც აპირებდა განმცხადებელი, იმ დროისათვის უკვე აღარ შეიძლება წარდგენილიყო კომპეტენტური ორგანოსათვის, ვინაიდან ეს გააჭიანურებდა სამართალწარმოებას.

41. სასამართლო პროცესი განახლდა 1966 წლის 13 იანვარს და დამთავრდა მომდევნო დღეს.

რინგაიზენი ცნობილი იქნა დამნაშავედ დამამძიმებელ გარემოებებში ჩადენილი თაღლითობისათვის 78 მყიდველსა და ფრანც ვიდმანთან (საბრალდებო დასკვნა, *IA* და *IB* (1)) მიმართებაში. მას შეეფარდა სამი წლით მკაცრი პატიმრობა (*schwerer Kerker*) დამატებით სასჯელთან – ყოველ სამ თვეში ერთხელ შიმშილობასა და „დაძინების გართულებასთან“ (*hartes Lager*) ერთად. სასჯელის განსაზღვრისას საოლქო სასამართლომ გაითვალისწინა დამამძიმებელი და შემამსუბუქებელი გარემოებები: ერთი მხრივ, სამშენებლო ნაკვეთების მყიდველები იყვნენ ღარიბი ადამიანები, რომლებმაც დაკარგეს თავიანთი დანაზოგი ან ისესხეს რინგაიზენისთვის გადასახდელი ფული. რინგაიზენის დანაშაულებრივი საქმიანობა გრძელდებოდა წლების განმავლობაში და გამოწვეულმა ზარალმა ბევრად გადააჭარბა 15,000 აშ-ს, რომელიც დადგენილი იყო სისხლის სამართლის კოდექსით; მეორე მხრივ, რინგაიზენის წარსული ისტორია იყო სუფთა, ზოგიერთ მყიდველს არ ჰქონია დანაკარგი და როთების დანაკარგი ნაწილობრივ უნდა ყოფილიყო ანაზღაურებული. სასამართლომ რინგაიზენის სასარგებლოდ დაადგინა, რომ არსებობდა „სპეციალური შემამსუბუქებელი“ გარემოებები (*ausserordentliches Milderungsrecht*), რომლებიც გათვალისწინებული იყო სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის 265-ე (ა) მუხლში. სისხლის სამართლის კოდექსის 55-ე (ა) მუხლის შესაბამისად, დრო, რომელიც რინგაიზენმა გაატარა წინასწარ პატიმრობაში, სასამართლომ ჩათვალა მოხდელი სასჯელის ნაწილად (1963 წლის 5 აგვისტოდან 23 დეკემბრამდე და 1965 წლის 15 მარტიდან 1966 წლის 14 იანვრამდე, იხ. წინამდებარე განაჩენის პუნქტები 59 და 77).

განაჩენის გამოტანის დღიდან რინგაიზენმა დაუყოვნებლივ აცნობა თავისი განზრახვა, შეეტანა ბათილობის შესახებ განცხადება (*Nichtigkeitsbeschwerde*) და აპელაცია (*Berufung*) თავისი მსჯავრდებისა და სასჯელის შესახებ; პროკურორმა აცნობა მას, რომ იგი შეიტანდა ბათილობის შესახებ განცხადებას მის გამართლებასთან დაკავშირებით და სააპელაციო საჩივარს იმის თაობაზე, რომ სასჯელი მეტისმეტად მსუბუქი იყო.

42. პროკურორმა შეიტანა ბათილობის შესახებ განცხადება და სააპელაციო საჩივარი 1966 წლის 25 თებერვალს, ხოლო რინგაიზენმა – 3 მარტს.

საქმის მასალები 9 მარტს გადაეცა უზენაეს სასამართლოს, რომელმაც მოსმენა დანიშნა 1966 წლის 14 ივლისს. 1966 წლის 27 ივნისს უზენაესმა სასამართლომ არ დააკმაყოფილა რინგაიზენის განცხადება იმის თაობაზე, რომ დაეკითხა მოწმეები და ნება დაერთო, დასწრებოდა მოსმენას.

43. უზენაესმა სასამართლომ 1966 წლის 14 ივლისს განიხილა ბათილობის შესახებ განცხადებები და აპელაციები და 27 ივლისს გამოიტანა განაჩენი.

უზენაესმა სასამართლომ გააუქმა 1966 წლის 14 იანვრის გადაწყვეტილება და საქმე დაუბრუნა საოლქო სასამართლოს ხელახალი განხილვისათვის რინგაიზენის თაღლითობაში ბრალდებასთან დაკავშირებით IB (1) პუნქტის შესაბამისად (ფ. ვიდმანი), ქონების უკანონოდ მისაკუთრებისათვის ბრალდებისაგან გამართლებასა და სასჯელთან მიმართებაში II პუნქტის შესაბამისად (როთების წყვილი). საოლქო სასამართლომ დაამტკიცა გადაწყვეტილება თაღლითობაში ბრალდებასთან მიმართებაში IA პუნქტის შესაბამისად (78 მყიდველი) და თაღლითობის ბრალდებაში გამართლებასთან მიმართებაში IB (2) პუნქტის შესაბამისად (რ. შამბერგერი).

44. 1966 წლის 9 სექტემბერს პროკურორის განცხადებასთან დაკავშირებით (სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის 34-ე მუხლის მე-2 პუნქტის 1-ლი ქვეპუნქტი) 14 სექტემბერს ლინცის საოლქო სასამართლომ გადაწყვიტა, რომ სამართალწარმოება, I (1) პუნქტის შესაბამისად, თაღლითობაში ბრალდებასა (ფ. ვიდმანი) და, II პუნქტის შესაბამისად (როთების წყვილი) ქონების განზრახ მისაკუთრებასთან დაკავშირებით უნდა გაგრძელებულიყო. ამდენად, ერთადერთი საკითხი, რაც დაუდგენელი დარჩა, იყო გადაწყვეტილების მიღება, IA პუნქტის შესაბამისად (78 მყიდველი), თაღლითობისათვის მსჯავრდების შეფარდების თაობაზე. რინგაიზენს ეცნობა, რომ საოლქო სასამართლოში შემდეგი მოსმენა ჩატარდებოდა 18 ოქტომბერს.

45. 1966 წლის 29 სექტემბერს და მომდევნო დღეებში რინგაიზენმა არაერთი განცხადებით მიმართა საქმის აცილების, საქმის სხვა სისხლის სამართალწარმოებასთან შეერთების, გადასინჯვის (*Wiederaufnahme des Strafverfahrens*) თუ სხვა საკითხების თაობაზე. ყველა მათგანი უარყოფილი იქნა საოლქო სასამართლოს მიერ 12 ოქტომბერს და სააპელაციო სასამართლოს მიერ – 16 ნოემბერს.

46. საქმის ხელახალი განხილვა ჩატარდა ლინცის საოლქო სასამართლოში 1966 წლის 18 ოქტომბერს.

იმავე დღეს მიღებულ განაჩენში სასამართლომ, პირველ რიგში, აღნიშნა, რომ, რამდენადაც პროკურორმაც გაასაჩივრა 1966 წლის 14 იანვარს შეფარდებული სასჯელი, არ შეიძლებოდა უფრო მკაცრი სასჯელის შეფარდების აკრძალვა (*reformatio in pejus*).

სასამართლომ მხედველობაში მიიღო მთელი რიგი შემამსუბუქებელი გარემოებებისა: რინგაიზენი არ იყო ნასამართლევ, მან აანაზღაურა, თუმცა ძალიან მცირე მოცულობით, მიყენებული ზიანი და, ამავდროულად, ირწმუნებოდა, რომ დანარჩენსაც აანაზღაურებდა. ამდენად, სასამართლომ დათქმა გააკეთა მის ფიციტ განმტკიცებულ განცხადებაზე ქონების შესახებ (*Offenbarungseid*). მეორე მხრივ, სასამართლომ მიუთითა, რომ არსებობდა დამამძიმებელი გარემოებებიც: ადამიანები, რომლებმაც ზარალი განიცადეს, არ ეკუთვნოდნენ შეძლებულ ფენას, რამაც გამოიწვია განსაკუთრებული სირთულე. დანაშაული გრძელდებოდა დიდი ხნის განმავლობაში და მნიშვნელოვნად დიდი აღმოჩნდა მიყენებული ზარალი. შემამსუბუქებელი და დამამძიმებელი გარემოებების შეფასებისას სასამართლომ დაასკვნა, რომ შეუძლებელი იყო იმის

მტკიცება, რომ შემამსუბუქებელი გარემოებები, სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის 265-ე (ა) მუხლის მნიშვნელობიდან გამომდინარე, დომინირებდა, და დაასკვნა, რომ სასჯელი უნდა დარჩენილიყო სისხლის სამართლის კოდექსის 203-ე მუხლით დადგენილ ფარგლებში, რაც ითვალისწინებდა ხუთიდან ათ წლამდე პატიმრობას, თუმცა შესაძლებელი იყო მინიმუმის შეფარდება.

ამდენად, სასჯელი განისაზღვრა ხუთი წლით მკაცრი პატიმრობით დამატებით სასჯელთან – სამ თვეში ერთხელ შიმშილობასა და სასჯელთან „დაძინების გართულება“ ერთად. დრო, რომელიც რინგაიზენმა გაატარა წინასწარ პატიმრობაში, სასამართლომ ჩათვალა მოხდილი სასჯელის ნაწილად (1963 წლის 5 აგვისტოდან 23 დეკემბრამდე და 1965 წლის 15 მარტიდან 1966 წლის 18 ოქტომბრამდე). რინგაიზენმა განაცხადა, რომ იგი აპირებდა ბათილობის შესახებ განცხადებისა და სააპელაციო საჩივრის შეტანას; მან ასევე მიმართა განცხადებით საქმის აცილების თაობაზე.

რინგაიზენმა შეიტანა ბათილობის შესახებ განცხადება და სააპელაციო საჩივარი 1966 წლის 3 ნოემბერს. საქმის მასალები უზენაეს სასამართლოს გადაეცა 24 ნოემბერს, მაგრამ დაბრუნდა ლინცში 1967 წლის 21 თებერვლიდან 23 მარტამდე რინგაიზენის დროებითი გათავისუფლების შესახებ განცხადების განხილვისათვის (იხ. წინამდებარე განახენის პუნქტი 76).

47. მოგვიანებით რინგაიზენმა უზენაესი სასამართლოს სხდომის თავმჯდომარეს მართლმსაჯულების არასათანადოდ წარმართვა (*Missbrauch der Amtsgewalt*) სისხლისსამართლებრივ ბრალდებად წაუყენა. 1967 წლის 26 ივნისს ვენის პროკურატურამ აცნობა უზენაეს სასამართლოს, რომ ეს საკითხი არ უნდა განხილულიყო მოცემულ ეტაპზე. 30 ივნისს უზენაესმა სასამართლომ განმცხადებლის აპელაციისა და ბათილობის შესახებ განცხადების მოსმენა 1967 წლის 5 ოქტომბრისათვის დაინიშნა.

1967 წლის 29 სექტემბერს რინგაიზენმა უზენაეს სასამართლოს მიმართა განცხადებით, რომელშიც აცილებას უცხადებდა იმ პალატის თავმჯდომარესა და სხვა მოსამართლეებს, რომლებსაც უნდა განიხილათ მისი სააპელაციო საჩივარი და განცხადება ბათილობის შესახებ; რინგაიზენი მოითხოვდა, რომ წინასწარი გამოძიება დაწყებულიყო ვენის საოლქო სასამართლოს სხდომის თავმჯდომარის წინააღმდეგ მართლმსაჯულების არასათანადოდ წარმართვისათვის. 1967 წლის 3 ოქტომბრის გადაწყვეტილებით უზენაესმა სასამართლომ გააუქმა 5 ოქტომბრისათვის დაინიშნული მოსმენა და რინგაიზენის საჩივარი გადასცა კომპეტენტურ პალატას. 20 ოქტომბერს, პალატის მიერ გადაწყვეტილების გამოტანამდე, ვენის საოლქო სასამართლომ გამოითხოვა საქმის მასალები, რათა მიეღო გადაწყვეტილება რინგაიზენის განცხადების თაობაზე, რომ წინასწარი გამოძიება დაწყებულიყო უზენაესი სასამართლოს პალატის თავმჯდომარის წინააღმდეგ, რომელიც მის საქმეს იხილავდა.

1967 წლის 4 დეკემბერს მასალები დაუბრუნდა უზენაეს სასამართლოს, რომელმაც 19 დეკემბერს არ დააკმაყოფილა საჩივარი მოსამართლეთა აცილების თაობაზე. შემდგომი მოსმენა დაინიშნა 1968 წლის 15 თებერვლისათვის.

1968 წლის 8 თებერვალს რინგაიზენმა კიდევ ერთხელ მიმართა მოსამართლეთა აცილებასთან დაკავშირებით უზენაეს სასამართლოს იმ მოტივით, რომ სამოქალაქო სამართალწარმოება მიმდინარეობდა დაახლოებით 50,000,000 აშ ოდენობის ზარალის მიყენებისათვის პალატის თავმჯდომარის წინააღმდეგ ვენის საოლქო სასამართლოს წინაშე. 13 თებერვალს უზენაესმა სასამართლომ არ დააკმაყოფილა საჩივარი.

48. 1968 წლის 15 თებერვალს უზენაესმა სასამართლომ არ დააკმაყოფილა რინგაიზენის განცხადება იმ დროისათვის დანიშნული მოსმენის გადადების თაობაზე იმ მოტივით, რომ უნდა განეხილა სამართალწარმოებასთან დაკავშირებული გარკვეული დოკუმენტები. იმავე დღეს უზენაესმა სასამართლომ საბოლოო გადაწყვეტილებაში უარყო განცხადება ბათილობის შესახებ, მაგრამ შეამცირა სასჯელი. სასჯელის გამოთვლისას უზენაესმა სასამართლომ დაადგინა, რომ შემამსუბუქებელი საფუძვლები არსობრივად და არა რაოდენობრივად ჭარბობდა და, ამდენად, შესაძლებელი იყო სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის 265-ე (ა) მუხლის გამოყენება; 1966 წელს თავდაპირველად დაკისრებული სასჯელი შეესაბამებოდა რინგაიზენის მსჯავრდებებს იმ დროისთვის, მაგრამ მხედველობაში უნდა მიღებულიყო ის ფაქტი, რომ მოგვიანებით გაუქმებული იქნა ბრალდება ფ. ვიდმანის მოტყუებისათვის; ამდენად, სასჯელი შემცირებული იქნა ორ წლამდე და ცხრა თვემდე მკაცრი პატიმრობით დამატებით სასჯელთან ერთად, რომელიც შეუფარდა პირველი ინსტანციის სასამართლომ.

1968 წლის 24 აპრილს საოლქო სასამართლომ გადაწყვიტა, რომ მთლიანი დრო, რომელიც რინგაიზენმა გაატარა წინასწარ პატიმრობაში, უნდა ჩათვლილიყო მოხდილი სასჯელის ნაწილად.

ბ. ბანზრახ ბაპოტრეპის საქმე (19 Vr. 1566/64)

49. 1964 წლის აგვისტოში რინგაიზენს კრედიტორებმა წაუყენეს სისხლისსამართლებრივი ბრალდებები; კრედიტორები ბრალს სდებდნენ, რომ იგი უკანონო გზით ცდილობდა, მათთვის ხელი შეეშალა განაჩენების მოპოვებაში, რომლებიც მათ სასარგებლოდ იქნა მიღებული მის წინააღმდეგ მას შემდეგ, რაც ცნობილი გახდა, რომ სამშენებლო ნაკვეთების გაყიდვა არ შეიძლებოდა დამთავრებულიყო (იხ. წინამდებარე განაჩენის პუნქტები 16 და 20) და რომელთა თანახმადაც მას შესასყიდი ფასი უნდა აენახლაურებინა. 1964 წლის 31 აგვისტოს ლინცის პროკურატურის განცხადების თაობაზე გამომძიებელმა მოსამართლემ მიიღო გადაწყვეტილება, რომ წინასწარი გამოძიება უნდა დაწყებულიყო და ჩატარებულიყო თაღლითობასთან (19 Vr. 394/63) დაკავშირებული სხვა ბრალდებებისაგან დამოუკიდებლად, რომლებიც მოცემულ დროს დახურული იყო სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის 112-ე მუხლის შესაბამისად (იხ. წინამდებარე განაჩენის პუნქტი 32).

რინგაიზენი დაიკითხა 3 სექტემბერს და 20 ოქტომბერს გამომძიებელი მოსამართლის მიერ, რომელმაც მოგვიანებით გააგრძელა წინასწარი პატიმრობის ვადა, რათა განეხილა სხვა მსგავსი საჩივრები, რომლებიც წამოყენებული იყო 1964 წლის დასასრულსა და 1965 წლის დასაწყისში.

50. 1965 წლის 16 მარტს, წინასწარ პატიმრობაში აყვანის მეორე დღეს (იხ. წინამდებარე განაჩენის პუნქტი 62), რინგაიზენი წარდგა გამომძიებელი მოსამართლის წინაშე; მან მოითხოვა ამ მოსამართლისა და ლინცის სააპელაციო სასამართლოს ყველა სხვა მოსამართლის აცილება. საქმის მასალები გადაეცა უზენაეს სასამართლოს, რომელმაც არ დააკმაყოფილა საჩივარი 1965 წლის 1 აპრილს. შემდგომი საჩივრები მოსამართლეების აცილებასთან მიმართებაში უარყოფილი იქნა 1965 წელს.

51. 1965 წლის 23 მარტს ორი კრედიტორის განცხადების საფუძველზე ლინცის რაიონულმა სასამართლომ ლინცში არსებულ რინგაიზენის ქონებაზე ლიკვიდატორი (Zwangsverwalter) დანიშნა.

52. 1965 წლის 14 მაისს რინგაიზენი ლინცის საოლქო სასამართლოს მიერ ბანკროტად (*Eröffnung des Konkurses*) გამოცხადდა. ამ გადაწყვეტილების ძირითადი მიზანი ჩამოყალიბებულია „გაკოტრების შესახებ“ კანონის (*Konkursordnung*) 1-ლი მუხლის (1) და (2) პუნქტებში:

„(1) გაკოტრების დაწყების მიზანია, ჩამოაცილოს აღსრულებას დაქვემდებარებული ყველა აქტივი, რომელიც ეკუთვნის გაკოტრებულ პირს მოცემულ დროს ან რომელიც დაგროვილი აქვს გაკოტრების მომენტისათვის (ბანკროტის ქონება) მისი თავისუფალი დეპოზიტის გარდა. ...

(2) ბანკროტის ქონებას ყადაღა ედება და მისი განკარგვა ხორციელდება ამ კანონის შესაბამისად. მისი გამოყენება ხდება იმ პირადი კრედიტორების ერთობლივი დაკმაყოფილების მიზნით, რომლებსაც აქვთ მატერიალური პრეტენზიები გაკოტრებული პირის წინააღმდეგ გაკოტრების დაწყების მომენტისათვის (გაკოტრების კრედიტორები).
...“

იმავე კანონის 75-ე-77-ე მუხლების გამოყენებისას ბანკროტად გამოცხადება ეცნობა ლინცში ხელისუფლების მთელ რიგ ორგანოებს, მათ შორის სხვადასხვა სასამართლოს, საგადასახადო და საბაჟო სამსახურს, სოციალური უსაფრთხოების სამსახურს, ცენტრალური რეინიგზის სადგურს, გადაზიდვების სადგურს, ღუნაის სანავიგაციო კომპანიას, ფოსტა-ტელეგრაფს, ადვოკატთა ასოციაციას, ვაჭრობის პალატას და ა.შ. განცხადება გამოქვეყნდა ადგილობრივ ოფიციალურ გაზეთში (*Amtliche Linzer-Zeitung*). სასამართლომ იმ დღესვე დანიშნა რწმუნებული.

53. საბრალდებო დასკვნა შედგენილი იქნა 1966 წლის 24 მარტს ლინცის საოლქო სასამართლოში და რინგაიზენს მომდევნო დღეს ეცნობა. მას ბრალად ედებოდა განზრახ გაკოტრება, რაც განსაზღვრულია სისხლის სამართლის კოდექსის 205-ე (ა) მუხლით:

„ნებისმიერი პირი, რომელიც განზრახ უარს ამბობს, ან ამცირებს თავისი კრედიტორების ან ზოგიერთი მათგანის დაკმაყოფილებას თავისი ქონების დამალვით, ლიკვიდირებით, გასხვისებითა თუ დაზიანებით, რათა დაამტკიცოს ან ცნოს ვალდებულების არარსებობა ან ქონების სხვაგვარი შემცირება, უნდა დაისაჯოს ...“

როგორც დამტკიცებული იქნა, იმისათვის, რომ ხელი შეეშალა მის წინააღმდეგ გამოტანილი განაჩენების აღსრულებისათვის, რინგაიზენმა 1964 წლის აპრილში მიიღო 200,000 აშ-ის ოდენობის ფიქტიური სესხი იმ სადაზღვევო კომპანიისაგან, სადაც აგენტად მუშაობდა, შემდეგ კი თანხმობა გამოხატა სასამართლო წესით მოგვარებაზე სადაზღვევო კომპანიის სასარგებლოდ იმავე თანხის შესაბამისად. ასევე დამტკიცებული იქნა, რომ ბანკროტად გამოცხადებამდე მან 60,000 აშ გამოიყენა იმ შვიდი კრედიტორის დაკმაყოფილებისათვის, რომლებმაც მოიპოვეს სასამართლოს დადგენილება კონფისკაციის შესახებ, ხოლო დანარჩენი, 140,000 აშ-ის ოდენობის თანხა თავისთვის შემოინახა.

54. 1966 წლის 4 აპრილს რინგაიზენი თავისივე თხოვნის საფუძველზე წარდგა ლინცის საოლქო სასამართლოს წინაშე; მან წამოაყენა პრეტენზია საბრალდებო დასკვნასთან დაკავშირებით და მოითხოვა, რომ უზენაეს სასამართლოს ან ვენის სააპელაციო სასამართლოს გამოეტანა დადგენილება ხსენებულთან დაკავშირებით იმის გამო, რომ ლინცის სასამართლოები მასთან მიმართებაში მიკერძოებულები იყვნენ. 22 აპრილით დათარიღებული დოკუმენტის თანახმად, რინგაიზენმა წამოაყენა მთელი რიგი საფუძვლებისა თავისი პრეტენზიის გასამყარებლად.

1966 წლის 27 ივნისს უზენაესმა სასამართლომ, იურისდიქციის არარსებობის საფუძველზე, არ დააკმაყოფილა რინგაიზენის განცხადება იმის თაობაზე, რომ გამოეტანა დადგენილება საბრალდებო დასკვნასთან დაკავშირებული პრეტენზიის შესახებ და დაუსაბუთებლად ჩათვალა განცხადება საქმის სხვა იურისდიქციისთვის გადაცემის თაობაზე.

55. 1966 წლის 15 აგვისტოსა და 1967 წლის 8 თებერვალს ლინცის საოლქო სასამართლომ დაუშვებლად მიიჩნია რინგაიზენის ორი შუამდგომლობა სამართალწარმოების გადასინჯვასთან დაკავშირებით. შემდეგი განცხადება საქმის აცილების თაობაზე უზენაესი სასამართლოს მიერ 1967 წლის 4 თებერვალს იქნა უარყოფილი.

56. 1968 წლის 17 სექტემბერს ბრალდებამ, სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის 34-ე მუხლის მე-2 პუნქტის 1-ლი ქვეპუნქტის შესაბამისად, გააკეთა შეტყობინება იმის თაობაზე, რომ უარი თქვა განზრახ გაკოტრებაში ბრალდებებზე რინგაიზენის საბოლოო მსჯავრდებისა და 1968 წლის 15 თებერვალს თაღლითობის საქმეში მასზე დაკისრებული სასჯელის გათვალისწინებით. ლინცის რაიონულმა სასამართლომ მიიღო ბრძანება განზრახ გაკოტრებაში სამართლებრივი დენის შეწყვეტის შესახებ. რინგაიზენს ეცნობა ამის თაობაზე.

III. რინგაიზენის წინასწარი პატიმრობა

ა. პატიმრობის პირველი პერიოდი (1963 წლის 5 აპრილიდან 23 დეკემბრამდე)

57. 1963 წლის 30 ივლისს ლინცის გამომძიებელმა მოსამართლემ, რომელიც პასუხისმგებელი იყო წინასწარ გამოძიებაზე თაღლითობის საქმეზე (იხ. წინამდებარე განაჩენის პუნქტი 24 *et seqq.*), მიიღო ბრძანება რინგაიზენის დაკავებაზე იმ მოტივით, რომ არსებობდა მის მიერ სხვა სამართალდარღვევების ჩადენის საფრთხე (*Wiederholungsgefahr*), სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის 175-ე მუხლის 1-ლი პუნქტის 4-ე ქვეპუნქტის შესაბამისად; მოსამართლემ განაცხადა, რომ რინგაიზენი, თუმცა მან იცოდა რეგიონალური კომისიის უარი როთების წყვილთან გაფორმებული ყიდვა-გაყიდვის ხელშეკრულების დამტკიცების შესახებ, განაგრძობდა დასასჯელი ქმედებების ჩადენას გაზეთებში ნაკვეთების თაობაზე განცხადებების განთავსებით. რინგაიზენი დაკავებული იქნა 1963 წლის 5 აგვისტოს და მეორე დღესვე წარედგინა გამომძიებელ მოსამართლეს, რომელმაც მიიღო გადაწყვეტილება მისი წინასწარი პატიმრობის შესახებ იმ მოტივით, რომ არსებობდა სხვა დანაშაულების ჩადენის საფრთხე.

1963 წლის აგვისტოსა და სექტემბერში რინგაიზენმა ითხოვა გათავისუფლება. ლინცის საოლქო სასამართლოს მოსამართლეთა პალატამ (*Ratskammer*) განცხადება არ დააკმაყოფილა 1963 წლის 4 სექტემბერს; სასამართლომ ჩათვალა, რომ არსებობდა როგორც რინგაიზენის მიერ ახალი დანაშაულების ჩადენის, აგრეთვე მტკიცებულების განადგურების საფრთხე (*Verdunkelungsgefahr*, სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის 175-ე მუხლის 1-ლი პუნქტის მე-3 ქვეპუნქტი). ლინცის სააპელაციო სასამართლომ არ დააკმაყოფილა რინგაიზენის 1963 წლის 23 სექტემბრის სააპელაციო საჩივარი იმ მოტივით, რომ რინგაიზენის საქციელი იძლეოდა იმ დასკვნის გამოტანის შესაძლებლობას, რომ იგი ჩაიდენდა სხვა სამართალდარღვევებს და არსებობდა მტკიცებულების განადგურების საფრთხე.

58. 1963 წლის 28 ოქტომბერს პროცესის მსვლელობის დროს რინგაიზენმა მიმართა გათავისუფლების თაობაზე სხვა განცხადებით, რომელიც არ დააკმაყოფილა გამომძიებელმა მოსამართლემ 7 ნოემბერს, ხოლო 19 ნოემბერს, აპელაციის დროს – მოსამართლეთა პალატამ იმავე ორი მოტივის გამო.

შემდგომი გასაჩივრებისას განცხადება დააკმაყოფილა ლინცის სააპელაციო სასამართლომ 1963 წლის 19 დეკემბერს იმის გამო, რომ რინგაიზენმა მისცა ოფიციალური გარანტია (*Gelöbnis*) სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის 191-ე მუხლის შესაბამისად. სააპელაციო სასამართლომ მიუთითა, *inter alia*, რომ

„ (...)

ლინცის საოლქო სასამართლოს პალატების (*Beschlüsse auf Erlassung von einstweiligen Verfügungen*) მიერ მიღებული ბრძანებები, რომლებიც შეიცავდა ამკრძალავ ნორმებს, უკვე შევიდა ძალაში; ამასთან დაკავშირებით ბრალდებულს ეცნობა, რომ სასამართლოსათვის გადაეცა მინდობილობა, რომელიც მან მიიღო ბ-ნ და ქ-ნ როთებისაგან, და რომ მას ეკრძალება ანაბერგში არსებული ქონების გაყიდვა ან დატვირთვა ... იმის გათვალისწინებით, რომ ბრალდებულის საქმიან კავშირებს ზემოხსენებულ ქონებასთან მიმართებაში და ამ კავშირებთან დაკავშირებულ სისხლისსამართლებრივ ბრალდებასა და სამოქალაქო პროცესს მიეცა ძალიან ფართო საჯარო განხილვის ხასიათი, არ შეიძლება მიჩნეული იქნეს, რომ ბრალდებულს კვლავ შეეძლება სამშენებლო ნაკვეთების რეკლამირება და მყიდველების მონახვა. გარდა ამისა, გამოძიებამ ჯერ კიდევ ვერ შეძლო დაედგინა რაიმე უტყუარი მაჩვენებელი, რომ ბრალდებული სხვა გზებით ჩაიდენდა სისხლის სამართალდარღვევებს, განსაკუთრებით იმიტომ, რომ მის წინააღმდეგ არსებული საჩივრები არსებითად ეხება მის საქციელს ბ-ნ და ქ-ნ როთების ქონების გაყიდვასთან დაკავშირებით. უფრო მეტიც, ნებისმიერი შემდგომი საშიშროება, რომ ბრალდებული ხელს შეუშლიდა სამშენებლო ადგილის მყიდველთა საჩივრების დაკმაყოფილებას, შესაძლებელია გაქარწყლდეს მისი წინადადების შედეგად, რომ გადასცემს სასამართლოს ლინცის საოლქო სასამართლოს 1963 წლის 2 ოქტომბრის გადაწყვეტილებას შესაძლო ბრალდების უპირატესი შეტყობინების ძალაში შესვლასთან დაკავშირებით (*Anmerkung der Rangordnung über die beabsichtigte Verpfändung*) ლინცში არსებულ 2,000,000 აშ-ის ღირებულების ქონებაზე. ასევე არ არსებობს სპეციალური საფუძვლები, გამართლოს იმის საშიშროება, რომ ბრალდებული გაიმეორებდა სისხლის სამართალდარღვევებს, რომელთა ჩადენაშიც იგი ეჭვმიტანილია. აღარ არსებობს პატიმრობის რაიმე საფუძველი სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის 175-ე მუხლის 1-ლი პუნქტის მე-4 ქვეპუნქტის შესაბამისად.

ამგვარადვე აღარ არსებობს იმის საფუძვლები, რომ გაგრძელებული იქნეს წინასწარი პატიმრობა, 1960 წლის სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის 175-ე მუხლის 1-ლი პუნქტის მე-3 ქვეპუნქტისა და 180-ე მუხლის 1-ლი პუნქტის შესაბამისად. ამავე კოდექსის 190-ე მუხლის მე-2 პუნქტის შესაბამისად, წინასწარი პატიმრობა იმ შემთხვევებში, როდესაც ბრალდებული დაპატიმრებულია მხოლოდ იმ საფუძველზე, რომელიც მოცემულია 175-ე მუხლის 1-ლი პუნქტის მე-3 ქვეპუნქტში, არ უნდა აღემატებოდეს ორ თვეს, ანდა სამ თვეს, თუ მისი ვადის გაგრძელება დამტკიცებულია საოლქო სააპელაციო სასამართლოს მიერ. ეს ვადები უკვე ამოიწურა. მართალია, რამდენიმე ახალი საჩივარი იქნა წამოყენებული ბრალდებულის წინააღმდეგ, მაგრამ ისინი ძირითადად ეხება ფაქტების იმავე სერიას, კერძოდ, ბრალდებულის ქმედებებს ბ-ნ და ქ-ნ როთების ქონების ყიდვასთან და სამშენებლო ადგილის ხელახლა გაყიდვასთან დაკავშირებით. უფრო მეტიც, პირებს, რომლებიც მოხსენიებულნი არიან ამ ახალ საჩივრებში, ... უკვე მიეწოდათ მთავარი საკითხები გამომძიებელი მოსამართლისაგან,

ამდენად, აქედან გამომდინარე, აღარ არსებობს საიდუმლო შეთანხმების ან მტკიცებულების განადგურების (*Verabredungs- und Verdunkelungsgefahr*) საშიშროება.
(...)

რაც შეეხება უპირატესი შეტყობინების ძალაში შესვლის შესახებ გადაწყვეტილების გადაცემას, რაც ბრალდებულის წინადადებას წარმოადგენდა, ან ამ გადაწყვეტილების გაგრძელებას ვადის ამოწურვის შემთხვევაში, გამომძიებელი მოსამართლე იღებს აუცილებელ ზომებს კონკრეტულად იმიტომ, რომ ბრალდებულმა აშკარად შესთავაზა ამ გადაწყვეტილების გადაცემა გათავისუფლების შემთხვევაში.“

წინადადება, რომელიც მიიღო სააპელაციო სასამართლომ, რინგაიზენმა შესთავაზა მაშინ, როდესაც მიმართა გათავისუფლების თაობაზე 1963 წლის 28 ოქტომბერს; საოლქო სასამართლოს მოსამართლეთა პალატამ უარი თქვა ხსენებულ წინადადებაზე 19 ნოემბერს იმ მოტივით, რომ იგი არასაკმარისი იყო, გაექარწყლებინა ახალი სამართალდარღვევების ჩადენის საშიშროება.

59. რინგაიზენი გათავისუფლდა 1963 წლის 23 დეკემბერს, მისცა რა ფორმალური გარანტია, რომ სასამართლოს გადასცემდა გადაწყვეტილებას შესაძლო ბრალდების უპირატესი შეტყობინების ძალაში შესვლასთან დაკავშირებით. მისი პირველი პატიმრობა გაგრძელდა ოთხი თვისა და თერამეტი დღის განმავლობაში.

60. გამომძიებელი მოსამართლის მიერ მოწვევის დროს რინგაიზენმა განაცხადა 1964 წლის 30 სექტემბერს, რომ მას უნდოდა ადვოკატთან მოთათბირება ახალ უპირატეს შეტყობინებასთან დაკავშირებით (პირველი შეტყობინება იწურებოდა მომდევნო დღეს). მოსამართლემ მას ნება მისცა, 7 ოქტომბრამდე წარმოედგინა ამგვარი გარანტია. 17 ოქტომბრის წერილში რინგაიზენი წინადადებას იძლეოდა ღირსეულად მისი ქონების 1,500,000 აშ-ად რეალიზაციიდან მოსალოდნელი გაყიდვის უპირატესი შეტყობინების ძალაში შესვლის თაობაზე (*Anmerkung der Rangordnung der beabsichtigten Veräußerung*). მან კვლავ შესთავაზა წინადადება 1965 წლის 16 თებერვალს, როდესაც წარდგა გამომძიებელი მოსამართლის წინაშე; მოსამართლემ მიიღო ეს წინადადება, ამავე დროს აღნიშნა, რომ უპირატესი შეტყობინება არ შეიძლებოდა ჩათვლილიყო პირველი წინადადების შემცვლელად (*Ersatz*). 23 თებერვალს რინგაიზენმა ღირსის რაიონული სასამართლოსაგან მოიპოვა გადაწყვეტილება, რომელიც ძალაში იყო 1966 წლის 22 თებერვლამდე, რათა ძალაში შესულიყო ახალი გარანტია, რომელიც მან შესთავაზა და შემდგომში გადასცა გამომძიებელ მოსამართლეს 1965 წლის 15 მარტს.

ბ. პატიმრობის მეორე პერიოდი (1965 წლის 15 მარტიდან 1967 წლის 20 მარტამდე)

61. 1965 წლის 15 მარტს პროკურატურამ მიმართა გამომძიებელ მოსამართლეს, რომელიც განიხილავდა განზრახ გაკოტრების საქმეს (19 Vr. 1566/64), *inter alia*, რომ მიეღო ბრძანება რინგაიზენის დაკავებისა და წინასწარი პატიმრობის შესახებ სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის 175-ე მუხლის 1-ლი პუნქტის მე-3 ქვეპუნქტისა (მე-3 მხარისათვის საზიანო შეთანხმების დადების საფრთხე) და მე-4 ქვეპუნქტის (სხვა დანაშაულის ჩადენის საფრთხე) შესაბამისად.

გამომძიებელმა მოსამართლემ დააკმაყოფილა განცხადება. რინგაიზენი, რომელიც იმ დროს სასამართლოში აღმოჩნდა სხვა სისხლის სამართალწარმოებასთან დაკავშირებით, დაუყოვნებლივ იქნა დაკავებული და მას ეცნობა წინასწარი დაპატიმრების საფუძვლები.

დაკავების ორდერი მიუთითებდა სამართალდარღვევებზე, რომელთა ჩადენაშიც იყო ეჭვმიტანილი რინგაიზენი ორ სისხლის სამართალწარმოებასთან დაკავშირებით. დასკვნაში აღნიშნული იყო:

„ბრალდებულმა კარგად იცოდა ... მეტად მნიშვნელოვანი ფინანსური ვალდებულების შესახებ, რომელიც წარმოიშვა მის მიერ მიწის ფართობით წარუმატებელი სპეკულაციის შედეგად, შეამცირა საჩივრების დაკმაყოფილებისათვის ხელმისაწვდომი აქტივები მიყენებული ზიანის კომპენსაციისათვის მსხვილი სესხის დადებით, რენტის წინასწარ გადახდაზე თანხმობის მიცემით, ქონების გადაცემითა და ა.შ.; მან ხელყო იმ კრედიტორების ინტერესები, რომლებიც არ ეკუთვნოდნენ შეძლებულ ფენას და ხელი შეუშალა განაჩენების აღსრულებას.

წინამდებარე ორდერი ეფუძნება პროკურატურის თხოვნას იმასთან დაკავშირებით, რომ გამოირიცხოს ბრალდებულსა და მხარეებს შორის საიდუმლო შეთანხმება ხელშეკრულების დადების თაობაზე და აღიკვეთოს იმის საშიშროება, რომ რინგაიზენმა გააგრძელოს საქმიანობა, რომელიც მიგვიყვანდა მისი აქტივების შემდგომ შემცირებამდე ან აღსრულების შეფერხებამდე.“

62. მომდევნო დღეს, 1965 წლის 16 მარტს, რინგაიზენი წარდგა გამომძიებელი მოსამართლის წინაშე, რომელსაც განუცხადა, რომ ასაჩივრებდა მისი დაკავებისა და წინასწარი პატიმრობის ორდერს.

1965 წლის 26 მარტს რინგაიზენმა წერილობით მიმართა დროებითი გათავისუფლების თაობაზე; მან საკმაოდ დეტალურად განიხილა ორდერში ჩამოყალიბებული სხვადასხვა შეხედულება. ხაზგასმით აღნიშნა, რომ აბსოლუტურად შეუძლებელი იყო, ზიანი მიეყენებინა თავისი კრედიტორებისათვის იქიდან გამომდინარე, რომ ფიცი ჰქონდა დადებული 1964 წლის 15 დეკემბერს და რომ მისი პირადი ქონება და ყველა ვალი კონფისკებული იყო. აგრეთვე დასძინა, რომ მისთვის საჭიროებას წარმოადგენდა მიწაზე მუშაობა ამ სეზონზე. თავისი არგუმენტების გასამყარებლად მან მოიშველია რამდენიმე დოკუმენტი, მათ შორის სამოქალაქო სასამართლოს ბრძანება, რომლის თანახმად, იგი კვლავ რჩებოდა ექსპერტების მიერ 4,000,000 აშ-ად შეფასებული ქონების მესაკუთრედ.

1965 წლის 17 მაისს რინგაიზენმა დამატებითი დოკუმენტის სახით წარადგინა ანგარიში, რომელშიც აღნიშნული იყო, რომ მან შეიტანა საჩივარი 2,000,000 აშ-ზე როთების წინააღმდეგ მათი გაკოტრების საქმეზე სამართალწარმოებისას. მან განაცხადა, რომ მისი პატიმრობა აპრილსა და მაისში მიაყენებდა სასოფლო-სამეურნეო წარმოების პროდუქციის დანაკარგს ივლისსა და აგვისტოში, რაც დაახლოებით 100,000 აშ-ს შეადგენდა. იგი ასევე ითხოვდა გათავისუფლებას, რათა თავისი შეილის უზრუნველყოფა შეძლებოდა.

სააპელაციო საჩივარი არ დააკმაყოფილა ლინცის საოლქო სასამართლოს მოსამართლეთა პალატამ 1965 წლის 26 მაისს. სასამართლომ დაადგინა, რომ საიდუმლო შეთანხმების საშიშროება უკვე აღარ იყო ქმედითი ვადის გასვლის გამო (სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის 190-ე მუხლი, პუნქტი 2), მაგრამ რინგაიზენის პატიმრობის ვადის გაგრძელება სხვა დანაშაულის ჩადენის საფრთხის გამო,

„ამისდა მიუხედავად, აუცილებელი და მიზანშეწონილია ფაქტობრივი და სამართლებრივი თვალსაზრისით, რაც დეტალურად არის აღწერილი 1965 წლის 15 მარტის ორდერში განმცხადებლის დამოკიდებულებასთან ერთად, რომელიც დაჟინებით

უარყოფს ყველა ბრალდებას ... წინასწარი გამოძიების ნაწილობრივი შედეგების მიუხედავად, რომელიც აშკარად ადანაშაულებს მას. ბრალდებულის განწყობა, რაც სასამართლოსათვის ცნობილია, წამოჭრის იმის საშიშროებას, რომ იგი თავისუფლებას გამოიყენებს იმ დანაშაულებრივი ქმედების განახლებისათვის, რისთვისაც ბრალი წაეყენა“.

შემდეგი სააპელაციო საჩივრის შეტანისას, რომელშიც რინგაიზენი მიუთითებდა იმ ფაქტზე, რომ იგი გამოცხადდა გაკოტრებულად 14 მაისს, ლინცის სააპელაციო სასამართლომ 1965 წლის 16 ივნისს დაამტკიცა მოსამართლეთა პალატის გადაწყვეტილება მასში მითითებული საფუძვლების გათვალისწინებით.

63. იმავდროულად, როდესაც რინგაიზენს წაეყენა საბრალდებო დასკვნა თაღლითობის საქმეზე (1965 წლის 27 აპრილი), პროკურატურამ თხოვნით მიმართა ლინცის საოლქო სასამართლოს, აეყენა რინგაიზენი წინასწარ პატიმრობაში იმავე საქმეზე გაქცევის (*Fluchtgefahr*, სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის 175-ე მუხლის 1-ლი პუნქტის მე-2 ქვეპუნქტი) და ახალი დანაშაულის ჩადენის საშიშროების გამო. თხოვნა ემყარებოდა იმ საფუძველს, რომ გადაწყვეტილება მოსალოდნელი ბრალდების უპირატესი შეტყობინების ძალაში შესვლის თაობაზე, რომელიც რინგაიზენმა გადასცა სასამართლოს 1963 წლის 23 დეკემბერს თავისი გათავისუფლებისას, ამოიწურა 1964 წლის 1 ოქტომბერს და არ იქნა განახლებული; რომ რინგაიზენის „უკანონო და უიმედო“ სამართალწარმოების გამო მის კრედიტორებს არ შეეძლოთ ხსენებული გარანტიით სარგებლობა, სანამ იგი კვლავ ძალაში იყო; რომ, როგორც გამოძიებამ გამოავლინა, რინგაიზენი მაღავედა ფულადი თანხის მნიშვნელოვან ოდენობას, რომლის გამოყენებაც შეეძლო გაქცევისას მის წინააღმდეგ წაყენებული საბრალდებო დასკვნის თვალსაზრისით. გარდა ამისა, არსებობდა იმის საფრთხე, რომ მიყენებული ზიანი აუნაზღაურებელი დარჩებოდა და რინგაიზენის განსაკუთრებული დაჟინების გამო იქმნებოდა სხვა დანაშაულების ჩადენის საშიშროებაც.

1965 წლის 12 მაისს ლინცის საოლქო სასამართლომ მიიღო ბრძანება, რომ რინგაიზენი კვლავ უნდა აეყენათ პატიმრობაში თაღლითობის საქმესთან დაკავშირებით. უპირველეს ყოვლისა, აღნიშნული იყო, რომ ის საფუძვლები, რომლებსაც ემყარებოდა მისი პირველი პატიმრობა, შეწყდა 1963 წლის დეკემბერს,

„ ... კერძოდ, იმიტომ, რომ ბრალდებულს, როდესაც მან შესთავაზა ლინცის რაიონული სასამართლოს 1963 წლის 2 ოქტომბრით დათარიღებული გადაწყვეტილების გადაცემა, ... რომელიც ეხებოდა მოსალოდნელი ბრალდების უპირატესი შეტყობინების ძალაში შესვლას 2,000,000 აშ-ს ოდენობასთან დაკავშირებით, შეეძლო გაეფანტა ეჭვი, რომ იგი შეაფერხებდა სამშენებლო ნაკვეთების მყიდველების საჩივრების უზრუნველყოფას“.

სასამართლომ განაგრძო:

„რინგაიზენს, რომელმაც განაცხადა, რომ მას უნდოდა ზემოხსენებული უპირატესი შეტყობინების ამოწურვისას მოეპოვებინა სხვა სათანადო ახალი გარანტია ნაკვეთების მყიდველებისათვის, შეეძლო მხოლოდ ამ უპირატესი შეტყობინების შემდეგ გადაეცა 1965 წლის 15 მარტს ლინცის რაიონული სასამართლოს 1965 წლის 23 თებერვლით დათარიღებული გადაწყვეტილება, ... რომელიც ეხებოდა №238 ქონების მოსალოდნელი გაყიდვის უპირატესი შეტყობინების სანქტ-პეტერბურგის რეესტრში შეტანას. მყიდველებს არ შეეძლოთ უპირატესი შეტყობინებით სარგებლობა 1964 წლის 1 ოქტომბრამდე, რადგან მიქაელ რინგაიზენმა თავისი ხანგრძლივი სასამართლო პროცესის მეშვეობით შეუძლებელი გახადა ინდივიდუალური კრედიტორებისათვის,

მოეპოვებინათ აღსრულების ბრძანებები. ამდენად, როგორც ჩანდა, კომპენსაციის მიღების შესაძლებლობა არა მარტო საექსპო იყო, არამედ, რამდენადაც საქმე ბევრ კრედიტორს შეეხებოდა, საერთოდ არ იდგა დღის წესრიგში, ვინაიდან ვაინერ რაიხშტრასე №217-ში განლაგებული უძრავი ქონება უკვე გირაოთი იყო დატვირთული.

.....

არ შეიძლება მიხნეული იქნეს, რომ ბრალდებულმა სინამდვილეში დააბანდა ერთნახევარი მილიონი შილინგი, მიღებული ალკოვენში დაუმთავრებელი სამშენებლო ნაკვეთების მყიდველებისაგან; უფრო მეტიც, გამოძიებამ, რომელიც ეხებოდა ლინცის ყველა ფინანსურ დაწესებულებას, აჩვენა, რომ რინგაიზენს იქ არ დაუბანდებია ფული. აღნიშნულიდან გამომდინარე, სავსებით ბუნებრივია, დავასკვნათ, რომ ბრალდებული მაღავს ფულს, რომლის გამოყენებაც მას შეუძლია გაქცევის დროს ... გარდა ამისა, ბრალდებულის უძრავი ქონება იმგვარად არის დატვირთული, რომ მისი მიტოვება გაქცევის შემთხვევაში არ გამოიწვევს რაიმე სერიოზულ დანაკარგს.

ლინცის სააპელაციო სასამართლომ თავის გადაწყვეტილებაში (1963 წლის 19 დეკემბერი) უკვე განმარტა, რომ გაყიდვის უამრავი ფაქტი, რომლებიც გრძელდებოდა დაახლოებით ერთი წლის განმავლობაში, იმისდა მიუხედავად, რომ რაიონულმა კომისიამ მათ დამტკიცებაზე უარი განაცხადა, მიუთითებდა ბრალდებულის განსაკუთრებულ დაჟინებაზე სამშენებლო ადგილების გაყიდვით ფულის მოგროვების თვალსაზრისით. მართალია ბრალდებული წინასწარ პატიმრობაში იმყოფება აგრეთვე ამ სასამართლოში მიმდინარე სხვადასხვა სამართალწარმოების გამო, რომლებიც ეხება პატიმრობას, განხორციელებულს აღსრულებისათვის ხელის შეშლის გამო, რაც პატიმრობის საფუძველს წარმოადგენს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის 175-ე მუხლის თანახმად. (19 Vt. 1566/64), ამის მიუხედავად, 1-ლი პუნქტის მე-4 ქვეპუნქტით არის დადგენილი, რამდენადაც არსებობს იმის საშიშროება, რომ, თუ ბრალდებული გათავისუფლებული იქნება სხვა სამართალწარმოებისას, იგი ხელს შეუშლის სამშენებლო ნაკვეთების მყიდველებს, დაასრულონ თავიანთი საქმე ან, წინა უამრავი ქმედების გათვალისწინებით, შესაძლოა, ჩაიდინოს სხვა ანალოგიური სამართალდარღვევები.“

აპელაციის დროს სხენებული გადაწყვეტილება დაადასტურა ლინცის სააპელაციო სასამართლომ 1965 წლის 19 მაისს გაქცევის საფრთხისა და სხვა დანაშაულის ჩადენის საფრთხის საფუძველზე. 1965 წლის მაისის დასასრულს ან ივნისის დასაწყისში რინგაიზენმა სცადა ახალი სააპელაციო საჩივრის შეტანა, მაგრამ უარი თქვა მასზე, როდესაც გამოცხადდა სასამართლოში 8 ივნისს (იხ. წინამდებარე განაჩენის პუნქტი 38).

64. დროებითი გათავისუფლების თაობაზე ორივე სისხლის სამართლის საქმეზე შემდგომი განაცხადები რინგაიზენმა 1965 წლის 12 ივლისს, 29 ივლისს, 30 აგვისტოსა და 20 სექტემბერს წარადგინა. აღნიშნული განაცხადები არ დააკმაყოფილეს გამომძიებელმა მოსამართლეებმა განზრახ გაკოტრების საქმეზე – 23 სექტემბერს, ხოლო თადლითობის საქმეზე – მომდევნო დღეს. ორივე მოსამართლემ დაადგინა, რომ მისი პატიმრობის საფუძვლები კვლავ ძალაში რჩებოდა.

აღნიშნული გადაწყვეტილებების წინააღმდეგ რინგაიზენმა კვლავ შეიტანა სააპელაციო საჩივრები, რომლებიც ერთმანეთისაგან განსხვავდებოდა, მაგრამ ჩამოყალიბებული იყო თითქმის იდენტური ტერმინებით, განზრახ გაკოტრების საქმეზე – 24 სექტემბერს, ხოლო თადლითობის საქმეზე – 27 სექტემბერს; მან დამატებითი დოკუმენტები წარადგინა 3 ოქტომბერსა და 2 ნოემბერს. მისი მტკიცებით, საფუძვლები, რომლებსაც ემყარებოდა პატიმრობის ვადის გაგრძელება, იყო ფიქტიური და ყალბი; ხელისუფლებას

უნდოდა, ჩამოერთმია მისთვის ქონება და უფლებები, ხელი შეეშალა ნაკვეთების მყიდველების ინტერესების დაცვაში. იგი აცხადებდა, რომ, გათავისუფლების შემთხვევაში, შეძლებდა საკუთარი თავის დაცვას ამ ღონისძიებებისაგან, დაამტკიცებდა, რომ პროკურატურა მფარველობდა ნამდვილ დანაშაულებებს და მოიძიებდა სასამართლო მასალებს, თუ როგორ ანადგურებდნენ მისთვის უცნობი პირები მისი პატიმრობის პერიოდში დოკუმენტებს, რომლებიც ადანაშაულებდა მოწმეებსა და ბრალდების მხარეს. მან აგრეთვე პრეტენზია გამოთქვა იმ მიმე დაანაკარგთან დაკავშირებით, რომ არ შეეძლო თავის მიწაზე ან სადაზღვევო სააგენტოში მუშაობა. ამასთანავე, ამტკიცებდა, რომ მისი თექვსმეტი წლის შვილი იძულებული გახდა, სწავლა მიეტოვებინა და მიწის მუშად ქცეულიყო.

აპელაცია განზრახ გაკოტრების საქმეზე არ დააკმაყოფილა მოსამართლეთა პალატამ 1965 წლის 10 ნოემბერს წინა 1965 წლის 26 მაისის გადაწყვეტილებაზე მითითებით, რომელიც დაადასტურა სააპელაციო სასამართლომ 1965 წლის 16 ივნისს: მასში ჩამოყალიბებული იყო, რომ ის გარემოებები, რომლებიც ამართლებდა რინგაიზენის წინასწარი პატიმრობის ვადის გაგრძელებას, კვლავ სახეზე იყო. 1965 წლის 9 დეკემბერს ლინცის სააპელაციო სასამართლომ არ დააკმაყოფილა შემდეგი აპელაცია, დაადასტურა რა მოსამართლეთა პალატის გადაწყვეტილებაში აღნიშნული საფუძვლები.

არც ერთი შემდგომი გადაწყვეტილება არ ყოფილა მიღებული 1965 წლის 27 სექტემბრის აპელაციაზე თაღლითობის საქმესთან დაკავშირებით.

65. თაღლითობის საქმეზე სამართალწარმოების მიმდინარეობისას რინგაიზენმა 1965 წლის 17 დეკემბერს წარადგინა საშობაოდ გათავისუფლების თაობაზე თხოვნა ორივე სისხლის სამართალწარმოებისას; მოსამართლემ, რომელიც თავმჯდომარეობდა სასამართლო პროცესს, არ დააკმაყოფილა ეს თხოვნა 1965 წლის 28 დეკემბერს.

66. 1965 წლის 14 დეკემბერს რინგაიზენმა ახალი განცხადება შეიტანა დროებითი გათავისუფლების თაობაზე განზრახ გაკოტრების საქმესთან დაკავშირებით, რომელშიც იგი ამტკიცებდა, რომ არ არსებობდა არავითარი საშიშროება, რომ იგი ჩაიდენდა ახალ სამართალდარღვევას, რამდენადაც, გაკოტრებიდან გამომდინარე, საკუთრება აღარ იყო მის განკარგულებაში; გამომძიებელმა მოსამართლემ არ დააკმაყოფილა განცხადება 20 დეკემბერს იმ მოტივით, რომ ხსენებული საფრთხე კვლავ ძალაში რჩებოდა.

აპელაციისას მოსამართლეთა პალატამ დაადასტურა აღნიშნული გადაწყვეტილება 1965 წლის 29 დეკემბერს, მიუთითა რა წინა გადაწყვეტილებებზე რინგაიზენის წინასწარ პატიმრობასთან დაკავშირებით (მოსამართლეთა პალატის 1965 წლის 26 მაისისა და 10 ნოემბრის გადაწყვეტილებები; სააპელაციო სასამართლოს 1965 წლის 16 ივნისისა და 9 დეკემბრის გადაწყვეტილებები).

რინგაიზენის შემდეგი აპელაცია 1966 წლის 9 თებერვალს არ დააკმაყოფილა სააპელაციო სასამართლომ; მან დაადგინა, რომ აპელაცია არ ემყარებოდა ისეთ ფაქტებს, რომლებიც უარყოფდა მის მიერ შემდგომი დანაშაულის ჩადენის საფრთხის არსებობას და რომ გაკოტრებულად გამოცხადებამ ვერ გააქარწყლა ხსენებული საფრთხე; სასამართლომ მიუთითა თავის 1965 წლის 16 ივნისისა და 9 დეკემბრის გადაწყვეტილებებზე.

67. რინგაიზენის თაღლითობისათვის ბრალდების შემდეგ დაუყოვნებლივ, 1966 წლის 14 იანვარს (წინამდებარე განაჩენის პუნქტი 41), მისმა ადვოკატმა თხოვნით მიმართა საოლქო სასამართლოს, გაეთავისუფლებინა იგი პატიმრობიდან, სანამ განიხილებოდა

განცხადება ბათილობის შესახებ და სააპელაციო საჩივარი. ადვოკატმა განაცხადა, რომ მისი კლიენტი ადრე ნასამართლევია არ ყოფილა და რომ წინასწარ პატიმრობაში ერთი წლის ყოფნის შემდეგ აზრი აღარ ექნებოდა გაქცევას; რამდენადაც საკუთრება უკვე გაყიდული იყო, აღარ არსებობდა ახალი სამართალდარღვევის ჩადენის საფრთხე. პროკურორი ამ განცხადებას დაუპირისპირდა იმ მოტივით, რომ პატიმრობის საფუძვლები კვლავ ძალაში რჩებოდა. გარდა ამისა, რამდენადაც რინგაიზენი წინასწარ პატიმრობაში იმყოფებოდა სხვა სისხლის სამართალწარმოების გამო, იგი ვერაფერს მიაღწევდა გათავისუფლების შესახებ ბრძანებით ამ საქმეზე.

საოლქო სასამართლომ მიიღო გადაწყვეტილება, რომ რინგაიზენი უნდა გათავისუფლებულიყო ამ საქმეზე იმის გათვალისწინებით, რომ მან მისცა ოფიციალური გარანტია სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის 191-ე მუხლის შესაბამისად; სასამართლომ დაადგინა, რომ აღარ არსებობდა მისი წინასწარ პატიმრობაში ყოფნის საფუძვლები.

პროკურორმა ზემოხსენებული გადაწყვეტილება გაასაჩივრა შემდეგი საფუძვლით: არ იყო ნათელი, თუ სად წავიდა რინგაიზენის მიერ მიღებული ფული. შესაძლოა, იგი გაქცევისათვის გამოყენებინა; მისი გაქცევის საფრთხე უფრო მეტად გაზარდა იმ ფაქტმა, რომ შეფარდებული ჰქონდა სამი წლით თავისუფლების აღკვეთა და ჯერ კიდევ ორი წელი ჰქონდა მოსახდელი; ამავე დროს, შესაძლებელი იყო, უზენაეს სასამართლოს გაეზარდა სასჯელი; მისი არაერთი თაღლითური ქმედებიდან გამომდინარე, შეიძლებოდა იმ დასკვნის გაკეთება, რომ არსებობდა რინგაიზენის მიერ ახალი სამართალდარღვევების ჩადენის საფრთხე; მართალია, რინგაიზენს უკვე აღარ ჰქონდა უძრავი ქონება, სესხების მიღება თაღლითური გზით შეიძლება სხვა მეთოდებით განეხორციელებინა. რამდენადაც ხსენებულ სააპელაციო საჩივარს ჰქონდა შემაჩერებელი ძალა (სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის 197-ე მუხლი), რინგაიზენი კვლავ რჩებოდა წინასწარ პატიმრობაში.

1966 წლის 2 მარტს ლინცის სააპელაციო სასამართლომ დააკმაყოფილა პროკურორის აპელაცია. მან დაადგინა, რომ 1965 წლის 19 მაისის გადაწყვეტილების შემდეგ გარემოებები არსებითად არ შეცვლილა; პირიქით, რინგაიზენისთვის დაკისრებული სასჯელი და ის ფაქტი, რომ იგი შესაძლოა გაზრდილიყო პროკურორის აპელაციის შედეგად, დააჩქარებდა მის გაქცევას, მით უმეტეს, რომ ავსტრიაში არსებული ქონება დატვირთული იყო რეალურ ღირებულებაზე მეტად და მისი დატოვება არ გამოიწვევდა რაიმე მნიშვნელოვან დანაკარგს; უფრო მეტიც, მის მიერ არაერთგზის ჩადენული დასასჯელი ქმედებები და თვითნებური დამოკიდებულება ამართლებდა შიშს, რომ იგი კვლავ გაიმეორებდა სამართალდარღვევებს. ხსენებულ საფრთხეს არც ის ფაქტი აქარწყლებდა, რომ შემდეგი გარიგებები ალკოვენში არსებულ ქონებასთან დაკავშირებით შეუძლებელი იყო, რადგანაც რინგაიზენს ბრალად ედებოდა იმ სამართალდარღვევების ჩადენა, რომლებიც არ უკავშირდებოდა ამ ქონებას.

68. იმავედროულად, შეიტანა რა 1966 წლის 3 მარტს ბათილობის შესახებ განცხადება და სააპელაციო საჩივარი თაღლითობის საქმეზე 1966 წლის 14 იანვარს მსჯავრდებისა და შეფარდებული სასჯელის წინააღმდეგ (იხ. წინამდებარე განაჩენის პუნქტი 42), რინგაიზენმა მოითხოვა დაუყოვნებლივი გათავისუფლება იმ მოტივით, რომ უკვე ორი წელი გაატარა წინასწარ პატიმრობაში. საქმის მასალები თავიდან გადაეცა უზენაეს სასამართლოს, რომელმაც 1966 წლის 27 ივნისს არ დააკმაყოფილა რინგაიზენის მიერ პროცედურულად სხვადასხვა დროს შეტანილი განცხადებები, ხოლო შემდეგ დააბრუნა ლინცის საოლქო სასამართლოში დროებითი გათავისუფლების თაობაზე თხოვნის განსახილველად. რინგაიზენის ადვოკატმა უარი განაცხადა აღნიშნულ თხოვნაზე 1966

წლის 30 ივნისს იმ მოტივით, რომ მასალები დაუყოვნებლივ კვლავ უზენაეს სასამართლოს გადასცემოდა ბათილობის შესახებ განცხადებისა და საჩივრების განხილვისათვის, რაც დანიშნული იყო 1966 წლის 14 ივლისს.

69. განზრახ გაკოტრების საქმეში რინგაიზენმა კვლავ შეიტანა განაცხადი დროებითი გათავისუფლების შესახებ შუამდგომლობით 1966 წლის 18 თებერვალს, საქმის აცილების თაობაზე თხოვნასთან ერთად. იგი მიუთითებდა წინა (1965 წლის 16 ივნისის, 1965 წლის 9 დეკემბრისა და 1966 წლის 9 თებერვლის) გადაწყვეტილებებზე, რომლებითაც მას უარი ეთქვა გათავისუფლებაზე და რომლებშიც დადგენილი იყო, რომ მის მიერ ახალი დანაშაულების ჩადენის საფრთხე კვლავ არსებობდა, თუმცა იგი გაკოტრებულად გამოცხადდა. მან აღნიშნა, რომ ეს „ფიქტიური“ საფუძველი დადგინდა იმიტომ, რომ სააპელაციო სასამართლო არ იცნობდა რეალურ ფაქტებს, ანდა პროკურატურის მოხელეთა ინტრიგების გამო, რომლებიც, მისი აზრით, გეგმავდნენ ალკოვენში ბიზნესს. ამ თვალსაზრისით, იგი ამტკიცებდა, რომ აქ უშუალოდ იყო ჩართული პოლიტიკური ინტერესები: მისი სამშენებლო გეგმები რაიონში მოიზიდავდა საშუალო შეძლების უამრავ მყიდველს. მათი ხმები კი გააძლიერებდა ქალაქის საბჭოში სოციალისტთა უმრავლესობას, რომელსაც ეწინააღმდეგებოდნენ პროვინციის მთავრობა და მთელი რიგი მოხელეებისა; ლინცის სააპელაციო სასამართლოს იურისდიქციას დაქვემდებარებული მოსამართლეები მიკერძოებულნი იყვნენ მასთან მიმართებაში, რამდენადაც ბევრი მათგანი მსახურობდა უძრავი ქონების საქმეთა კომისიაში, სხვები კი განიცდიდნენ კოლეგების ზეგავლენას, ვინაიდან მისი საქმეების განხილვას საჯარო ხასიათი მიეცა. იგი დეტალურად ჩიოდა იმ უსამართლო მეთოდზე, რომლის მიხედვითაც წარიმართა მის წინააღმდეგ სხვადასხვა, მათ შორის, გაკოტრების საქმეზე სამართალწარმოება. იგი ამტკიცებდა თავის უდანაშაულობას და ხაზგასმით აღნიშნავდა, რომ პატიმრობაში იმყოფებოდა თექვსმეტი თვის განმავლობაში. იგი იმუქრებოდა, რომ 1 მარტიდან დაიწყებდა შიმშილობას, და მოითხოვდა, მისი განცხადება გადასცემოდა უზენაეს სასამართლოს, რომელიც გასცემდა ბრძანებას, საქმე გადაეწყვიტა ნებისმიერ საოლქო სასამართლოს, გარდა ლინცის სააპელაციო სასამართლოს იურისდიქციას დაქვემდებარებულია.

1966 წლის 22 აპრილს რინგაიზენმა კვლავ შეიტანა განაცხადი დოკუმენტის სახით, რომელიც ავრცობდა მის პროტესტს წაყენებული ბრალდების მიმართ, მოგვიანებით, 1966 წლის 15 მაისს, წარდგენილ დოკუმენტში კი განმარტავდა, რომ გამომძიებელმა მოსამართლემ აცნობა, რომ განცხადება გათავისუფლების თაობაზე არ შეიძლებოდა გაერთიანებულიყო ბრალდების მიმართ წაყენებულ პრეტენზიასთან.

ლინცის სააპელაციო სასამართლომ არ დააკმაყოფილა 1966 წლის 6 ივლისის ბრალდების პრეტენზია (იხ. წინამდებარე განაჩენის პუნქტი 54) და გადაწყვიტა, რომ რინგაიზენი დარჩენილიყო წინასწარ პატიმრობაში, ვინაიდან კვლავ არსებობდა მის მიერ ახალი სამართალდარღვევის ჩადენის საფრთხე; სასამართლომ შენიშნა, რომ 1966 წლის 9 თებერვლის გადაწყვეტილების შემდეგ აღვილი არ ჰქონია სამართლებრივი ან ფაქტობრივი გარემოებების რაიმე ცვლილებას.

70. 1966 წლის 15 ივლისს, თადლითობის საქმეზე ბათილობის შესახებ განცხადებებისა და სააპელაციო საჩივრების სასამართლოს წინაშე განხილვის მეორე დღეს (იხ. წინამდებარე განაჩენის პუნქტი 43), რინგაიზენმა თითოეული სისხლის სამართალწარმოებისას პატიმრობიდან გათავისუფლების თაობაზე თხოვნა წარადგინა.

თადლითობის საქმეზე განცხადებაში რინგაიზენმა აღნიშნა, რომ გენერალური პროკურორის (*Generalprokurator*) წარმომადგენელმა უზენაეს სასამართლოში მოითხოვა,

რომ მისი მსჯავრდება გაუქმებულიყო ყველა თვალსაზრისით; აქედან გამომდინარე, რინგაიზენის მტკიცებით, აღარ არსებობდა მის მიმართ გამოტანილ საბრალდებო დასკვნაში მითითებული რაიმე საფუძველი ან ეჭვი, რომელიც გაამართლებდა წინასწარ პატიმრობას. იგი ჩიოდა, რომ, უდანაშაულობის მიუხედავად, წინასწარ პატიმრობაში იმყოფებოდა ოცდამდე თვის განმავლობაში. მან დასძინა, რომ, როდესაც გათავისუფლებული იყო 1963 წლის 23 დეკემბრიდან 1965 წლის 15 მარტამდე, არ ჰქონია გაქცევის მცდელობა და, ამდენად, არაფერი მიანიშნებდა იმაზე, რომ ამჯერად შეეცდებოდა გაქცევა. რაც შეეხება ახალი დანაშაულის ჩადენის საფრთხეს, მან განაცხადა, რომ ალკოვენში მიწის გაყოფა წარმოადგენდა ერთჯერად ოპერაციას, რომლის გამეორებაც შეუძლებელი იყო, და რომ, რადგანაც როთების წყვილი გაკოტრდა, მათი აქტივები გადაეცა ოფიციალურ რწმუნებულს.

რინგაიზენის განცხადება განზრახ გაკოტრების საქმესთან დაკავშირებით მიუთითებდა იმ განცხადებაზე, რომელიც მან გააკეთა თაღლითობის საქმესთან მიმართებაში.

71. გამომძიებელმა მოსამართლემ არ დააკმაყოფილა განცხადება განზრახ გაკოტრების საქმეზე გათავისუფლების თაობაზე 1966 წლის 22 ივნისს.

რინგაიზენმა სააპელაციო საჩივარი შეიტანა 1966 წლის 8 აგვისტოს; მისი განცხადებით, გერმანულ ენას ისე კარგად არ ფლობდა, რომ წერილობით შეძლებოდა სააპელაციო საჩივრისა და გარემოებების სწორად და დეტალურად ახსნა. მან აღნიშნა, რომ სააპელაციო სასამართლოს 1966 წლის 9 თებერვლის გადაწყვეტილებაში მითითებული საფუძვლები ფიქტიური იყო. აგრეთვე მოითხოვა, ნება დაერთოთ, სასამართლოსთვის ყოველივე ეს ზეპირად წარმოედგინა; იგი ჩიოდა, რომ, მიუხედავად უდანაშაულობისა, ოცდამდე თვის განმავლობაში წინასწარ პატიმრობაში იმყოფებოდა; ასევე მიუთითებდა თავისი სასამართლო პროცესის შესახებ გამოქვეყნებულ საგაზეთო სტატიებსა და სასამართლო დოკუმენტებზე, რათა ეჩვენებინა, რომ მას უარი ეთქვა მართლმსაჯულებაზე. მან აღნიშნა, რომ ყველაფერი გააკეთა, რათა დახმარებოდა საშუალო შეძლების მყიდველებს მათი უფლებების დასაცავად. რინგაიზენმა წარმოადგინა დოკუმენტი, რათა ეჩვენებინა, რომ იგი არასდროს ყოფილა გადახდისუუნარო, თანაც აღნიშნა, რომ პატიმრობამ და გაკოტრებამ ხელი შეუშალა ვალების გადახდაში. მან უარყო ვალის პრეფერენციული გადახდის მეშვეობით განაჩენების აღსრულებისათვის ხელის შეშლა; აგრეთვე განაცხადა, რომ, გარდა ალკოვენის მიწისა, ჰქონდა სხვა საშუალებები, რათა უზრუნველყო და მოგვიანებით აენახლაურებინა მისთვის გადახდილი ფული. თუ რაც შეიძლება სწრაფად გაათავისუფლებდნენ, მისივე განცხადებით, მყიდველებს აღარ მიადგებოდათ ახალი ზარალი.

მოსამართლეთა პალატამ არ დააკმაყოფილა 1966 წლის 24 აგვისტოს სააპელაციო საჩივარი იმ მოტივით, რომ სიტუაცია ფაქტებსა და კანონმდებლობასთან დაკავშირებით უცვლელი დარჩა ლინცის სააპელაციო სასამართლოს 1965 წლის 16 ივნისის, 1965 წლის 9 დეკემბრისა და 1966 წლის 9 თებერვლის გადაწყვეტილებების შემდეგ და რომ გარემოებები კვლავ ამართლებდა პატიმრობის ვალის გაგრძელებას ახალი დანაშაულების ჩადენის საფრთხის გამო.

72. პროკურატურა არ დაეთანხმა რინგაიზენის განცხადებას გათავისუფლების თაობაზე თაღლითობის საქმეზე 1966 წლის 9 სექტემბერს იმ მოტივით, რომ, ითვალისწინებდა რა უზენაესი სასამართლოს გადაწყვეტილებას (წინამდებარე განაჩენის პუნქტი 43), მისი პატიმრობის ვალის საფუძვლები კვლავ არსებობდა.

განცხადება გათავისუფლების თაობაზე არ დააკმაყოფილა ლინცის საოლქო სასამართლომ 1966 წლის 21 სექტემბერს. სასამართლომ დაადგინა, რომ არსებობდა რინგაიზენის გაქცევის საფრთხე, ვინაიდან იგი საბოლოოდ მსჯავრდებული იყო თაღლითობაში, რომელიც ეხებოდა 1,300,000 აშ-ზე უფრო მეტ თანხას და ექვემდებარებოდა მძიმე სასჯელს; აგრეთვე არსებობდა სამართალდარღვევების განმეორების საფრთხე, როგორც დაადგინა საოლქო სასამართლომ 1966 წლის 2 მარტს; რამდენადაც საქმე თავიდან უნდა მოესმინა საოლქო სასამართლოს 1966 წლის 18 ოქტომბერს, წინასწარი პატიმრობა ნებისმიერ შემთხვევაში მალე შეწყდებოდა.

რინგაიზენმა ხსენებული გადაწყვეტილება მომდევნო დღესვე გაასაჩივრა. გაქცევის საფრთხესთან დაკავშირებით იგი ამტკიცებდა, რომ მისი სასჯელი არ უნდა ყოფილიყო უფრო მძიმე იმ სასჯელთან შედარებით, რომელიც მას შეეფარდა 1966 წლის 14 იანვარს, რადგან მსჯავრდება ბრალდების ერთ პუნქტში (ვიდმანი) გაუქმებული იქნა და სახეზე იყო შემამსუბუქებელი გარემოებები მის სასარგებლოდ; უფრო მეტიც, მხედველობაში მიღებული უნდა ყოფილიყო, რომ მას თითქმის უკვე მოხდილი ჰქონდა პატიმრობის ორი წელი და რომ ავსტრია იყო მისი პირადი და საქმიანი ურთიერთობების ცენტრი. რაც შეეხება ახალი სამართალდარღვევების ჩადენის საფრთხეს, მან განაცხადა, რომ განვილიმა დრომ, წინა ეტაპმა გაკოტრების საქმეზე და წინასწარ პატიმრობაში გატარებულმა ორმა წელმა აჩვენა, რომ ხსენებული საფრთხე აღარ არსებობდა. საბოლოოდ მან მიუთითა მისი საქმის ხელახალ მოსმენაზე საქმის განმხილველი სასამართლოს მიერ, როგორც დაუყოვნებლივი გათავისუფლების განსაკუთრებულ საფუძველზე, რათა მისი დაცვა სერიოზულად არ დაბრკოლებულიყო.

ლინცის სააპელაციო სასამართლომ არ დააკმაყოფილა სააპელაციო საჩივარი 1966 წლის 28 სექტემბერს, დაადგინა რა, რომ კვლავ არსებობდა გაქცევისა და ახალი დანაშაულების ჩადენის საფრთხე. პირველ საკითხზე მან დაადასტურა ქვემდგომი ინსტანციის სასამართლოს გადაწყვეტილება, მეორე საკითხთან დაკავშირებით კი მიუთითა თავის 1966 წლის 2 მარტის გადაწყვეტილებაზე.

73. 1966 წლის 15 სექტემბერს განზრახ გაკოტრების საქმეზე რინგაიზენმა კვლავ მიმართა განცხადებით გათავისუფლების თაობაზე, რომლითაც იგი ახალი სამართალდარღვევების ჩადენის რაიმე საფრთხის არსებობასთან დაკავშირებით პროტესტს გამოთქვამდა. პირველ რიგში, მან მიუთითა, რომ ის ფაქტები, რომელთა გამოც ბრალი ედებოდა, განხორციელდა ორწელიწადნახევრის წინ და რომ, პროკურატურის მტკიცებით, მან მიითვისა 140,000 აშ, თუმცა მან წარადგინა ანგარიში, რომელშიც ნაჩვენებია 1964 წლის დანახარჯები აღემატებოდა ზემოხსენებულ თანხას, აგრეთვე, არაერთგზისი თხოვნის მიუხედავად, გამომძიებელ მოსამართლეს არასდროს შეუსწავლია ეს საკითხი, რაც ხელს უშლიდა მის გათავისუფლებას. და ბოლოს, რინგაიზენმა ხაზგასმით აღნიშნა, რომ მისი ქონება და აქტივები გაყინული იყო გაკოტრების დროს და მთელი მისი შემოსავალი გადაეცა ოფიციალურ რწმუნებულს.

გამომძიებელმა მოსამართლემ არ დააკმაყოფილა განცხადება 1966 წლის 27 სექტემბერს და სააპელაციო საჩივარში, რომელშიც რინგაიზენი აცხადებდა, რომ გადაწყვეტილება წარმოადგენდა კანონის ბოროტად განოყენებას, მოსამართლეთა პალატამ 1966 წლის 27 ოქტომბერს დაადასტურა გადაწყვეტილება იმავე საფუძველების გამო, რომლებიც მან 1966 წლის 24 აგვისტოს გადაწყვეტილებაში ჩამოაყალიბა (წინამდებარე განაჩენის პუნქტი 71).

შემდეგი აპელაცია, რომელშიც რინგაიზენი კვლავ ამტკიცებდა, რომ მისი პატიმრობის საფუძველები ფიქტიური იყო, ლინცის სააპელაციო სასამართლომ არ დააკმაყოფილა

1966 წლის 30 ნოემბერს, დაადასტურა რა მოსამართლეთა პალატის მიერ მითითებული საფუძვლები; სააპელაციო სასამართლომ ასევე აღნიშნა, მხოლოდ საქმის დასრულების მიზნით, რომ რინგაიზენი არ მიიღებდა რაიმე მნიშვნელოვან სარგებელს მიმდინარე სამართალწარმოების დროს პატიმრობიდან გათავისუფლების შესახებ გადაწყვეტილების მოპოვებით, რამდენადაც იგი, ამავედროულად, დროებით იყო დაპატიმრებული თაღლითობისათვის მიმდინარე სამართალწარმოებისას, რომელშიც ლინცის საოლქო სასამართლომ შეუფარდა მკაცრი პატიმრობა ხუთი წლის ვადით და მისი სააპელაციო საჩივარი სასჯელის გაუქმების თაობაზე კვლავ განიხილებოდა უზენაეს სასამართლოში.

74. 1967 წლის 27 იანვარს რინგაიზენმა კვლავ მიმართა თხოვნით დროებითი გათავისუფლების თაობაზე სისხლის სამართლის თითოეულ საქმეზე. ორივე განცხადებაში რინგაიზენი აღნიშნავდა, რომ ცუდი ჯანმრთელობის გამო მისი პატიმრობაში ყოფნა შეუძლებელი იყო. უფრო მეტიც, იგი ამტკიცებდა, რომ გაქცევისა და ახალი დანაშაულის ჩადენის სავარაუდო საფრთხე თაღლითობის საქმეზე გამოგონილი იყო; განზრახ გაკოტრების საქმეზე განაცხადა, რომ მის წინააღმდეგ წაყენებული ბრალდებების, თითქოს პირადი სარგებლობისათვის მიითვისა 140,000 აშ, სიყალბე დამტკიცდებოდა მისი განცხადებების შემოწმების შემთხვევაში, მაგრამ სასამართლომ არ დააკმაყოფილა მისი თხოვნა.

75. 1967 წლის 8 თებერვალს ლინცის საოლქო სასამართლოს მოსამართლეთა პალატამ არ დააკმაყოფილა დროებითი გათავისუფლების შესახებ თხოვნა განზრახ გაკოტრების საქმეზე იმ მსგავსი საფუძვლების გამო, რომლებზეც მან მიუთითა 1966 წლის 24 აგვისტოსა და 27 ოქტომბერს (იხ. წინამდებარე განაჩენის პუნქტები 71 და 73).

76. 9 თებერვალს პროკურორი არ დაეთანხმა განცხადებას გათავისუფლების თაობაზე თაღლითობის საქმესთან დაკავშირებით. 1967 წლის 15 თებერვალს ლინცის საოლქო სასამართლომ არ დააკმაყოფილა განცხადება, განაცხადა რა, რომ:

„თაღლითობისათვის, რომელმაც გამოიწვია სერიოზული დანაკარგი, წაყენებული ბრალდების სხვადასხვა პუნქტისა და ბრალდებულისათვის დაკისრებული სასჯელის (ხუთი წელი) გათვალისწინებით..., პატიმრობის ორივე საფუძველი კვლავ ქმედითად უნდა ჩაითვალოს. წინასწარი პატიმრობის ხანგრძლივობა დღემდე არ უკავშირდება ახალი სამართალდარღვევების ჩადენის საფრთხეს. არც დაკისრებული სასჯელის თვალსაზრისით შეიძლება იქნეს ნებადართული ხანგრძლივი პატიმრობა, რათა გამოირიცხოს მისი გაქცევის შესაძლებლობა. რაც შეეხება პატიმრობის ორივე საფუძველს, მითითება მინიშნებულია დანარჩენზე, ლინცის სააპელაციო სასამართლოს 1966 წლის 2 მარტის გადაწყვეტილებაზე...“

რაც შეეხება მტკიცებას ავადმყოფობის შესახებ, სასამართლომ აღნიშნა, რომ ამ ფაქტს არ შეეძლო გათავისუფლების გამართლება, თუმცა შესაძლებელი იყო მისი გადაყვანა საავადმყოფოს დახურულ განყოფილებაში. ციხის ექიმმა ყველა შემთხვევაში დაადგინა, რომ რინგაიზენის ჯანმრთელობის საერთო მდგომარეობა 1967 წლის 1 თებერვლისათვის დამაკმაყოფილებელი იყო.

რინგაიზენმა აღნიშნული გადაწყვეტილება გაასაჩივრა ლინცის სააპელაციო სასამართლოში, რომელმაც 1967 წლის 15 მარტს გადაწყვიტა, რომ აპელაცია უნდა დაკმაყოფილებულიყო, და მიიღო ბრძანება მისი წინასწარი პატიმრობიდან გათავისუფლების თაობაზე მხოლოდ ოფიციალური გარანტიის მიცემის შემდეგ. სააპელაციო სასამართლომ დაადგინა, რომ რინგაიზენის მდგომარეობა მნიშვნელოვნად შეიცვალა მისი 1966 წლის 2 მარტის გადაწყვეტილების შემდეგ. მას შემდეგ, რაც მან ორწელიწადნახევარი გაატარა წინასწარ პატიმრობაში, უკვე აღარ მიიჩნეოდა

გონივრულად, რომ იგი გაიქცეოდა გასამართლებისათვის თავის არიდების მიზნით, თუნდაც 1966 წლის 18 ოქტომბერს დაკისრებული სასჯელის გათვალისწინებით. რაც შეეხება სხვა სამართალდარღვევების ჩადენის საფრთხეს, სააპელაციო სასამართლომ აღნიშნა, რომ ორი ბრალდება, რომლებიც არ იმყოფება არავითარ კავშირში ალკოვენში არსებულ ქონებასთან (თაღლითობა ფ. ვიდმანთან მიმართებაში და ქონების განზრახ მისაკუთრება), შეწყვეტილი იქნა 1966 წლის 14 სექტემბერს; ბრალდების ერთადერთი პუნქტი, რომელიც ძალაში დარჩა, ეხებოდა თაღლითობას, რომელიც განხორციელდა ალკოვენში მიწის ნაკვეთების 78 მყიდველთან მიმართებაში. სასამართლომ უკვე აღნიშნა 1966 წლის 2 მარტის გადაწყვეტილებაში, რომ რინგაიზენს აღარ შეეძლო სხენებულ საკუთრებასთან დაკავშირებით გარიგების დადება. უფრო მეტიც, როგორც ჩანდა, მისი წინასწარი პატიმრობის ხანგრძლივობა საკმარისი იყო, რომ რინგაიზენისთვის ხელი შეეშალა სხვა დანაშაულების ჩადენაში, განსაკუთრებით იმ თვალსაზრისით, რომ იგი არ ყოფილა ადრე ნასამართლევ.

77. აღნიშნული გადაწყვეტილების მიღებისას 1967 წლის 20 მარტს რინგაიზენმა კვლავ მიმართა დროებითი გათავისუფლების თაობაზე განზრახ გაკოტრების საქმეზე. ამ შემთხვევაში პროკურატურამ გამოხატა დადებითი პოზიცია განცხადების თაობაზე, რომელიც გამომძიებელმა მოსამართლემ გადასცა. შესაბამისად, რინგაიზენი პატიმრობიდან გათავისუფლებული იქნა იმავე დღეს ოფიციალური გარანტიის მიცემის შემდეგ. მისი მეორე პატიმრობა ორი წელი და ხუთი დღე გაგრძელდა.

* * * * *

78. კომისიის სახელზე განცხადებაში (№2614/65) რინგაიზენმა ჩამოაყალიბა საჩივართა მთელი სერია. ზოგიერთი მათგანი ეხებოდა მის წინააღმდეგ მიმართულ სისხლის სამართალწარმოებას, ხოლო ზოგიერთი – ადმინისტრაციულ და სამოქალაქო საქმეებს, რომლებიც მან წამოიწყო ავსტრიის ხელისუფლების წინაშე. იგი ამტკიცებდა კონვენციის მე-5, მე-6, მე-7, მე-10, მე-11, მე-14 მუხლებისა და პირველი ოქმის 1-ლი, მე-2, მე-3 მუხლების დარღვევას.

79. მას შემდეგ, რაც განცხადების გარკვეული ნაწილი არსებით განხილვაზე დაშვებულად გამოცხადდა 1967 წლის 2 ივნისს, კომისიამ 1968 წლის 18 ივლისს მიიღო განმცხადებლის საჩივრები შემდეგ მუხლებთან მიმართებაში:

- კონვენციის მე-5 მუხლის მე-3 პუნქტი რინგაიზენის წინასწარი პატიმრობის ხანგრძლივობასთან მიმართებაში თაღლითობისა და განზრახ გაკოტრების საქმეებში;
- მე-6 მუხლის 1-ლი პუნქტი იმავე სისხლის სამართლის საქმეებში სამართალწარმოების ხანგრძლივობასთან მიმართებაში;
- მე-6 მუხლის 1-ლი პუნქტი ავსტრიის საკონსტიტუციო სასამართლოს უართან მიმართებაში, გამოერკვია ბრალდებები რეგიონალური კომისიის წევრების მიკერძოებულობასთან დაკავშირებით;

80. ქვეკომისიის მიერ მეგობრული მორიგების წარუმატებელი მცდელობის შემდეგ კომისიის პლენარულმა სხდომამ, კონვენციის 31-ე მუხლის შესაბამისად, 1970 წლის 19 მარტს მიიღო მოხსენება, რომელიც 1970 წლის 29 აპრილს გადაეცა ევროპის საბჭოს მინისტრთა კომიტეტს. კომისიამ შემდეგნაირად ჩამოაყალიბა თავისი მოსაზრება:

- თერთმეტი ხმით ერთის წინააღმდეგ: განმცხადებლის პატიმრობა გადასცილდა „გონივრულ ვადას“, რამაც წინამდებარე საქმეში განაპირობა მე-5 (3) მუხლის დარღვევა;

- არც თაღლითობის საქმეზე (ერთხმად) და არც განზრახ გაკოტრების საქმეზე (თერთმეტი ხმით ერთის წინააღმდეგ) რინგაიზენის წინააღმდეგ მიმდინარე სამართალწარმოების ხანგრძლივობა არ გადასცილდა „გონივრულ ვადას“ მე-6 მუხლის 1-ლი პუნქტის მნიშვნელობით;

- შვიდი ხმით ხუთის წინააღმდეგ: მე-6 მუხლის 1-ლი პუნქტის დარღვევას არ ჰქონია ადგილი ყიდვა-გაყიდვის ხელშეკრულების დამტკიცებასთან დაკავშირებული სამართალწარმოებისას, რადგან სამართალწარმოება არ ეხებოდა „სამოქალაქო უფლებებისა და მოვალეობების განსაზღვრას“.

მოხსენებას თან ერთვის რამდენიმე დამოუკიდებელი აზრი, ზოგი – თანმხვედრი, ზოგი – განსხვავებული.

სამართალი

81. სასამართლო შეიკრიბა, რათა გადაწყვიტოს შემდეგი სამი საკითხი:

I. იყო თუ არა რინგაიზენი კონვენციის მე-6 მუხლის 1-ლი პუნქტის დარღვევის მსხვერპლი სამართალწარმოებისას, რომელიც მან წამოიწყო ხელისუფლების კომპეტენტური ორგანოების წინაშე უძრავი ქონების – საფერმერო მიწის – გადაცემის დამტკიცებასთან დაკავშირებით?

II. გადასცილდა თუ არა რინგაიზენის პატიმრობა გონივრულ ვადას კონვენციის მე-5 მუხლის მე-3 პუნქტის დარღვევით?

III. აღემატებოდა თუ არა რინგაიზენის წინააღმდეგ მიმართული სისხლის სამართალწარმოების ხანგრძლივობა გონივრული ვადის ფარგლებს, როგორც ეს ჩამოყალიბებულია მე-6 მუხლის 1-ლ პუნქტში?

I. საკითხი, იყო თუ არა რინგაიზენი კონვენციის მე-6 მუხლის 1-ლი პუნქტის დარღვევის მსხვერპლი სამართალწარმოებისას, რომელიც მან წამოიწყო უძრავი ქონების – საფერმერო მიწის – გადაცემის დამტკიცებასთან დაკავშირებით

82. ამ საჩივრის წინააღმდეგ მთავრობამ წამოწია არსებით განხილვაზე დაუშვებლობის საკითხი იმ საფუძველზე, რომ განაცხადი არ აკმაყოფილებდა 26-ე მუხლის პირობებს. კომისიამ გააპროტესტა სასამართლოს იურისდიქცია, გამოეტანა დადგენილება ამ მტკიცებასთან დაკავშირებით, რამდენადაც, მისი აზრით, იგი არის ერთადერთი ორგანო, რომელიც კონვენციით უფლებამოსილია, მიიღოს გადაწყვეტილება განაცხადების დაშვებადობის შესახებ.

გარდა ამისა, მთავრობამ გააპროტესტა ის ფაქტი, რომ მე-6 მუხლის 1-ლი პუნქტი, რომელზეც მიუთითა განმცხადებელმა, არ გამოიყენებოდა, ვინაიდან საქმე არ ეხებოდა „სამოქალაქო უფლებებისა და მოვალეობების განსაზღვრას“ (*contestations sur (des) droits et obligations de caractère civil*). კომისიის წევრთა უმრავლესობამ იგივე აზრი გამოხატა და, ამდენად, არ ჩათვალა აუცილებლად, გამოეკვლია, შეესაბამებოდა თუ არა მიმდინარე სამართალწარმოება მე-6 მუხლის 1-ლი პუნქტის მოთხოვნებს; ხუთწევრიანმა უმცირესობამ კი ის აზრი განავითარა, რომ ხსენებული ფაქტი სინამდვილეში სამოქალაქო უფლებების განსაზღვრას ეხებოდა.

83. ამგვარად, ამ საჩივრის ფარგლებში სასამართლომ უნდა გადაწყვიტოს ან შეიძლება მას მოუწოდონ, რომ გადაწყვიტოს შემდეგი ოთხი საკითხი:

(ა) თუ რამდენად აქვს მას იურისდიქცია, განიხილოს არსებით განხილვაზე დაშვებადობის საკითხი;

(ბ) თუ სასამართლოს აქვს იურისდიქცია, გადაწყვიტოს საჩივრის არსებით განხილვაზე დაშვებადობა 26-ე მუხლის შესაბამისად;

(გ) თუ მეორე კითხვაზე პასუხი დადებითია, გადაწყვიტოს მე-6 მუხლის 1-ლი პუნქტის გამოყენების საკითხი მიმდინარე სამართალწარმოებასთან მიმართებაში;

(დ) თუ მესამე კითხვაზე პასუხი დადებითია, გადაწყვიტოს, არის თუ არა დასაბუთებული ხსენებული საჩივარი.

(ა) იურისდიქცია

84. 1971 წლის 18 ივნისს სასამართლოს პლენარულ სხდომაზე *De Wilde, Ooms and Versyp*-ის საქმეზე მიღებულ განაჩენში ჩამოყალიბებული საფუძვლების გამო სასამართლოს არ შეუძლია, დაეთანხმოს კომისიის ძირითად მტკიცებას; შესაბამისად, ადგენს, რომ მას აქვს იურისდიქცია.

(ბ) არსებითი განხილვაზე დაუშვებლად გამოცხადების მტკიცების არსი იმ საფუძვლის გამო, რომ არ იქნა ამოწურული შიდასახელმწიფოებრივი დაცვის ყველა საშუალება

85. მთავრობა შენიშნავს, რომ განაცხადი კომისიაში შეტანილი იქნა 1965 წლის 3 ივლისს, მაშინ, როდესაც საკონსტიტუციო სასამართლოს საბოლოო განაჩენი 1965 წლის 27 სექტემბრამდე ჯერ კიდევ არ ჰქონდა გამოტანილი. აქედან გამომდინარე, მთავრობა ასკვნის, რომ შიდასახელმწიფოებრივი დაცვის ყველა საშუალება არ ყოფილა ამოწურული განაცხადის შეტანის მომენტისათვის და, ამდენად, კომისია არ იყო კომპეტენტური, განეხილა საჩივარი.

86. ამ თვალსაზრისით მთავრობის წარმომადგენლებმა და კომისიის დელეგატებმა გააკეთეს ვრცელი განცხადებები 26-ე მუხლის პირველი ნაწილის ინტერპრეტაციის თაობაზე.

87. მთავრობის წარმომადგენლები, 26-ე მუხლის ფრანგულ ტექსტზე დაყრდნობით, აცხადებდნენ, რომ კომისია განიხილავდა (*saisie*) განაცხადს ევროპის საბჭოს გენერალური მდივნის მიერ მისი მიღების მომენტში და რომ შიდასახელმწიფოებრივი დაცვის ყველა საშუალება უნდა ყოფილიყო ამოწურული, სანამ კომისია განიხილავდა (*être saisie*) საქმეს, ასე რომ განაცხადი არ შეიძლებოდა ჩათვლილიყო ძალაში შესულად, თუ მანამდე არ იქნებოდა შესრულებული 26-ე მუხლის პირველი პირობა.

მთავრობის აზრით, 26-ე მუხლის მეორე პირობა, გარდა ამისა, მიუთითებდა, რომ აუცილებელი იყო სიტყვების – „კომისიას შეუძლია საქმე განსახილველად მიიღოს მხოლოდ ...“ – მკაცრი ინტერპრეტაციის დაცვა. სინამდვილეში, აშკარად ნათელი იყო, რომ „ექვსი თვის ვადა საქმეზე საბოლოო გადაწყვეტილების მიღების დღიდან“ ავლებდა ზღვარს დროსთან მიმართებაში, რომლის ფარგლებშიც შეიძლებოდა

განაცხადის შეტანა, და არა იმ დროსთან მიმართებაში, რომლის ფარგლებშიც განიხილავდა კომისია მის წინაშე აღრე შეტანილ საქმეებს.

88. ამის საპირისპიროდ, კომისიის დელეგატები ამტკიცებდნენ, რომ ინგლისურ ტექსტში, რომელიც ფრანგული ტექსტის თანაბრად ავთენტურია, ფრაზა – „კომისიას შეუძლია საქმე განსახილველად მიიღოს მხოლოდ“ – მიუთითებს შემდგომზე: ის ფაქტი, რომ შიდასახელმწიფოებრივი დაცვის საშუალებები არ არის ამოწურული, ხელს უშლის არა განაცხადის შეტანას, არამედ მხოლოდ მის განხილვას კომისიაში.

კომისიის დელეგატების აზრით, მოსამზადებელი სამუშაოები ითვალისწინებდა შემდგომ საფუძველს, რომ განსაკუთრებული ყურადღება გაემახვილებინათ ინგლისურ ტექსტზე: 26-ე მუხლი თავდაპირველი რედაქციით ფრანგულ ენაზე იქნა მიღებული, პროექტის შემამუშავებელი ქვეკომიტეტის ინგლისურენოვანმა ექსპერტებმა პირველად წინადადება თარგმნეს სიტყვებით – „კომისიას შეიძლება მიმართონ მას შემდეგ, რაც ამოწურული იქნება შიდასახელმწიფოებრივი დაცვის ყველა საშუალება ...“, რომელიც ზუსტად შეესაბამება ფრანგული ტექსტის სიტყვასიტყვით მნიშვნელობას და რომელიც, ამდენად, ცვლიდა ამჟამინდელ ინგლისურ ტექსტს – „კომისიას შეუძლია საქმე განსახილველად მიიღოს მხოლოდ...“

ინგლისურ ტექსტზე მითითების გარეშეც კი, კომისიის დელეგატების მტკიცებით, პრაქტიკული მოსაზრებები ცხადყოფს, რომ ნებისმიერ შემთხვევაში, სულ მცირე შიდასახელმწიფოებრივი დაცვის საშუალებების ამოწურვა, რომელზეც ლაპარაკია 26-ე მუხლში, არ ავალდებულებს განმცხადებელს, გააკეთოს იმაზე მეტი, ვიდრე ამოწუროს მისთვის ხელმისაწვდომი საშუალებები; ძნელი წარმოსადგენი იქნებოდა, რომ საერთაშორისო ორგანოებში საჩივრის შეტანამდე იგი იძულებული ყოფილიყო, დაეცადა საბოლოო შიდასახელმწიფოებრივი გადაწყვეტილებისათვის პროცესის დახურვამდე, რომლის ხანგრძლივობაც მხოლოდ მასზე არ იყო დამოკიდებული. ამგვარი ინტერპრეტაცია, მათივე განცხადების თანახმად, იყო ერთადერთი, რომელიც შესაბამისობაში მოდიოდა შიდასახელმწიფოებრივი დაცვის საშუალებების ამოწურვის წესის *ratio legis*-თან, კერძოდ, სახელმწიფოების დაცვასთან ნებისმიერი გადაწყვეტილების წინააღმდეგ, რომელიც მას პასუხისმგებლობას აკისრებს საერთაშორისო ვალდებულების დარღვევისათვის კომპეტენტური ეროვნული ხელისუფლების ორგანოების მიერ საჩივრის განხილვის გარეშე, რათა გამოსწორებული იქნეს სიტუაცია, როდესაც ეს აუცილებელია. აღნიშნული შეხედულება, უეჭველად, გულისხმობს, რომ არავითარი საერთაშორისო ვერდიქტი არ იქნება გამოტანილი ეროვნული სასამართლოების საბოლოო გადაწყვეტილებამდე, მაგრამ ისე არა, რომ ეს უკანასკნელი მიღებული იყოს საერთაშორისო განაცხადის შეტანის ვადის თვალსაზრისით უფრო აღრე.

და ბოლოს, კომისიის დელეგატების მტკიცებით, არ იყო მართებული ამ ფართო ინტერპრეტაციის გაპროტესტება 26-ე მუხლის ბოლო ნაწილში გათვალისწინებულ ექვსთვიან ვადაზე დაყრდნობით. ხსენებული დებულების ერთადერთი მიზანი იყო, განესაზღვრა ვადა, რომლის ფარგლებს გარეთ შიდა სასამართლოების მიერ საბოლოოდ გადაწყვეტილი საქმეები აღარ შეიძლება დადგეს კომისიის წინაშე.

89. სასამართლო არ მიიჩნევს, რომ შეუძლია მიიღოს ამ ორი უკიდურესი პოზიციიდან რომელიმე.

ერთი მხრივ, ძალიან შორს წაგვიყვანდა და შიდასახელმწიფოებრივი დაცვის საშუალებების ამოწურვის წესის არსის საწინააღმდეგო იქნებოდა, პირს რომ შეეძლოს,

სათანადო წესით შეიტანოს განაცხადი კომისიაში შიდასახელმწიფოებრივი დაცვის საშუალებების გამოყენების გარეშე.

მეორე მხრივ, საერთაშორისო სასამართლოებმა სხვადასხვა შემთხვევაში დაადგინეს, რომ საერთაშორისო სამართლის გამოყენება ამავე თვალსაზრისით არ შეიძლება იმ სახის საკითხებზე, რომელთა გადაწყვეტა ზოგჯერ აუცილებელია ეროვნული კანონმდებლობით. კონვენციის 26-ე მუხლი აშკარად მიუთითებს საერთაშორისო სამართლის საყოველთაოდ აღიარებულ პრინციპებზე. ამგვარად, კომისია სავსებით სწორი იყო, როდესაც სხვადასხვა გარემოებაში აცხადებდა, რომ ზემოხსენებული წესის გამოყენებისას აუცილებელი იყო გარკვეული მოქნილობა (იხ. მაგ., 1958 წლის 30 აგვისტოს გადაწყვეტილება არსებით განხილვაზე დაშვებადობის შესახებ №332/57, *Lawless v. Ireland*, კონვენციის წელიწადეული, ტომი 2, გვ. 324-326).

90. გარდა ამისა, შეიძლება აღინიშნოს, რომ კომისიაში თავდაპირველად შეტანილ განაცხადებს ხშირად თან სდევს მოკლე პერიოდში დამატებითი დოკუმენტების წარდგენა, რომელთა მიზანია, შეავსოს ხარვეზები ან დააზუსტოს ბუნდოვანი საკითხები, რომლებზეც განმცხადებელს მიუთითებს კომისიის მდივანი საქმის წინასწარი განხილვის დროს. მოცემულ შემთხვევაში არ არსებობს იმის საფუძველი, თავდაპირველი განაცხადის აღნიშნული დანამატი რატომ არ უნდა უკავშირდებოდეს საკუთრივ იმის მტკიცებას, რომ განმცხადებელმა შეასრულა 26-ე მუხლით გათვალისწინებული პირობები, თუნდაც განაცხადის შეტანის შემდეგ. როდესაც კომისია იღებს გადაწყვეტილებას იმასთან დაკავშირებით, დაიშვება თუ არა საქმე არსებით განხილვაზე, იგი აუცილებლად განიხილავს განაცხადსა და მის დამასაბუთებელ დოკუმენტებს, როგორც ერთ მთლიანს.

91. ამგვარად, სანამ საბოლოოდ არ დამტკიცდება, რომ განმცხადებელი, როგორც წესი, ვალდებულია, გამოიყენოს შიდასახელმწიფოებრივი დაცვის სხვადასხვა საშუალება კომისიისათვის მიმართვამდე, კომისიამ უნდა მიიღოს გადაწყვეტილება, დაუშვას თუ არა ის ფაქტი, რომ დაცვის ამგვარი საშუალებების ბოლო საფეხური შეიძლება გამოყენებული იქნეს განაცხადის შეტანის შემდეგ, მაგრამ კომისიის წინაშე დაშვებადობის საკითხის დასმამდე.

92. სასამართლომ ამის შემდეგ აღნიშნა, რომ ინდივიდუალური განაცხადები ხშირად შეაქვთ არაპროფესიონალებს, რომლებიც, ათიდან ცხრა შემთხვევაში, კომისიას მიმართავენ სამართლებრივი წარმომადგენლის დახმარების გარეშე. 26-ე მუხლის ფორმალური ინტერპრეტაცია, ამგვარად, უსამართლო შედეგებამდე მიგვიყვანდა.

93. წინამდებარე საქმეში აშკარად ნათელია, რომ კომისიაში განაცხადის შეტანამდე რინგაიზენმა გამოიყენა შიდასახელმწიფოებრივი დაცვის ყველა საშუალება, რომლებიც ხელმისაწვდომი იყო მისთვის; ამავდროულად, გამოტანილი იყო საბოლოო შიდა გადაწყვეტილება. მართალია, საკონსტიტუციო სასამართლომ გადაწყვეტილება მიიღო მას შემდეგ, რაც განაცხადი შეტანილი იქნა კომისიაში, მაგრამ შესაბამისი აქტები შიდა და საერთაშორისო დონეზე სამართალწარმოებისას შემდეგი თანმიმდევრობით განხორციელდა:

- საკონსტიტუციო სააპელაციო საჩივარი შეტანილი იქნა 1965 წლის 2 აპრილს;
- განაცხადი კომისიაში შეტანილი იქნა 1965 წლის 3 ივლისს და რეგისტრაციაში გატარდა 1965 წლის 24 სექტემბერს;
- საკონსტიტუციო სასამართლოს გადაწყვეტილება მიღებული იქნა 1965 წლის 27 სექტემბერს;

- განმცხადებელმა კომისიას შეატყობინა ამის თაობაზე 1966 წლის 13 მაისს და საჩივარი გამოთქვა, რომ საკონსტიტუციო სასამართლომ არ დააკმაყოფილა მისი სააპელაციო საჩივარი რეგიონალური კომისიის 1965 წლის 3 თებერვლის გადაწყვეტილების წინააღმდეგ;

- ნაწილობრივი გადაწყვეტილება არსებით განხილვაზე დაშვებადობის შესახებ კომისიამ 1967 წლის 2 ივნისს გამოიტანა, ხოლო საბოლოო გადაწყვეტილება – 1968 წლის 18 ივლისს, მთავრობის მიმოხილვების მიღების შემდეგ.

ფაქტებზე მითითება საკმარისად აჩვენებს, რომ მოპასუხე სახელმწიფოს არავითარ კანონიერ ინტერესს არ შეექმნო ზეგავლენა მოეხდინა წინამდებარე საქმეზე იმ ფაქტის გამო, რომ განაცხადი შეტანილი იქნა და რეგისტრაციაში გატარდა ცოტა ხნით ადრე საკონსტიტუციო სასამართლოს მიერ საბოლოო გადაწყვეტილების მიღებამდე.

ამგვარად, სასამართლო დაუსაბუთებლად მიიჩნევს მტკიცებას არსებით განხილვაზე დაუშვებლობის შესახებ 26-ე მუხლის მოთხოვნების დაუცველობის გამო.

(ბ) საკითხი, მოიცავს თუ არა წინამდებარე განაცხადი სამოქალაქო უფლებებისა და მოვალეობების განსაზღვრას

94. მე-6 მუხლის 1-ლი პუნქტი დავასთან (*contestation*) დაკავშირებით რომ იქნეს გამოყენებული, არ არის აუცილებელი, სამართალწარმოების ორივე მხარე იყოს კერძო პირი, რა აზრსაც ავითარებენ კომისიის წევრთა უმრავლესობა და მთავრობა. მე-6 მუხლის 1-ლი პუნქტის ფორმულირება გაცილებით უფრო ფართოა; ფრანგული გამოთქმა *contestations sur (des) droits et obligations de caractère civil* მოიცავს ყველა სამართალწარმოებას, რომელთა შედეგი გადამწყვეტია კერძო უფლებებისა და ვალდებულებებისათვის. ინგლისური ტექსტი „სამოქალაქო უფლებებისა და მოვალეობების ... განსაზღვრა“ ადასტურებს ამ ინტერპრეტაციას.

ამდენად, ნაკლებად მნიშვნელოვანია იმ კანონმდებლობის ხასიათი, რომელიც არეგულირებს, თუ როგორ უნდა იქნეს გადაწყვეტილი საკითხი (სამოქალაქო, კომერციული, ადმინისტრაციული სამართლის და ა.შ.), აგრეთვე იმ ხელისუფლების ხასიათი, რომელსაც აქვს საქმის განხილვის იურისდიქცია (საერთო სასამართლო, ადმინისტრაციული ორგანო და ა.შ.).

წინამდებარე საქმეში, როდესაც რინგაიზენმა იყიდა ქონება როთების წყვილისაგან, უფლება ჰქონდა, ყიდვა-გაყიდვის ხელშეკრულება გაეფორმებინა, რაც დამტკიცებას დაექვემდებარებოდა, თუ იგი შეასრულებდა, როგორც თვითონ აცხადებდა, კანონით დადგენილ პირობებს. მართალია, გამოყენებული იყო ადმინისტრაციული სამართლის ნორმები, რინგაიზენსა და როთების წყვილს შორის სამოქალაქო სამართლის ურთიერთობებისათვის (*de caractère civil*) გადამწყვეტი იყო რეგიონალური კომისიის გადაწყვეტილება. ეს საკმარისია იმისათვის, რომ სასამართლომ აუცილებლად მიიჩნიოს, გადაწყვიტოს, შეესაბამებოდა თუ არა წინამდებარე საქმეში სამართალწარმოება კონვენციის მე-6 მუხლის 1-ლი პუნქტის მოთხოვნებს.

(დ) არის თუ არა დასაბუთებული საჩივარი, რომ მე-6 მუხლის 1-ლი პუნქტი არ იყო ღაცული

95. სასამართლომ ვერ დაადგინა ფაქტები, რომლებიც დაამტკიცებდა, რომ რინგაიზენს არ მიეცა თავისი საქმის „სამართლიანი განხილვის“ საშუალება. გარდა ამისა, სასამართლო შენიშნავს, რომ რეგიონალური კომისია არის „სასამართლო“ კონვენციის

მე-6 მუხლის 1-ლი პუნქტის მნიშვნელობით, ვინაიდან იგი დამოუკიდებელია როგორც აღმასრულებელი ხელისუფლებისაგან, ისე მხარეებისაგან. მისი წევრები ხუთი წლის ვადით ინიშნებიან და მის წინაშე განხორციელებული სამართალწარმოება ითვალისწინებს აუცილებელ გარანტიებს (იხ., *mutatis mutandis*, *Neumeister*-ის საქმეზე გამოტანილი განაჩენი, 1968 წლის 27 ივნისი, სერია A, გვ. 44, პუნქტი 24, და *De Wilde, Ooms and Versyp*-ის საქმეზე გამოტანილი განაჩენი, 1971 წლის 18 ივნისი, პუნქტი 78).

96. მიუხედავად ამისა, განმცხადებელი რეგიონალური კომისიის ექვს წევრს მიკერძოებულობაში სდებდა ბრალს; როდესაც მან წარადგინა აღნიშნული საჩივრები, საკონსტიტუციო სასამართლომ არ ჩათვალა აუცილებლად, განეხილა ისინი არსობრივად იმ მოტივით, რომ, როგორც მითითებულია 1965 წლის 27 სექტემბრის განაჩენში, მიკერძოებულობის საკითხს არ ჰქონდა კავშირი რეგიონალური კომისიის კომპეტენციასთან, რაც წარმოადგენდა ერთადერთ საკითხს, რომელიც მას გადაეცა ზედამხედველობაში (იხ. წინამდებარე განაჩენის პუნქტი 23)

97. ევროპული სასამართლოს ფუნქცია არ არის, გააკეთოს ინტერპრეტაცია ავსტრიის კანონმდებლობისა, რომელსაც ეფუძნება სხენებული განაჩენი, ან გამოხატოს თავისი აზრი მისი დასაბუთების ფორმაზე; მეორე მხრივ, სასამართლოს ვალდებულებაა, განიხილოს საფუძვლები, რომლებსაც ეყრდნობა რინგაიზენი, და გადაწყვიტოს, დაიცვა თუ არა რეგიონალურმა კომისიამ მე-6 მუხლის 1-ლ პუნქტში ჩამოყალიბებული მიუკერძოებლობის წესი.

სასამართლო ადგენს, რომ, თუნდაც რინგაიზენის მტკიცებები სინამდვილეს შეეფერებოდეს, ისინი არ განაპირობებს დასკვნას რეგიონალური კომისიის მიკერძოებულობის შესახებ. ასეთი განსხვავებული შემადგენლობით დაკომპლექტებული ორგანოს შემთხვევაში, რომელიც, მოსამართლის თავმჯდომარეობით, აერთიანებს სამოქალაქო მოსამსახურეებსა და დაინტერესებული ორგანოების წარმომადგენლებს, ერთი წევრის წინააღმდეგ მიმართული საჩივარი ერთადერთი საფუძველით, რომ იგი წარმოადგენდა ზემო ავსტრიის სოფლის მეურნეობის პალატის მიერ დასახელებულ კანდიდატს, არ ამტკიცებს სასამართლოს მიკერძოებულობას. იგივე ითქმის საჩივართან მიმართებაში იმ ერთი წევრის წინააღმდეგ, რომელმაც, რინგაიზენის მტკიცებით, გააკეთა მთელი რიგი განცხადებებისა, რომელთა ზუსტი შინაარსი იმაში გამოიხატებოდა, რომ რეგიონალური კომისია უფრო მეტად იყო დაინტერესებული (იხ. წინამდებარე განაჩენის პუნქტი 22). რაც შეეხება ორმხრივ ფაქტს, რომ თავმჯდომარე წარმოადგენდა რეგიონალურ კომისიას საკონსტიტუციო სასამართლოში 1964 წელს და რომ მეორე წევრი დაკითხული იქნა მოწმის სახით, ის აშკარად ნაკლებად მნიშვნელოვანია. და ბოლოს, არც კანონიერი ეჭვის რაიმე საფუძველი შეიძლება დადგინდეს იმ ფაქტში, რომ სხვა ორი წარმომადგენელი მონაწილეობდა რეგიონალური კომისიის პირველი გადაწყვეტილების მიღებაში, რის გამოც არ შეიძლება დადგინდეს ზოგადი წესის სახით, რომელიც გამომდინარეობს მიუკერძოებლობის ვალდებულებიდან, რომ ზემდგომი სასამართლო, აუქმებს რა ადმინისტრაციულ ან სასამართლო გადაწყვეტილებას, ვალდებულია, საქმე გადასცეს სხვა იურისდიქციულ ხელისუფლებას ან იმავე ხელისუფლების სხვაგვარად დაკომპლექტებულ დანაყოფს.

98. თუმცა მე-6 მუხლის 1-ლი პუნქტი არ არის შემოფარგლული იმის უზრუნველყოფით, რომ სამოქალაქო უფლებებისა და მოვალეობების თითოეული განსაზღვრისას სახეზე უნდა იყოს სამართლიანი განხილვა გონივრულ ვადაში, რომ საქმე მოსმენილი იქნეს და რომ განაჩენი გამოტანილი იქნეს საჯაროდ.

სასამართლოს შეუძლია შეამოწმოს, თუნდაც *proprio motu* – და ამ საკითხთან დაკავშირებით საქმის ხელახლა განხილვის გათვალისწინებით, იცავენ თუ არა რაიონული და რეგიონალური კომისიები აღნიშნულ წესს ან შეუძლიათ თუ არა მასზე უარის თქმა.

სასამართლოს არ უკისრია აღნიშნულის განხილვის ვალდებულება ავსტრიის მიერ კონვენციის რატიფიცირების დროს გაკეთებული დათქმის გამო:

„ ...

კონვენციის მე-6 მუხლის 1-ლი პუნქტის დებულებები გამოიყენება იმგვარად, რომ ზიანი არ მიაღწევს იმ პრინციპებს, რომლებიც არეგულირებს საჯარო სასამართლო განხილვას (*im gerichtlichen Verfahren*) და რომლებიც ჩამოყალიბებულია 1929 წლის „ფედერალური კონსტიტუციური“ კანონის 90-ე მუხელში.

...“

ხსენებული 90-ე მუხლი შემდეგი სახით არის ჩამოყალიბებული:

„სამოქალაქო და სისხლის სამართლის საქმეების მოსმენა (*in Zivil- und Strafrechtssachen*) საქმის განხილველი სასამართლოს მიერ არის ზეპირი და საჯარო. გამონაკლისები შეიძლება გათვალისწინებული იყოს კანონმდებლობით.

... “

ეს დათქმა აშკარად არ ეხება ადმინისტრაციულ სამართალწარმოებას, არამედ მხოლოდ სამოქალაქო და სისხლის სამართლის საქმეებს ანუ იმ საქმეებს, რომლებსაც განიხილავენ სამოქალაქო ან სისხლის სამართლის სასამართლოები. თუმცა უნდა აღინიშნოს, რომ დათქმა ფარავს *a fortiori* სამართალწარმოებას ადმინისტრაციული ხელისუფლების წინაშე, როდესაც განხილვის საგანია სამოქალაქო უფლებათა და მოვალეობათა განსაზღვრა და როდესაც, აქედან გამომდინარე, ხსენებული ხელისუფლება მიჩნეულია სასამართლოდ მე-6 მუხლის 1-ლი პუნქტის მნიშვნელობით. სწორედ ამგვარ შემთხვევასთან გვაქვს საქმე სამართალწარმოებაში, რომელიც დაიწყო, რინგაიზენის თხოვნით, დამტკიცების თაობაზე 1962 წლის 30 მარტს.

99. ზემოაღნიშნული მიზეზებიდან გამომდინარე, სასამართლო ადგენს, რომ ადგილი არ ჰქონია მე-6 მუხლის 1-ლი პუნქტის დარღვევას სამართალწარმოების დროს ხსენებულ თხოვნასთან დაკავშირებით.

II. საკითხი, გადასცილდა თუ არა რინგაიზენის პატიმრობა გონივრულ ვადას მე-5 მუხლის მე-3 პუნქტის დარღვევით

100. რინგაიზენი დაპატიმრებული იქნა ორ სხვადასხვა ბრალდებასთან დაკავშირებით, პირველად – თაღლითობისა და ქონების განზრახ მისაკუთრებისათვის (იხ. წინამდებარე განაჩენის პუნქტები 24-48), მეორედ – განზრახ გაკოტრებისათვის, რომელიც ძირითადად გამოიხატებოდა აქტივების დამალვაში კრედიტორების საზიანოდ (იხ. წინამდებარე განაჩენის პუნქტები 49-56).

თითოეულმა ბრალდებამ განაპირობა ორდერი დაკავების შესახებ. პირველი ორდერი მიღებული იქნა 1963 წლის 30 ივლისს თაღლითობის საქმეზე და განაპირობა პირველი პატიმრობა, რომელიც დამთავრდა 1963 წლის 23 დეკემბერს (იხ. წინამდებარე განაჩენის პუნქტები 57-59). მეორე ორდერი მიღებული იქნა 1965 წლის 15 მარტს განზრახ

გაკოტრების საქმეზე. გარდა ამისა, რინგაიზენის ხელახალი დაპატიმრების შესახებ გადაწყვეტილება თაღლითობის საქმეზე მიღებული იქნა 1965 წლის 12 მაისს; პატიმრობა ორივე სამართალწარმოებაში დამთავრდა 1967 წლის 15 და 20 მარტის გადაწყვეტილებებით მისი გათავისუფლების შესახებ (იხ. წინამდებარე განაჩენის პუნქტები 61, 63, 76 და 77).

რინგაიზენის პატიმრობა ორივე საქმეზე დაახლოებით ორი წელი და ხუთი თვე გაგრძელდა.

101. პატიმრობის პირველი პერიოდი (1963 წლის 5 აგვისტოდან 23 დეკემბრამდე), თუ ცალკე განვიხილავთ, ხდება სასამართლოს განხილვის ფარგლებს გარეთ: გათავისუფლების თხოვნაზე უარის გასაჩივრების შესახებ საბოლოო გადაწყვეტილება მიღებული იქნა 1963 წლის 23 სექტემბერს, ექვს თვეზე გაცილებით უფრო ადრე კომისიაში განაცხადის შეტანამდე (1965 წლის 3 ივლისი). მიუხედავად ამისა, პირველი პატიმრობის ოთხნახევარი თვე უნდა დაემატოს იმ პერიოდებს, რომლებსაც შემდეგში ჰქონდა ადგილი წინასწარი პატიმრობის მთლიანი პერიოდის გონივრულობის შეფასებისათვის თაღლითობის საქმეზე (იხ. *Neumeister*-ის საქმეზე გამოტანილი განაჩენი, 1968 წლის 27 ივნისი, სერია A, კანონმდებლობის შესახებ, გვ. 37, პუნქტი 6).

102. რაც შეეხება პატიმრობის მეორე პერიოდს (1965 წლის 15 მარტიდან 1967 წლის 20 მარტამდე), იგი განხორციელდა მთლიანად განზრახ გაკოტრების სამართალწარმოების კონტექსტში მაშინ, როდესაც ახალი ბრძანება პატიმრობის შესახებ თაღლითობისათვის ბრალდების დროს გაგრძელდა ამ დროის მხოლოდ ერთ მონაკვეთში (1965 წლის 12 მაისიდან 1967 წლის 15 მარტამდე). ამდენად, მიზანშეწონილი იქნებოდა, პირველ რიგში, პატიმრობის ხანგრძლივობის გონივრულობის განხილვა განზრახ გაკოტრების საქმეზე; გარდა ამისა, ეს მით უმეტეს ასეა, რადგან მთავრობის წარმომადგენლებს არ უცდიათ, გაემართლებინათ სასამართლოს წინაშე არც გამოძიებელი მოსამართლის მიერ მიღებული 1965 წლის 12 მაისის გადაწყვეტილება რინგაიზენის ხელახლა დაპატიმრების შესახებ თაღლითობის საქმეზე და არც გადაწყვეტილებები, რომლებიც მოგვიანებით იქნა მიღებული კომპეტენტური სასამართლოების მიერ, როდესაც მათ არ დააკმაყოფილეს რინგაიზენის თხოვნები გათავისუფლების თაობაზე იმავე სამართალწარმოებისას.

103. დაკავების შესახებ ორდერი, რომელიც მიღებული იქნა 1965 წლის 15 მარტს სამართალწარმოებისას განზრახ გაკოტრების საქმეზე, თავის მხრივ, რამდენადმე მოულოდნელი იყო; პირველმა გამოძიებელმა მოსამართლემ, რომელიც იხილავდა თაღლითობაში ბრალდებებს, უკვე დაწერილებით გამოიკვლია, თუ როგორ გამოიყენა რინგაიზენმა ნაკვეთების გაყიდვით მიღებული ფული. უდავოა, რომ უამრავი საჩივარი იქნა შეტანილი პროკურატურაში 1963 წლის 23 დეკემბრის შემდეგ მყიდველების მიერ, რომლებსაც, შეთანხმებისამებრ, გადახდილი ჰქონდათ სულ მცირე ნაწილი მაინც შესასყიდი ფასისა, ვერ მიიღეს რა შეძენილ ნაკვეთებზე მფლობელობის უფლება იმის გამო, რომ უარი უთხრეს ხელშეკრულების დამტკიცებაზე და არც გადახდილი თანხა აუნაზღაურდათ, მაგრამ ყველა ეს საქმიანი ურთიერთობა წარმოიშვა იმათგან, რომელთა გამოძიებაც მიმდინარეობდა თაღლითობასთან დაკავშირებით და ბუნებრივი იქნებოდა მათი გამოძიება პირველი საქმის ფარგლებში. უფრო მეტიც, სასამართლო ადგენს, რომ, გარდა რინგაიზენის დაკითხვებისა, არანაირი საგამომძიებლო ღონისძიება არ ყოფილა გამოყენებული სამი წლის განმავლობაში მეორე ბრალდებასთან დაკავშირებით.

თუმცა ერთხელ არსებობდა „გონივრული“ ეჭვი, რომ რინგაიზენმა, გარდა იმ დანაშაულებისა, რომლებისთვისაც იგი იყო ბრალდებული პირველი გასამართლებისას, ჩაიდინა სხვა სამართალდარღვევებიც. მისი დაკავება მათთან მიმართებაში მოიცავს კონვენციის მე-5 მუხლის 1-ელ (გ) პუნქტს და, ამგვარად, არ ექვემდებარება სასამართლოს ზედამხედველობას.

104. თუმცა სასამართლო ვალდებულია, განიხილოს, აღემატება თუ არა რინგაიზენის პატიმრობის ხანგრძლივობა მეორე ბრალდებასთან დაკავშირებით „გონივრულ დროს“, რომელზეც მიუთითებს მე-5 მუხლის მე-3 პუნქტი, და, ამდენად, შეაფასოს, ამართლებს თუ არა ავსტრიის სასამართლოების მიერ მითითებული საფუძვლები განმცხადებლის გათავისუფლების შესახებ თხოვნებზე უარის თქმას (იხ. მაგ., *Neumeister*-ის საქმეზე გამოტანილი განაჩენი, 1968 წლის 27 ივნისი, სერია A, გვ. 37, პუნქტი 5).

105. უპირველეს ყოვლისა, უნდა აღინიშნოს, რომ სხვა მსგავსი თხოვნების განხილვისაგან განსხვავებით, რომლებიც წარდგენილი იქნა პირველი სისხლის სამართალწარმოებისას, ხელისუფლება, რომელმაც მეორე საქმეზე მიიღო გადაწყვეტილებები, არასოდეს ამტკიცებდა გაქცევის საშიშროების არსებობას; მის მიერ მითითებული საფუძვლები იყო, ერთი მხრივ, საიდუმლო შეთანხმების, ხოლო, მეორე მხრივ, სხვა სამართალდარღვევების ჩადენის საფრთხე.

პირველი საფუძველი არ ექვემდებარება განხილვას. საპოლიციო გამოძიება, რომელზეც ბრძანება გასცა გამომძიებელმა მოსამართლემ განზრახ გაკოტრების ქმედებებთან მიმართებაში, ფაქტობრივად დაიწყო 1964 წლის 31 აგვისტოს, ხოლო რინგაიზენი დაკითხული იქნა 1964 წლის 3 სექტემბერს, შემდეგ კი – 1964 წლის 20 ოქტომბერს (იხ. წინამდებარე განაჩენის პუნქტი 49). თუმცა იგი თავისუფალი რჩებოდა თითქმის ხუთი თვის განმავლობაში ამ დღიდან. თუ მოინდომებდა მოწმეთა მოსყიდვას – დაეუშვათ, რომ გამომძიებელ მოსამართლეს ამგვარი აზრი დაბადებოდა – მას ყოველთვის ჰქონდა ამის შესაძლებლობა დროის ხსენებულ ინტერვალში.

107. რაც შეეხება სხვა სამართალდარღვევების ჩადენის საფრთხეს, ძირითადი საჩივარი, რომელმაც განაპირობა რინგაიზენის მიმართ ახალი ბრალდების წაყენება, წარმოადგენდა მტკიცებებს, რომ მას ჰქონდა ფიქტიური საქმიანი ურთიერთობები საღაზღვევო კომპანიასთან იმ მიზნით, რომ თავისი კრედიტორებისაგან დაემაღლა ფულადი თანხა, რომელიც კომპანიას მისთვის საკომისიოს სახით უნდა გადაეხადა (იხ. წინამდებარე განაჩენის პუნქტები 53 და 61).

ამგვარად, განმცხადებლის წინააღმდეგ მიმართული ფაქტები თარიღდება 1964 წლის პირველი ნახევრიდან. ინტერვალის დროს დანიშნული იქნა დროებითი მმართველი, 1965 წლის 23 მარტს, მთელი რიგი კრედიტორების თხოვნის საფუძველზე (იხ. წინამდებარე განაჩენის პუნქტი 51). გარდა ამისა, რინგაიზენი გაკოტრებულად გამოცხადდა 1965 წლის 14 მაისს, რის შედეგადაც, იმ დღიდან მოყოლებული, მას არათუ აღარ შეეძლო თავისი ქონების განკარგვა, არამედ ვერ მიიღებდა ვალს პირადად, თუ მას, საღაზღვევო კომპანიის გარდა, ჰყავდა სხვა მოვალეებიც (იხ. წინამდებარე განაჩენის პუნქტი 52).

შესაბამისად, სასამართლო მიიჩნევს, რომ პატიმრობა განზრახ გაკოტრების საქმეზე, სულ მცირე 1965 წლის 14 მაისიდან, გადასცილდა გონივრულ ვადას.

108. იგივე ითქმის რინგაიზენის პატიმრობაზე თაღლითობის საქმეზე ამ პერიოდის ძირითად ნაწილთან მიმართებაში.

ზემოსხენებულ ბრალდებასთან დაკავშირებით გადაწყვეტილებები ხელახალი დაპატიმრების შესახებ 1965 წლის 12 მაისის შემდეგ მიუთითებდა რინგაიზენის გაქცევისა და სხვა სამართალდარღვევების ჩადენის საფრთხეზე (იხ. წინამდებარე განაჩენის პუნქტები 61-76). თუმცა ზუსტი ინფორმაცია არ იქნა წარმოდგენილი 1965 წლის 12 მაისის შემდეგ წარმოშობილი პირობების შესახებ, რომლებსაც ეფუძნებოდა ამგვარი საფრთხის არსებობა ან გამეორება.

ეს შენიშვნა განსაკუთრებით ეხება სხვა დანაშაულების ჩადენის საფრთხეს. როგორც ლინცის სააპელაციო სასამართლომ მიუთითა 1963 წლის 19 დეკემბერს, როდესაც განიხილავდა რინგაიზენის გათავისუფლების საკითხს, საქმე წარმოადგენდა საზოგადოებრივ ინტერესს და, ამდენად, ნაკლებად შესაძლებელი ჩანდა, რომ რინგაიზენს სხვა მყიდველები მოენახა (იხ. წინამდებარე განაჩენის პუნქტი 58). მინდობილობაზე აბსოლუტურმა უარმა ნებისმიერ შემთხვევაში სამართლებრივად შეუძლებელი გახადა ნაკვეთების გაყიდვის შესახებ რაიმე ახალი მოლაპარაკების წარმოება 1963 წლის შუა პერიოდიდან (იხ. წინამდებარე განაჩენის პუნქტები 17, 18 და 58).

1965 წლის 12 მაისის გადაწყვეტილების ახსნა აშკარად გამომდინარეობს იმ ფაქტიდან, რომ 1965 წლის 15 მარტიდან რინგაიზენი იმყოფებოდა პატიმრობაში იმ მოსამართლის ორდერის საფუძველზე, რომელიც იკვლევდა ბრალდებებს განზრახ გაკოტრების საქმეზე; მთავრობის ერთმა ადვოკატმა განმარტა, რომ გადაწყვეტილება თავისთავად ძლივს თუ იქნებოდა გამართლებული ავსტრიის კანონმდებლობაში. დომინირებადი როლი, რომელიც დასაწყისში შეასრულა დროებითმა პატიმრობამ განზრახ გაკოტრების საქმეზე, კვლავ ნათელი გახდა რამდენიმე თვის შემდეგ: 1965 წლის 24 და 27 სექტემბერს რინგაიზენმა გააკრიტიკა ორი გადაწყვეტილება, რომლებშიც გამომძიებელმა მოსამართლემ ორივე შემთხვევაში არ დააკმაყოფილა მისი თხოვნები გათავისუფლების შესახებ. გარდა ამისა, საქმის მასალები შეიცავს მოსამართლეთა პალატის მხოლოდ ერთ გადაწყვეტილებას, რომლითაც არ დაკმაყოფილდა სააპელაციო საჩივარი და რომელიც მიღებული იქნა 1965 წლის 10 ნოემბერს განზრახ გაკოტრების საქმეზე (იხ. წინამდებარე განაჩენის პუნქტი 64; იხ. აგრეთვე პუნქტი 65).

109. მიუხედავად ამისა, მთავრობამ კვლავ მიუთითა, რომ რინგაიზენი მსჯავრდებული იყო თაღლითობისათვის 1966 წლის 14 იანვარს; აქედან გამომდინარე, მთავრობამ დაასკვნა, რომ პატიმრობა, რომელსაც იგი უწოდებს *Überhaft*-ს, იმ დღიდან განსხვავებული ხასიათით განხორციელდა და გამოირიცხა მე-5 მუხლის მე-3 პუნქტიდან, რადგან მას ცალსახად მოიცავდა მე-5 მუხლის 1-ლი (ა) პუნქტი. ამ საკითხთან დაკავშირებით მთავრობა დაეყრდნო *Wemhoff*-ის საქმეზე გამოტანილ განაჩენში ჩამოყალიბებულ აზრს (სერია A, გვ. 23-24, პუნქტი 9).

ამის საწინააღმდეგოდ, კომისიამ სთხოვა სასამართლოს, გადაეხედა გადაწყვეტილებისათვის, რომელიც მან მიიღო აღნიშნული საკითხის თაობაზე ადრინდელ საქმეში, ან თუნდაც მისი ინტერპრეტაცია მოეხდინა იმგვარად, რომ პატიმრობა მსჯავრდების შემდეგ ითვლება მე-5 მუხლის მე-3 პუნქტის მოქმედების სფეროში, სანამ გადაწყვეტილება მსჯავრდებასთან დაკავშირებით გახდება საბოლოო იმ შემთხვევაში, როდესაც მოპასუხე სახელმწიფოს ეროვნული კანონმდებლობა ითვალისწინებს, რომ (წინასწარი) პატიმრობის დროებითი ხასიათის დროს პატიმრობა ექვემდებარება იმავე პირობებს და უზრუნველყოფს დაპატიმრებულ პირებს იმავე გარანტიებით.

სასამართლო არ თვლის აუცილებლად, გამოხატოს თავისი აზრი მთავრობისა და კომისიის მტკიცებებთან დაკავშირებით ამ საკითხებთან მიმართებაში. ფაქტობრივად, ახალი პატიმრობა (*Überhaft*), რომლის შესახებ ბრძანებაც მიღებული იქნა 1965 წლის 12 მაისს და გაგრძელდა 1967 წლის 15 მარტამდე თაღლითობის საქმეზე, მთლიანად ხვდება წინასწარი პატიმრობის ფარგლებში განზრახ გაკოტრების საქმეზე, რომლის შესახებ ბრძანება მიღებული იქნა 1965 წლის 15 მარტს და დამთავრდა 1967 წლის 20 მარტს. ახალი პატიმრობა შეიძლება აიხსნას მხოლოდ სხვა პატიმრობით. 1966 წლის 14 იანვარს რინგაიზენის მსჯავრდებამ არ შეცვალა აღნიშნული მდგომარეობა.

ამ თვალსაზრისით მნიშვნელოვანია, რომ საწინააღმდეგოდ რინგაიზენის 1966 წლის 14 იანვრის გათავისუფლების შესახებ თხოვნისა იმ სასამართლოს მიმართ, რომელმაც მას მსჯავრი დასდო თაღლითობისათვის, პროკურორმა განაცხადა, რომ მისი გათავისუფლების შესახებ გადაწყვეტილების მიღებას რინგაიზენისთვის არავითარი აზრი არ ექნებოდა, რამეთუ იგი, ამავედროულად, პატიმრობაში იმყოფებოდა სხვა ბრძანების საფუძველზე განზრახ გაკოტრების საქმეზე (იხ. წინამდებარე განაჩენის პუნქტი 67)

მართალია, 1966 წლის 30 ნოემბერს ლინცის სააპელაციო სასამართლომ, თავის მხრივ, აღნიშნა, რომ რინგაიზენი ვერაფერს მიაღწევდა განზრახ გაკოტრების საქმეზე გათავისუფლებით, რამეთუ იგი სხვა საქმეზეც იყო დაპატიმრებული (იხ. წინამდებარე განაჩენის პუნქტი 73), მაგრამ ასეთი მსჯელობა ემსახურება მხოლოდ იმას, რომ დამტკიცდეს ურთიერთკავშირი, რომელიც ყოველთვის არსებობს ორ პატიმრობას შორის (იხ. წინამდებარე განაჩენის პუნქტი 108). დაადგინა რა, რომ პატიმრობა განზრახ გაკოტრების საქმეზე გადასცილდა გონივრულ ვადას, რომელიც გათვალისწინებულია მე-5 მუხლის მე-3 პუნქტით, სასამართლო მიიჩნევს, რომ ეს დასკვნა ვრცელდება რინგაიზენის მთლიან პატიმრობაზე 1967 წლის 20 მარტამდე – გათავისუფლებამდე.

III. გადასცილდა თუ არა რინგაიზენის წინააღმდეგ სისხლის სამართალწარმოების ხანგრძლივობა გონივრულ ვადას, როგორც ეს ჩამოყალიბებულია მე-6 მუხლის 1-ლ პუნქტში

110. სასამართლო იზიარებს კომისიის აზრს, რომ თაღლითობის საქმეზე სამართალწარმოების ხანგრძლივობა – წინასწარი გამოძიება დაიწყო 1963 წლის 21 თებერვალს, ხოლო საბოლოო გადაწყვეტილება მიღებული იქნა 1968 წლის 24 აპრილს – განაპირობა როგორც საქმის სირთულემ, ისე რინგაიზენის უამრავმა თხოვნამ და სააპელაციო საჩივარმა, რომლებიც ეხებოდა არა მარტო მის გათავისუფლებას, არამედ კომპეტენტურ მოსამართლეთა უმრავლესობისა და საქმის აცილებასაც.

ძირითადად, ეს შეესაბამება სამართალწარმოებასაც განზრახ გაკოტრების საქმეზე, ყოველ შემთხვევაში, გამოძიებას 1966 წლის 24 მარტს ბრალდების წაყენებამდე. თუნდაც შემდგომი პერიოდისათვის გასაგებია, რომ პროკურორს კეთილგონივრულად მიაჩნდა, ამ საქმესთან დაკავშირებული ფაქტების მჭიდრო კავშირისა და იმ ფაქტების გამო, რომლებსაც ეფუძნებოდა ბრალდება თაღლითობისათვის, დაეცადა საბოლოო მსჯავრდებასა და სასჯელამდე თაღლითობის საქმეზე ბრალდების უარყოფამდე სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის 34-ე მუხლის მე-2 პუნქტის 1-ლი ქვეპუნქტის შესაბამისად. ეს ხსნის, თუ რატომ იყო ერთ ადგილზე გაყინული სამართალწარმოება განზრახ გაკოტრების საქმეზე.

ამგვარად, სასამართლო ასკვნის, რომ ადგილი არ ჰქონია მე-6 მუხლის 1-ლი პუნქტის დარღვევას.

ზემოხსენებულიდან გამომდინარე, სასამართლო

I. იმ საკითხის შესახებ, იყო თუ არა რინგაიზენი მე-6 მუხლის 1-ლი პუნქტის დარღვევის მსხვერპლი სამართალწარმოებისას, რომელიც მან წამოიწყო, რათა მოეპოვებინა თანხმობა უძრავი ქონების – საფერმერო მიწის – გადაცემასთან დაკავშირებით,

1. ადგენს ერთხმად, რომ სასამართლოს აქვს იურისდიქცია, განიხილოს მტკიცება იმის თაობაზე, რომ ამ თვალსაზრისით არ ყოფილა ამოწურული შიდასახელმწიფოებრივი დაცვის საშუალებები;

2. ადგენს ექვსი ხმით ერთის წინააღმდეგ, რომ ეს მტკიცება არ არის დასაბუთებული;

3. ადგენს ერთხმად, რომ მე-6 მუხლის 1-ლი პუნქტი გამოიყენება ზემოხსენებულ სამართალწარმოებასთან მიმართებაში;

4. ადგენს ერთხმად, რომ ზემოხსენებული სამართალწარმოებისას ადგილი არ ჰქონია მე-6 მუხლის 1-ლი პუნქტის დარღვევას;

II. იმ საკითხის შესახებ, გადასცილდა თუ არა რინგაიზენის პატიმრობა გონივრულ ვადას მე-5 მუხლის მე-3 პუნქტის დარღვევით,

5. ადგენს ხუთი ხმით ორის წინააღმდეგ, რომ განმცხადებლის პატიმრობა წარმოადგენდა მე-5 მუხლის მე-3 პუნქტის დარღვევას 1965 წლის 14 მაისიდან 1966 წლის 14 იანვრამდე;

6. ადგენს ოთხი ხმით სამის წინააღმდეგ, რომ აგრეთვე 1966 წლის 14 იანვრის შემდეგ და 1967 წლის 20 მარტამდე პატიმრობა წარმოადგენდა კონსტიტუციის იმავე მუხლის დებულებების დარღვევას;

7. განმცხადებელს უნარჩუნებს უფლებას, რომ, თუ საამისოდ იქნება საფუძველი, მიმართოს სამართლიანი დაკმაყოფილებისათვის ამ დარღვევებთან მიმართებაში;

III. იმ საკითხის შესახებ, გადასცილდა თუ არა რინგაიზენის წინააღმდეგ განხორციელებული სამართალწარმოების ხანგრძლივობა გონივრულ ვადას, როგორც ეს ჩამოყალიბებულია მე-6 მუხლის 1-ლ პუნქტში,

8. ადგენს ერთხმად, რომ ხსენებული სამართალწარმოების დროს ადგილი არ ჰქონია მე-6 მუხლის 1-ლი პუნქტის დარღვევას.

შესრულებულია ფრანგულ და ინგლისურ ენებზე, ადამიანის უფლებათა შენობაში, სტრასბურგში, 1971 წლის 16 ივლისი. ფრანგული ტექსტი არის ავთენტური.

ხელმოწერა: პ. პოლინი, პრეზიდენტი

ხელმოწერა: ჯ. ფ. სმიტი,
რეგისტრატორის მოადგილე,
რეგისტრატორის სახელით

კონვენციის 51-ე (2) მუხლისა და სასამართლოს რეგლამენტის 50-ე (2) მუხლის შესაბამისად წინამდებარე განაჩენს თან ერთვის შემდეგი განსხვავებული აზრები:

- მოსამართლე ვოლდისა და მოსამართლე სიგურჯონსონის აზრი;
- მოსამართლე ვერდროსის აზრი;
- მოსამართლე ჰოლმბოკის აზრი;
- მოსამართლე ზეკიას აზრი.

მოსამართლე ვოლდისა და მოსამართლე სიგურჯონსონის ერთობლივი განსხვავებული აზრი

რაც შეეხება იურისდიქციას (იხ. წინამდებარე განაჩენის პუნქტი 84), მოსამართლე ვოლდი და მოსამართლე სიგურჯონსონი მიუთითებენ თავიანთ განსხვავებულ აზრზე *De Wilde, Ooms and Versyp*-ის საქმეში, მაგრამ თავს ვალდებულად თვლიან, გაითვალისწინონ სასამართლოს წევრთა უმრავლესობის აზრი ამ საკითხთან დაკავშირებით.

მოსამართლე ვერდროსის განსხვავებული აზრი

ვწახვარ, რომ არ ვეთანხმები პალატის გადაწყვეტილებას ორ მთავარ საკითხზე.

1. პირველ რიგში, არ შემიძლია დავეთანხმო განაჩენში მითითებულ ინტერპრეტაციას კონვენციის 26-ე მუხლთან დაკავშირებით შემდეგი მიზეზების გამო:

26-ე მუხლის ფრანგული ტექსტის თანახმად, კომისიისთვის მიმართვა შეიძლება – *saisie* – მხოლოდ შიდასახელმწიფოებრივი დაცვის საშუალებების ამოწურვის შემდეგ, ხოლო ინგლისური ტექსტი ითვალისწინებს, რომ კომისიას „შეუძლია საქმე განსახილველად მიიღოს მხოლოდ მას შემდეგ, რაც ამოწურული იქნება შიდასახელმწიფოებრივი დაცვის ყველა საშუალება“. ორი თანაბრად ავთენტური ტექსტის არსებობისას კომისიას არ შეუძლია, შეარჩიოს ტექსტი, რომელიც უფრო პრაქტიკულად მიაჩნია, მაგრამ უნდა ეცადოს, მონახოს ისეთი ინტერპრეტაცია, რომელიც, ხელშეკრულების საგნისა და მიზნის გათვალისწინებით, საუკეთესოდ „მოიყვანს შესაბამისობაში“ აღნიშნულ ტექსტებს (ვენის კონვენცია სახელშეკრულებო სამართლის შესახებ, მუხლი 33, პუნქტი 4).

უდავოა, რომ ფრანგულ ტერმინს – *saisir* – აქვს გამოკვეთილი და კონკრეტული მნიშვნელობა მაშინ, როდესაც ინგლისურ გამოთქმას „განხილვას“ აქვს უფრო ფართო მნიშვნელობა, რადგან ხელისუფლების თითოეული ქმედება მისთვის წარდგენილ საქმესთან მიმართებაში მოიცავს „განხილვას“. ამდენად, ეს გამოთქმა გულისხმობს კომისიის მიერ საქმის რეგისტრაციას; აქედან აშკარად გამომდინარეობს, რომ მხოლოდ ფრანგული ტექსტი შეიძლება ეთანხმებოდეს ორივე ტექსტს.

ეს ინტერპრეტაცია გამყარებულია ჩვენს მიერ იმ ფაქტითაც, რომ ზმნა „განხილვა“ (*saisir*) მიუთითებს ორ პირობაზე 26-ე მუხლში, კერძოდ, შიდასახელმწიფოებრივი საშუალებების ამოწურვასა და ექვსთვიან ვადაზე. თუ მისაღები იქნება კომისიის მიერ შემუშავებული ინტერპრეტაცია, რომლის ფარგლებშიც ტერმინი „განხილვა“ (*saisir*) გულისხმობს „განაცხადთან დაკავშირებით მსჯელობას“ (*s'occuper d'une affaire*), შეიძლება აბსურდული დასკვნის გამოტანა, რომ კომისიას განხილვა შეუძლია საბოლოო შიდა გადაწყვეტილების მიღებიდან მხოლოდ ექვსი თვის ვადაში.

ჩემი ინტერპრეტაცია დადასტურებას პოულობს 27-ე მუხლის მე-3 პუნქტში ჩამოყალიბებულ დებულებაში, რომელიც ავალდებულებს კომისიას, უარი თქვას ნებისმიერ პეტიციაზე 26-ე მუხლის საწინააღმდეგოდ. აქედან გამომდინარე, კომისიას არ შეუძლია გადაწყვიტოს, არის თუ არა შესრულებული განაცხადის არსებით განხილვაზე დაშვებადობის პირობები *ex nunc* ანუ საქმის განხილვის დაწყების დროს: კომისიამ უნდა გადაწყვიტოს, აკმაყოფილებს თუ არა განაცხადი, როგორც ასეთი, *ex tunc* 26-ე მუხლის პირობებს.

ამ ინტერპრეტაციის საწინააღმდეგოდ კომისია და პალატა მიუთითებენ პრაქტიკაზე საერთაშორისო სასამართლო პრეცედენტებიდან. უდავოა, რომ 26-ე მუხლი მიუთითებს „საერთაშორისო სამართლის საყოველთაოდ აღიარებულ პრინციპებზე“. თუმცა ამ მუხლზე მითითება ხდება 26-ე მუხლის სპეციალური დებულებების ფარგლებში და ეს შეიძლება მოხდეს იმიტომ, რომ საერთაშორისო სამართლის ზოგადი ნორმები შიდასახელმწიფოებრივი საშუალებების ამოწურვას არ მიიჩნევენ *jus cogens*-ის ნაწილად. ამგვარად, 26-ე მუხლის სპეციალური პირობები დომინირებს საერთაშორისო სამართლის ზოგად წესებზე. ამ მიზნით ზედმეტად მიმაჩნია საერთაშორისო პრაქტიკის ანალიზი აღნიშნულ საკითხთან დაკავშირებით.

არც 26-ე მუხლში მოცემულ ინტერპრეტაციას ეწინააღმდეგება ამ მუხლის მიზანი, რადგან ყველა დებულება, რომელიც განსაზღვრავს საერთაშორისო იურისდიქციას შესაბამის სფეროში, მიმართულია სახელმწიფოების დასაცავად საერთაშორისო დონეზე პასუხისმგებლობისაგან, სანამ მათ აქვთ შესაძლებლობა, გამოასწორონ დანაშაული, რომელიც, შესაძლოა, ჩადენილია ქვემდგომი ორგანოს მიერ. შესაბამისად, ამ კატეგორიის თითოეული დებულება მკაცრად უნდა იქნეს ინტერპრეტირებული.

არა ვარ დარწმუნებული, რომ უფრო მიზანშეწონილი არ იქნებოდა 26-ე მუხლის შეცვლა იმ სახით, რომლითაც პალატამ მოახდინა მისი ინტერპრეტაცია, მაგრამ კომისია და სასამართლო ვალდებული არიან, გამოიყენონ კონვენცია, როგორც იგი შემუშავებულია მაღალი ხელშეკრეული სახელმწიფოების მიერ. საერთაშორისო სასამართლოს მსგავსად, ჩვენი სასამართლოს „ვალდებულებაა“, „მოახდინოს ხელშეკრულებათა ინტერპრეტაცია და არა მათი გადასინჯვა“ (1950 წლის 18 ივლისის საკონსულტაციო დასკვნა სამშვიდობო ხელშეკრულებების ინტერპრეტაციის შესახებ, 1950 წლის მოხსენებები, გვ. 229).

2. არც მაშინ შემიძლია, დავეთანხმო პალატას, როდესაც იგი აცხადებს, რომ განმცხადებლის პატიმრობა 1966 წლის 14 იანვარს მისი მსჯავრდების შემდეგ წარმოადგენდა მხოლოდ პატიმრობის ვადის გაგრძელებას განზრახ გაკოტრების საქმეზე. სავარაუდოდ, როდესაც დაუპირისპირდა განცხადებას გათავისუფლების თაობაზე 1966 წლის 14 იანვარს, პროკურორმა მიუთითა, რომ რინგაიზენისათვის არაფერს ნიშნავდა თაღლითობის საქმეში გათავისუფლება, რადგან იგი, ამავედროულად, იმყოფებოდა პატიმრობაში განზრახ გაკოტრების საქმესთან დაკავშირებით. თუმცა ლინცის სააპელაციო სასამართლომ, რომელმაც 1966 წლის 2 მარტს დააკმაყოფილა პროკურორის სააპელაციო საჩივარი, გარკვევით აღნიშნა, რომ რინგაიზენის პატიმრობის ძირითადი მიზეზი იყო ის ფაქტი, რომ თაღლითობის საქმეზე მსჯავრდების შემდეგ არსებოდა მისი გაქცევის მომეტებული საფრთხე, ვინაიდან მას მძიმე სასჯელი მოელოდა.

ფაქტობრივად, არ შეიძლება სადავო გახდეს საკითხი, რომ გაქცევის საფრთხემ შეიძლება წამოჭრას მომენტი, როდესაც პირი, რომელიც თავს უდანაშაულოდ მიიჩნევს და, შესაბამისად, არ ფიქრობს მიმალვაზე, აღმოჩნდება მოულოდნელი მსჯავრდების

ახალ სიტუაციაში. თუნდაც თვითონ პირი უარყოფდეს ამგვარი საფრთხის არსებობას, არავის შეუძლია უგულებელყოს ის ფაქტი, რომ სააპელაციო სასამართლომ ოფიციალურად განაცხადა, რომ იგი მხარს უჭერდა დამატებით პატიმრობას თაღლითობის საქმეზე, თუმცა არ არსებობდა დაკავების აუცილებლობა რინგაიზენისათვის გაქცევაში ხელის შეშლის მიზნით, რადგან იგი პატიმრობაში იმყოფებოდა განზრახ გაკოტრების საქმეზეც. სააპელაციო სასამართლოს ამ გადაწყვეტილებიდან მოყოლებული, დომინირებადი გახდა პატიმრობა თაღლითობის საქმეზე.

1966 წლის 6 ივლისსა და 30 ნოემბერს ლინცის სააპელაციო სასამართლომ გათავისუფლების შესახებ სხვა თხოვნების უარყოფისას კვლავ განმარტა, რომ არსებობდა გაქცევის საფრთხე, რომელიც განპირობებული იქნებოდა განსაკუთრებით თაღლითობისათვის დაკისრებული სასჯელის სიმკაცრით. მეორე გადაწყვეტილებაში სააპელაციო სასამართლომ დამატებით აღნიშნა, რომ რინგაიზენი ვერავითარ სარგებლობას ვერ მიიღებდა განზრახ გაკოტრების საქმეზე გათავისუფლებით, რადგან იგი იმყოფებოდა პატიმრობაში თაღლითობის საქმეზეც, რომლისთვისაც მსჯავრი დაედო და 1966 წლის 18 ოქტომბერს შეეფარდა მკაცრი პატიმრობა ხუთი წლის ვადით.

და ბოლოს, რინგაიზენი გათავისუფლდა სააპელაციო სასამართლოს 1967 წლის 15 მარტის გადაწყვეტილებით იმ საფუძველზე, რომ გარემოებები, რომლებიც შეეხებოდა მისი მიმალვისა და ახალი დანაშაულების ჩადენის საფრთხეს თაღლითობის საქმეზე, სრულიად შეიცვალა, მაშინ, როდესაც მისი პატიმრობა განზრახ გაკოტრების საქმეზე შეწყდა მხოლოდ მისი გათავისუფლების შესახებ პირველი ბრძანების შედეგად.

აქედან გამომდინარე, აშკარაა, რომ თაღლითობის საქმეზე მსჯავრდებისა და სასჯელის შეფარდების შემდეგ, 1966 წლის 14 იანვარს, რინგაიზენი კვლავ რჩებოდა პატიმრობაში, უპირველეს ყოვლისა, გაქცევის საფრთხის მიზეზით, რომელიც განაპირობა მსჯავრდებამ და სასჯელმა, აგრეთვე იმავე საქმეზე მეორე სასჯელის შეფარდებამ 1966 წლის 18 ოქტომბერს. შესაბამისად, ხსენებულ პატიმრობას არეგულირებდა უკვე არა მე-5 მუხლის 1-ლი (გ) პუნქტი, არამედ მე-5 მუხლის 1-ლი (ა) პუნქტი, როგორც აღიარა სასამართლომ *Wemhoff*-ის საქმეში და როგორც მოსამართლე ზეკიას განსხვავებული აზრი გარკვევით მიუთითებს წინამდებარე საქმეში.

წინამდებარე საქმეში ზემოხსენებული საფუძვლები ძალაშია *a fortiori*, როდესაც მე-5 მუხლის 1-ლი (გ) პუნქტის არც ერთი პირობა არ არის შესრულებული. ფაქტობრივად, რინგაიზენი არ გამოცხადდა სააპელაციო სამართალწარმოებისას მის ბრალეულობასთან დაკავშირებით, ხოლო საოლქო სასამართლომ საბოლოოდ დაადგინა ფაქტები და გამოტანილი ვერდიქტი ბრალეულობის შესახებ, რომელიც არსებითად არ შეცვალა უზენაესმა სასამართლომ. აქედან გამომდინარე, არავის შეუძლია იმის თქმა, რომ თუნდაც ამ ვერდიქტის შემდეგ რინგაიზენი მხოლოდ ეჭვმიტანილი იყო დანაშაულის ჩადენაში მე-5 მუხლის 1-ლი (გ) პუნქტის მნიშვნელობისათვის.

მოსამართლე პოლმბოკის განსხვავებული აზრი

ჩემი აზრით, ავსტრიის ხელისუფლებას (გამომძიებელ მოსამართლეს, ლინცის საოლქო სასამართლოს მოსამართლეთა პალატას, ამავე სასამართლოს თავმჯდომარეს, თვითონ საოლქო სასამართლოს, ლინცის სააპელაციო სასამართლოს) ჰქონდა საკმარისი საფუძვლები, არ დაეკმაყოფილებინა რინგაიზენის თხოვნები გათავისუფლების შესახებ პროცესის განმავლობაში. შესაბამისად, მე არ ვუერთდები ევროპული სასამართლოს

უმრავლესობას დასკვნაში, რომ ავსტრიის რესპუბლიკამ დაარღვია კონვენციის მე-5 მუხლის მე-3 პუნქტი.

მოსამართლე ზეკიას განსხვავებული აზრი

ამ საქმეში ორი ძირითადი საკითხი შემდეგში მდგომარეობს:

1. იყო თუ არა რინგაიზენი მე-6 მუხლის 1-ლი პუნქტის დარღვევის მსხვერპლი

(ა) იმ სამართალწარმოებასთან მიმართებაში, რომელიც მან წამოიწყო, რათა ავსტრიის ხელისუფლებას დაემტკიცებინა საფერმერო მიწის ნაკვეთის გადაცემა მის სახელზე;

(ბ) დროის ხანგრძლივობასთან მიმართებაში მის წინააღმდეგ წაყენებული სისხლისსამართლებრივი ბრალდების განაზღვრისას;

2. გადასცილდა თუ არა რინგაიზენის პატიმრობის პერიოდები გონივრულ ვადას, რასაც ითვალისწინებს კონვენციის მე-5 მუხლის მე-3 პუნქტი.

საქმის ფაქტობრივი გარემოებების თვალსაზრისით სიამოვნებით მივმართავ სასამართლოს განაჩენს. №1 საკითხთან დაკავშირებით მოწიწებით ვიზიარებ სასამართლოს მიერ გამოთქმულ მოსაზრებებსა და დასკვნებს.

რაც შეეხება მეორე საკითხს, კერძოდ, იმას, გადასცილდა თუ არა რინგაიზენის პატიმრობა სასამართლო პროცესში გონივრულ ვადას, არ შემოიძლია, დავეთანხმო ჩემს განსწავლულ კოლეგებს, რომლებიც წარმოადგენენ სასამართლოს უმრავლესობას. აქედან გამომდინარე, შეძლებისდაგვარად, მოკლედ ჩამოვყალიბებ ჩემს მოსაზრებებს.

რინგაიზენის პატიმრობის დროის დაყოფა შეიძლება სამ პერიოდად:

1-ლი პერიოდი გაგრძელდა 1963 წლის 5 აგვისტოდან 1963 წლის 23 დეკემბრამდე;

მე-2 პერიოდი გაგრძელდა 1965 წლის 15 მარტიდან 1966 წლის 14 იანვრამდე – ამ უკანასკნელ დღეს მას მსჯავრი დაედო;

მე-3 პერიოდი გაგრძელდა 1966 წლის 14 იანვრიდან (მსჯავრდებიდან) 1967 წლის 20 მარტამდე (გათავისუფლებამდე).

მე-5 მუხლის მე-3 პუნქტის საგარაუდო დარღვევის განხილვისას ზემოხსენებული პატიმრობის სამი პერიოდის შეკრება რომ შემძლებოდა, დაუბრკოლებლად შევუერთდებოდი უმრავლესობას და ვცნობდი ავსტრიის რესპუბლიკის მხრიდან კონვენციის მე-5 მუხლის მე-3 პუნქტის დარღვევას. თუმცა, ჩემი აზრით, ჩვენ არ შეგვიძლია მხედველობაში მივიღოთ, მე-5 მუხლის მე-3 პუნქტის შესაბამისად, პატიმრობის ხანგრძლივობის გონივრულობის შეფასების მიზნით რინგაიზენის პატიმრობა მისი მსჯავრდების შემდგომ. ამგვარი პატიმრობა, რომელიც განხორციელდა ან გრძელდება მსჯავრდების შემდეგ, არ შეიძლება ჩაითვალოს იმავე საფუძველზე პატიმრობად, მე-5 მუხლის 1-ლი (გ) პუნქტის შესაბამისად, რომელსაც ცალსახად უკავშირდება მე-5 მუხლის მე-3 პუნქტი. მეორე მხრივ, ჩვენ არ შეგვიძლია დაუშვათ, რომ პატიმრობა, მე-5 მუხლის 1-ლი (გ) პუნქტის შესაბამისად, თუნდაც იგი აშკარად არ იყოს გაუქმებული, შეიძლება კვლავ ჩაითვალოს პატიმრობად მე-5 მუხლის მე-3 პუნქტის

შესაბამისად მას შემდეგ, რაც დაპატიმრებული პირი მსჯავრდებულია კომპეტენტური სასამართლოს მიერ. გარდა ამისა, პატიმრობაში მყოფ პირს მსჯავრდების შემდგომ არ შეუძლია იჩივლოს თავისუფლების აღკვეთის თაობაზე, მე-5 მუხლის მე-3 პუნქტის შესაბამისად, რომელიც გამოიყენება მხოლოდ წინასწარ პატიმრობაში მყოფი პირების მიმართ, რომლებიც ელოდებიან თავიანთ სასამართლო პროცესს. ამასთან დაკავშირებით მე შემიძლია მივუთითო მე-9 პუნქტზე *Wemhoff*-ის საქმეზე გამოტანილ განაჩენში (1968 წლის 27 ივნისი).

ვეთანხმები რა მსჯავრდებისა და პატიმრობის სასჯელის წინააღმდეგ მსჯავრდებული პირის მიერ შეტანილი სააპელაციო საჩივარსა და ბათილობის შესახებ საჩივრის შემაჩერებელ ეფექტს – და ამას შესაძლოა ადგილი ჰქონდეს სამართლის ზოგიერთ სისტემაში, რომელიც დომინირებს კონტინენტზე – მე ჯერ კიდევ შორს ვდგავარ იმ აზრისაგან, რომ პატიმრობის პერიოდი მსჯავრდების შემდგომ ხდება მე-5 მუხლის მე-3 პუნქტის მოქმედების ფარგლებში.

ფუნდამენტური პრინციპი, რომელიც წარმოადგენს მე-5 მუხლის მე-3 პუნქტის საფუძველს, ჩემი აზრით, მოცემულია მე-6 (2) მუხლში: „ყველა, ვისაც ბრალად ედება სისხლის სამართლის დანაშაულის ჩადენა, ითვლება უდანაშაულოდ, სანამ მისი ბრალეულობა დამტკიცდება კანონის შესაბამისად.“

მე-5 მუხლის 1-ლი (ა) პუნქტი აშკარად ითვალისწინებს, რომ პირს შეიძლება მართლზომიერად აღკვეთოს თავისუფლება კომპეტენტური სასამართლოს მიერ მსჯავრდების შემდეგ. აქედან შეიძლება იმ დასკვნის გამოტანა, რომ უდანაშაულობის პრეზუმფცია კომპეტენტური სასამართლოს მიერ მსჯავრდების შემდეგ იცვლება დამნაშავეობის პრეზუმფციით. დამნაშავეობის პრეზუმფცია ექვემდებარება გასაჩივრებას; იგი ხდება საბოლოო და გადაწყვეტი სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილების შედეგად ან იმ დროის გასვლის შემდეგ, რომელიც დასაშვებია სააპელაციო საჩივრის შესატანად, თუ იგი არ არის შეტანილი ამგვარი მსჯავრდების წინააღმდეგ.

გარდა ამისა, ორიოდ სიტყვა მინდა ვთქვა განმცხადებლის პატიმრობის თაობაზე 1966 წლის 14 იანვარს მისი მსჯავრდების შემდეგ.

წამოყენებული იქნა არგუმენტი, რომ რინგაიზენი დაპატიმრებული იყო არა 1966 წლის 14 იანვრის შემდეგ მისი მსჯავრდების ძალით, არამედ მხოლოდ პატიმრობის შესახებ 1965 წლის 15 მარტის ბრძანების საფუძველზე – განზრახ გაკოტრების ბრალდებასთან მიმართებაში – რაც, ფაქტობრივად, მოქმედებდა მსჯავრდების შემდეგაც, მის გათავისუფლებამდე ამ საქმეზე. აქედან შეიძლება იმ დასკვნის გამოტანა, რომ პატიმრობის ვადის გაგრძელება მსჯავრდების შემდეგ არ შეიძლება ჩაითვალოს მე-5 მუხლის 1-ლი (ა) პუნქტის შესაბამისად. განმცხადებლის მიერ შეტანილი სააპელაციო საჩივრისა და ბათილობის შესახებ განცხადების შემაჩერებელი ეფექტის მხედველობაში მიღებით და აგრეთვე იმის გათვალისწინებით, რაც ამასთან დაკავშირებით ითქვა სასამართლოში ბრალდების მხარის ადვოკატის მიერ, ამ აზრს გარკვეული მნიშვნელობა ენიჭება. თუმცა ამის წინააღმდეგ შეიძლება წამოიჭრას შემდეგი საკითხები: მე-5 მუხლის მე-3 პუნქტის მიზნებისათვის პატიმრობის სახე, რომელსაც ახლა განვიხილავთ, ხორციელდება მე-5 მუხლის 1-ლი (გ) პუნქტის შესაბამისად. ამდენად, იმისათვის, რომ დადგინდეს პატიმრობის მართლზომიერება მსჯავრდების შემდგომ პერიოდში მე-5 მუხლის მე-3 პუნქტისათვის, ჩვენ უნდა შეგვეძლოს იმის თქმა, რომ განმცხადებლის პატიმრობას ამ პერიოდის განმავლობაში არ დაუკარგავს თავისი

თავდაპირველი ხასიათი. მე ძალიან სადავოდ მიმაჩნია მსჯელობის ეს მიმდინარეობა და ამ საკითხთან დაკავშირებით უფრო საწინააღმდეგო აზრს ვემხრობი.

1966 წლის მსჯავრდება რინგაიზენის პატიმრობასთან დაკავშირებით არ გაუუქმებია რომელიმე სასამართლო ხელისუფლებას, ხოლო ბრალდება თაღლითობისათვის 78 მყიდველთან მიმართებაში დაამტკიცა უზენაესმა სასამართლომ. სასჯელის გადასინჯვა სხვა საკითხებთან ერთად დაუბრუნდა საქმის განმხილველ სასამართლოს. გარდა ამისა, 1965 წლის 12 მაისამდე ლინცის საოლქო სასამართლომ მიიღო ბრძანება რინგაიზენის დაპატიმრების შესახებ თაღლითობის საქმეზე. მართალია, სამართალწარმოება გაკოტრების საქმეზე შეიძლება არ ყოფილა დასაბუთებული მტკიცებულებით და, ფაქტობრივად, მოგვიანებით გაუქმდა კიდევ, ძირითადი ბრალდება თაღლითობაში დამთავრდა მსჯავრდებით, რომელიც დაამტკიცა სააპელაციო სასამართლომ.

ყველაზე მეტი, რაც შეიძლება ითქვას, არის ის, რომ განმცხადებლის მსჯავრდების შემდეგ მისი პატიმრობის საფუძველები არ არის ნათელი. მაგრამ თუ ვინმე გონივრულად მოიფიქრებს ერთ საფუძველზე მეტს ამგვარი პატიმრობისათვის და თუ ერთი საფუძველი მაინც არსებობს, რომელიც გაამართლებდა პატიმრობის ვადის გაგრძელებას, ეს საკმარისი იქნებოდა, რომ მესამე პერიოდი გამორიცხულიყო მე-5 მუხლის მე-3 პუნქტის განხილვის სფეროდან.

მხედველობიდან არ უნდა იქნეს გამორჩენილი ის ფაქტი, რომ მე-5 მუხლის მე-3 პუნქტის ძირითადი მიზანია, დაიცვას წინასწარ პატიმრობაში მყოფი პირი, რათა იგი არ დარჩეს იქ იმაზე მეტ ხანს, ვიდრე ეს გონივრულად არის აუცილებელი საქმის მოსამზადებლად და გადაწყვეტილების მიღების მიზნით სასამართლოსთვის წარსადგენად. სხვა სიტყვებით რომ ვთქვათ, მისი მიზანია, რომ ეჭვმიტანილი არ იმყოფებოდეს პატიმრობაში სათანადო მტკიცებულების არარსებობის შემთხვევაში და არ დაისაჯოს მხოლოდ ეჭვის საფუძველზე. 1966 წლის იანვარში კომპეტენტური სასამართლოს მიერ მტკიცებულების მოსმენისა და მსჯავრდების შემდეგ ძალიან ძნელია იმის აღიარება, რომ დასაშვებია მე-5 მუხლის მე-3 პუნქტის მოქმედება.

ამ მიზეზებიდან გამომდინარე, მიმაჩნია, რომ რინგაიზენის პატიმრობის პერიოდი 1966 წლის 14 იანვრიდან 1967 წლის 20 მარტამდე არ შეიძლება დაემატოს პატიმრობის სხვა პერიოდებს მე-5 მუხლის მე-3 პუნქტის სავარაუდო დარღვევის განხილვისას.

რაც შეეხება ორ დარჩენილ პერიოდს:

პატიმრობის პირველი პერიოდი გაგრძელდა მხოლოდ ოთხი თვისა და თვრამეტი დღის განმავლობაში. თავისთავად, ეს პერიოდი არ არის არაგონივრულად ხანგრძლივი იმ მრავალი თაღლითობის გამოძიებისათვის, რომლებიც, სავარაუდოდ, ჩაიდინა განმცხადებელმა.

შეგვიძლია 1-ლი და მე-2 პერიოდების ერთობლივად განხილვა? მე არ ვფიქრობ, რომ ჩვენ ამის გაკეთება მართლზომიერად შეგვეძლება. სავარაუდო თაღლითობა 78 მყიდველთან მიმართებაში და ქონების განზრახ მისაკუთრების რამდენიმე შემთხვევა წინ უსწრებდა განზრახ გაკოტრებაში ბრალდებებს, რომელთა გამოძიებაც გაცილებით გვიან დაიწყო.

მსგავსი დანაშაულები, ჩადენილი დროის მოკლე პერიოდში, გონივრულად უნდა ჩაითვალოს, რომ იქნება განხილული მომკვლევო ორგანოების მიერ. ეჭვმიტანილს,

რომელიც იმყოფება წინასწარ პატიმრობაში, შეუძლია მოითხოვოს დაცვა, მე-5 მუხლის მე-3 პუნქტის შესაბამისად, მთელი დროის მანძილზე ერთჯერად. მაგრამ როდესაც განსხვავებული დანაშაულები ჩადენილია ან აღმოჩენილია გაცილებით გვიან და იმავე ეჭვიმტანილს კვლავ აკავებენ და ათავსებენ წინასწარ პატიმრობაში შემდგომში ჩადენილი დანაშაულებისათვის, იწყება ახალი გამოძიება და პატიმრობის ახალი ვადა აითვლება. ამგვარ შემთხვევაში სრულიად გამართლებულია მომკვლევი ხელისუფლების ქმედება, განხილვიდან გამორიცხოს პატიმრობის წინა პერიოდები, მე-5 მუხლის მე-3 პუნქტის შესაბამისად.

ამ თვალსაზრისით მნიშვნელოვანი ფაქტორია დროისა და ადგილის ურთიერთკავშირი. ამგვარ საქმეებში პატიმრობის სხვადასხვა პერიოდი უნდა იქნეს განხილული ცალკე და არა ერთობლივად, თუნდაც დანაშაულთა უკანასკნელი ჯგუფი გარკვეულწილად უკავშირდებოდეს პირველ ჯგუფს.

ახლა განვიხილავ, უთანაბრდება თუ არა პატიმრობის მეორე პერიოდი, ცალკე აღებული, მე-5 მუხლის მე-3 პუნქტის დარღვევას. არა ვარ დარწმუნებული, რომ საქმის მოცემულ გარემოებებში ადგილი აქვს დარღვევას.

პატიმრობის მეორე პერიოდი გრძელდებოდა ათი თვის განმავლობაში. ხელისუფლებას, მათ შორის გამოძიებელ მოსამართლეებს, მოუხდა მრავალი სამართალდარღვევის გამოკვლევა, რომლებიც, სავარაუდოდ, რინგაიზენმა ჩაიდინა. განმცხადებელს უწყვეტად შეჰქონდა სხვადასხვა სახის განცხადებები და საჩივრები სასამართლოებსა და ხელისუფლების სხვა ორგანოებში. ამ საჩივრებში იგი ამტკიცებდა მოსამართლეთა და სხვა ხელისუფალთა მიკერძოებულობას, აცილებას უცხადებდა მოსამართლეებს და აკრიტიკებდა სასამართლოთა შემადგენლობას. მისი საჩივრები სრულიად დაუსაბუთებელი იყო. სხვა სიტყვებით რომ ვთქვათ, იგი ბოროტად იყენებდა უფლებას სასამართლო პროცესზე, რასაც შედეგად მოჰყვა გამოძიების დროს სამართალწარმოების ზედმეტად გახანგრძლივება და პროცესის დასრულების გაჭიანურება, ხელს უშლიდა რა საქმის განმხილველი სასამართლოსთვის საქმის წარდგენას. მომჩივანის საქციელმა აშკარად მნიშვნელოვნად შეუწყო ხელი მისი პატიმრობის ვადის გაგრძელებას. ყოველივე ზემოთქმულიდან გამომდინარე, არ მიმაჩნია, რომ მოცემულ გარემოებებში ავსტრიის ხელისუფლების მხრიდან ადგილი ჰქონდა მე-5 მუხლის მე-3 პუნქტის დარღვევას.